

Bank Degroof Petercam

Nijverheidsstraat 44
1040 Brussel
BELGIË

BTW BE 0403 212 172
RPR Brussel
FSMA 040460 A
T +32 2 287 91 11
contact@degroofpetercam.com

Algemene coördinatie

Bettina Helewaut

Verantwoordelijke uitgever

Philippe Masset

Grafisch concept

Propaganda

Ce document est également
disponible en français sur le site
degroofpetercam.com

This document is also available in
English at degroofpetercam.com

Het jaarverslag van Banque
Degroof Petercam Luxembourg
is beschikbaar op
degroofpetercam.com

blog.degroofpetercam.com
degroofpetercam.com

04	Mededeling van de raad van bestuur
07	Kerncijfers
11	Markante feiten
17	Corporate governance
25	Beheerverslag
35	Geconsolideerde jaarrekening
127	Enkelvoudige jaarrekening
136	Contact

Beste stakeholder,

2015 was een positief jaar, zowel voor onze cliënten als voor onze groep, die ook een nieuw hoofdstuk in haar geschiedenis begon. Op 20 mei 2015 ondertekenden Bank Degroef en Petercam hun fusieovereenkomst. Daarmee engageerden zij zich ertoe een toonaangevende onafhankelijke financiële instelling te worden ten dienste van hun cliënten. De nieuwe groep bekleedt een vooraanstaande positie in de domeinen waarin zij expertise heeft: *private banking*, *institutional asset management*, *investment banking* en *asset services*. Sinds 1 oktober 2015 plukken onze cliënten dus de vruchten van de gebundelde expertise van een leidende internationale groep, maar ook van gespecialiseerde en gediversifieerde diensten.

De financiële markten kenden in 2015 een volatiel verloop in een klimaat van duidelijke risicoaversie. Na een gunstige evolutie tot maart daalden de aandelenmarkten, maar zij sloten het jaar niettemin positief af. Obligatierendementen bleven licht positief. Meerdere factoren wogen tegelijkertijd op het vertrouwen van de beleggers. Zo waren er duidelijk signalen van een aarzelende Amerikaanse economie en de groeivertraging in China die een impact had op de rest van de groeiemarkten. Die problemen werden versterkt door de niet-lineaire daling van de olieprijs, verschillende geopolitieke risico's, de onzekerheid gelinkt aan het monetaire beleid, de hoog opgelopen waarderingen op de aandelenmarkten en de hoge private en publieke schulden.

Op 31 december 2015 beheerde de nieuw samengestelde entiteit Bank Degroef Petercam voor 50 miljard euro aan activa, onder andere dankzij markteffecten en de instroom van nieuw kapitaal voornamelijk van onze privatebankingcliënten.

De inkomsten¹ zijn in 2015 gestegen tot 492 miljoen euro tegenover 488 miljoen euro in 2014. Die groei weerspiegelt de onderliggende bijdrage van het vermogensbeheer en de sterke activiteit van corporate finance en credit and structured finance. De stijging werd evenwel deels tenietgedaan door de druk op de rentemarges als gevolg van de zeer lage rente.

Afgezien van uitzonderlijke en eenmalige gebeurtenissen, die vooral verband houden met de partiële splitsing van de langetermijnaandelenportefeuille en de integratiekosten van de fusie, realiseerde de Bank een stabiel brutobedrijfsresultaat¹ van 125 miljoen euro. Het resultaat is te danken aan de continue groei van de inkomsten, terwijl de bedrijfskosten onder controle werden gehouden. De nettowinst¹ na belastingen en eenmalige en uitzonderlijke gebeurtenissen bedroeg 96 miljoen euro voor 2015, wat de stevige positie van de Bank benadrukt.

¹ IFRS pro-forma, kalenderjaar – 12 maanden Bank Degroef | 12 maanden Petercam.

De uitstaande kredieten toegekend door Bank Degroef Petercam bedroegen op 31 december 2015 1,7 miljard euro, ten opzichte van een balanstotaal van 7,9 miljard euro en deposito's voor 6,4 miljard euro. Het CET1-eigen vermogen steeg tot 468 miljoen euro en de CET1-kernkapitaalratio tot 16,1%, een teken van de stevigheid van onze balans. De resultaten van de Asset Quality Review (AQR) en stress tests gepubliceerd door de Europese Centrale Bank overtroffen ruimschoots de eisen voor de sector en bevestigden nog eens de kwaliteit van onze activa evenals onze veerkracht onder extreme marktomstandigheden.

Voor 2016 verwachten wij dat het volatiele financiële klimaat zal aanhouden. Ondanks de historisch lage rentevoeten, het forse expansieve monetaire beleid van de centrale banken en de zeer lage energieprijzen zullen de economische activiteit en de inflatie op een laag pitje blijven. Al bij al zal het klimaat zowel economisch als financieel uitdagend blijven in de nabije toekomst.

Tegen die achtergrond zullen wij onze teams verder ten volle ondersteunen en blijven wij investeren in onze expertise en in onze groep. En dat om onze cliënten toegevoegde waarde op lange termijn en diensten van topkwaliteit te blijven bieden, wat de hoeksteen vormt van onze missie.

Graag bedanken wij ons management en onze collega's voor hun vakkundigheid en hun engagement, zowel rechtstreeks ten aanzien van onze cliënten als achter de schermen.

Tot slot willen wij een woord van dank richten tot onze raad van bestuur en familiale en referentieaandeelhouders voor hun onophoudelijke steun. Ook willen wij onze oprechte dank betuigen aan onze cliënten voor hun trouw en vertrouwen. Wij zullen alles in het werk stellen om dat vertrouwen waard te blijven en het succes van Bank Degroef Petercam in de toekomst te verzekeren.

Philippe Masset
CEO

Alain Philippon
Voorzitter van de raad van bestuur

Kerncijfers

Bank Degroof Petercam is een onafhankelijke financiële instelling die als referentie geldt en die met een geschiedenis die teruggaat tot 1871 ten dienste staat van private en institutionele beleggers en organisaties.

Activiteiten	België	Luxemburg	Frankrijk	Spanje	Zwitserland	Nederland	Duitsland	Italië	Hongkong
Private Banking	•	•	•	•	•				
Institutional Asset Management	•	•	•	•	•	•	•	•	
Investment Banking	•	•	•			•			
Asset Services	•	•		•					•

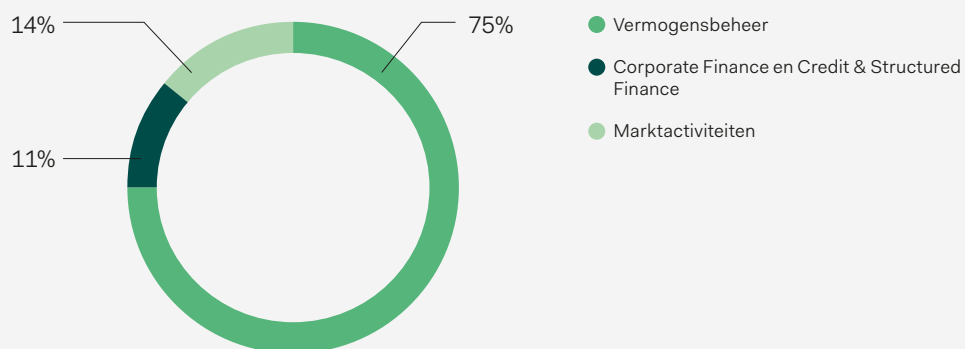
(in miljard EUR)

Activa onder beheer ¹	31.12.2015	31.12.2014
Particuliere cliënten	36,3	33,2
Institutionele cliënten	8,7	8,5
Beveks in bezit van derden	5,1	4,9
Totaal	50,0	46,6

(in miljard EUR)

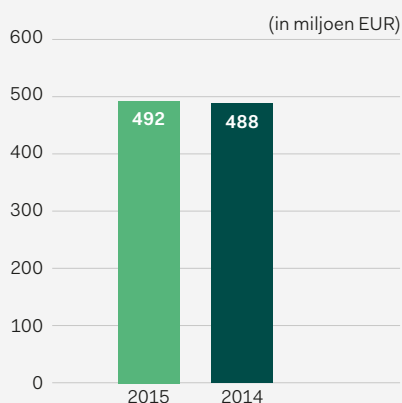
ICB's (Instellingen voor Collectief Beheer) onder beheer ¹	31.12.2015	31.12.2014
Totaal	30,3	28,9

Verdeling van de inkomsten 2015¹

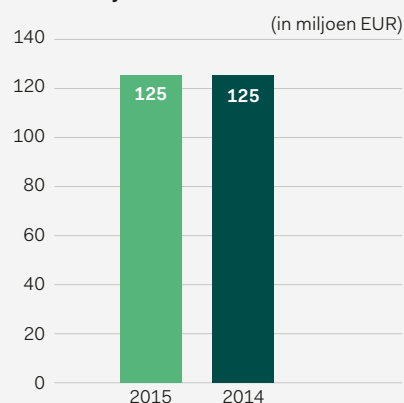

¹ Cijfers pro-forma op 12 maanden voor jaar-op-jaarvergelijking.

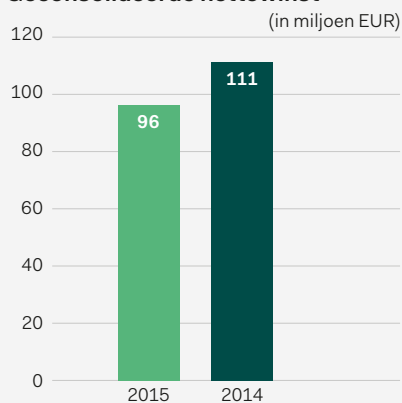
Netto-inkomsten¹

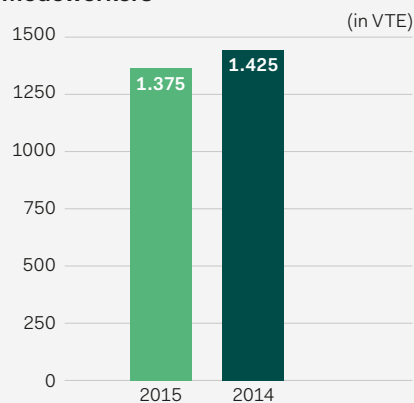
Brutobedrijfsresultaat¹

Geconsolideerde nettowinst¹

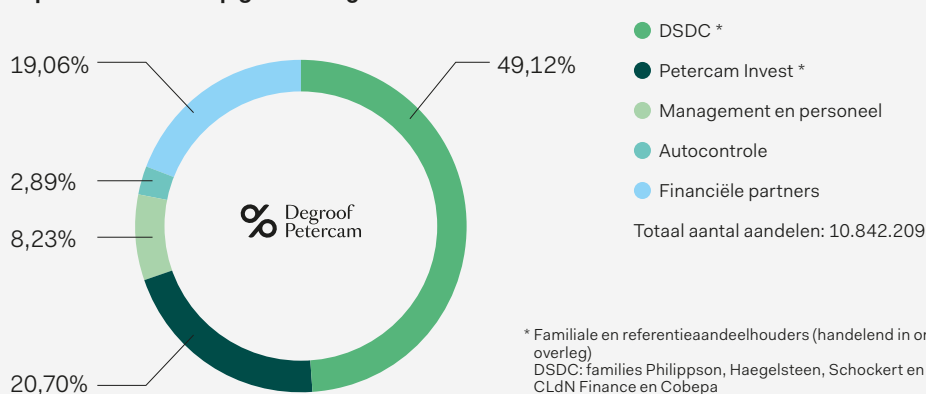
Medewerkers¹

Verdeling per land van de voltijdse equivalenten (VTE)¹

	31.12.2015	31.12.2014
België ²	855	915
Luxemburg ³	327	328
Zwitserland	18	18
Frankrijk	112	107
Spanje	64	57

Kapitaalstructuur op 31.12.2015

² Inclusief de bijkantoren in Duitsland, Italië en Nederland.

³ Inclusief de dochteronderneming in Hongkong.

Degroof
Petercam

Markante feiten

Private banking

- Netto-aangroei van de activa onder beheer voor particuliere cliënten tot EUR 36 miljard in België, Luxemburg, Frankrijk, Spanje en Zwitserland.
- Verdere diversificatie van de beleggingsstrategieën en versterking van de risicobeheerteams. Dat stelde ons in staat om ondanks de volatiele markten stabiele en degelijke prestaties neer te zetten.
- Uitbreiding van de beleggingsmogelijkheden in niet-genoteerde activa (bedrijfsobligaties, vastgoed, club deals, verantwoord beleggen, private-equityfondsen, enz.), voor cliënten die belangstelling hebben voor dit type van vermogensdiversificatie.
- Uitwerking van oplossingen aangepast aan individuele noden en/of internationale aspecten van een familievermogen. En dat meer bepaald in het kader van de fiscale ontwikkelingen, zoals de speculatietaks, de wijziging van registratierechten op schenkingen van vastgoed in België of de Europese moeder- dochterrichtlijn.
- *Best Private Bank 2016* door Euromoney in België.

Institutional asset management

- Gezonde groei van de activiteit institutioneel vermogensbeheer met meer dan EUR 30 miljard (bruto) activa onder beheer. Cijfer dat onder andere werd bereikt door de versterkte internationale aanwezigheid.
- Aangehouden activiteitsniveau in het beheer van institutionele portefeuilles met meer dan 250 verschillende mandaten voor in totaal EUR 8,7 miljard (bruto) activa onder beheer.
- Versterking van de kernexpertisedomeinen, waaronder hoogrentende obligaties en duurzaam schuld papier uit groeilanden.
- Erkenning van onze expertise via verschillende prijzen uitgereikt door Lipper, Morningstar, DeTijd/L'Echo en Novethic.
- Fusie van Petercam Institutional Asset Management en Degroof Fund Management Company en naamswijziging in Degroof Petercam Asset Management (DPAM) op 4 januari 2016.
- Institutional Asset Management (IAM), bestaande uit teams voor institutioneel portefeuillebeheer van DPAM en van Bank Degroof Petercam, is actief in tien landen en biedt cliënten ondersteuning in zes talen.
- Bredere en complementaire expertise in vijf sleuteldomeinen: globaal gediversifieerd beheer, vastrentend beheer, fundamenteel aandelenbeheer, kwantitatief aandelen- en asymmetrisch beheer evenals verantwoord beleggen.

Asset services

- Bevestiging van de leidende positie van Degroof Gestion Institutionnelle onder de ICBE- en de AIF-managers in Luxemburg.
- EUR 28 miljard onder beheer en/of in bewaargeving voor ICB's naar Belgisch en Luxemburgs recht.
- Stijging met 3,2% van de ICB's van derden tot ongeveer EUR 8 miljard.
- Licentie voor Degroof Asset Management (HK) Limited om in Hongkong actief te zijn en eerste mandaten in Shanghai, Hongkong en Singapore.
- Volledig aanbod voor institutionele beleggers als ICBE- en AIF-beheerder, bewaarder, risicobeheerder, transferagent, registerhouder, als instelling die de domiciliëring, centrale administratie en berekening van de netto-inventariswaarde verzorgt.

Capital markets

- Stevige toename van de activiteit voor institutionele cliënten dankzij de complementariteit van het gecombineerde aanbod dat voortvloeit uit de fusie tussen Bank Degroof en Petercam, met teams in Brussel, Luxemburg, Amsterdam en Parijs.
- Sterke prestaties met een stijging in de activiteiten van adviesverlening aan ondernemingen en institutionele beleggers.
- Aanhoudende groei van de activiteit als broker op de secundaire markt in obligaties, aandelen en afgeleide producten.
- Recordaantal plaatsingen van primaire en secundaire beleggingen in vastgoed en in biotechnologie, in combinatie met een talrijke uitgiftes van obligaties voor de openbare diensten.
- Thesauriebeheer onderhevig aan lagere en vlakkere rentecurve terwijl de wisselkoersactiviteiten positieve effecten ondervonden van de sterke volatiliteit van de euro.
- Voor het zesde opeenvolgende jaar door Euronext bekroond tot *Best Belgian liquidity provider*.

Corporate finance

- Team van ervaren professionals in Brussel, Parijs en Lyon dat een leidende positie bekleedt op de Belgische en de Franse markt in het segment van de middelgrote ondernemingen.
- Meer dan 110 opdrachten in drie activiteitensegmenten: adviesverlening, fusies en overnames (M&A) en capital markets, waarvan ongeveer 75 in België en 40 in Frankrijk.
- Toename van de activiteit met een transactievolume van bijna EUR 4,7 miljard, in obligatie-uitgiftes (18 private en openbare verrichtingen), in aandelenuitgiftes (waaronder zeven beursintroducties en vier kapitaalverhogingen via een openbaar bod) en adviesverlening rond financiering.
- M&A-mandaten voor Belgische privégroepen (o.m. Fabrelac, Univeg, Utopolis en Vio Interim) en Franse (o.m. Biogroup, Soft Group en Papeteries Pichon).
- Hoog aantal transacties in de biotechnologiesector (o.m. Biocartis, Biomnis, Bone Therapeutics, Cardiatis, Celyad, Curetis, Groupe LCD, MDxHealth en Novadip) en de vastgoedsector (o.m. Aedifica, Befimmo, Care Property Invest, Cofinimmo, Foncière Oppidum, Inclusio, Matexi, Montea en Xior).

Financial research

- Één van de grootste sell-side analistentteams in de Benelux dat 120 bedrijven in de Benelux opvolgt.
- Roadshows in de belangrijkste Europese en Amerikaanse financiële centra zoals Londen, Parijs, Brussel, Luxemburg en New York.
- Deelname aan talrijke beursintroducties en publieke plaatsingen op de secundaire markt zoals Aedifica, Biocartis, Care Property Invest, Celyad, Curetis, Greenyard Foods, MDxHealth, TINC en Xior.
- Benelux bedrijfsseminaries in Londen, Milaan en Zurich en sectorseminaries voor de gezondheids, vastgoed- en retailsector in Brussel.
- Publicatie van het *Benelux Company Handbook*.

Credit & structured finance

- Toename van het bedrag van de uitstaande kredieten tot EUR 1,7 miljard bij Belgische, Luxemburgse, Franse en Spaanse cliënten dankzij de flexibele oplossingen en de historisch lage rentevoeten.
- Uitbreiding van de financieringsoplossingen voor de cliënten ex-Petercam in het kader van een globale vermogensaanpak.
- Uitmuntende kwaliteit van de kredietportefeuille bevestigd door de in november gepubliceerde resultaten van de Asset Quality Review, die de Europese Centrale Bank tijdens de eerste jaarhelft heeft uitgevoerd.

Private equity

- Sterker team dankzij de gezamenlijke expertise en competenties enerzijds, en de implementatie van een duidelijk gedefinieerde strategie en goed omliggende procedures anderzijds.
- Eerste succes van het gecombineerde private-equityteam met de closing, einde 2015, van het Degroof Green Fund – Renewable Energy III Fund voor een bedrag van meer dan EUR 40 miljoen.
- Aanwending van het bij de investeerders opgevraagde kapitaal voor verschillende projecten.
- Inzet van tijd en middelen voor de nauwe opvolging van de bestaande investeringen evenals de selectie en de toegang tot nieuwe opportuniteiten.

Verantwoord beleggen

- Bekrachtiging door het directiecomité van de missieverklaring van de stuurgroep rond verantwoord beleggen .
- Actief lid van het Forum pour l'Investissement Responsable (FIR) en andere Europese fora, met een 5e deelname aan ISR Paris met Martin Halle van Global Footprint Network, en een 2e deelname aan het Geneva Forum for Sustainable Investment.
- Label van Novethic voor de 4^e keer toegekend aan twee beveks in duurzame staatsobligaties van de OESO-landen en van groei landen, en aan een bevek in duurzame Europese aandelen.
- Conferentiecycclus om de aandacht te vestigen op het belang van milieu, maatschappij en goed bestuur (ESG), meer bepaald op internetveiligheid, databescherming en de toegevoegde waarde van aandeelhoudersengagement.
- Promotie van verantwoord aandeelhouderschap via de deelname en de stemming tijdens aandeelhoudersvergaderingen in meer dan 450 Europese en Noord-Amerikaanse bedrijven en dankzij dialogen met het management van 45 bedrijven.

Filantropie

- Lancering van een nieuwe gemeenschap voor mecenasen rond duurzame landbouw in samenwerking met de Stichting Lunt, de stichting Terre de Vie en het Fonds Henri Collinet.
- Organisatie van het Philanthropy Forum Next Generation in samenwerking met Alcopa waaraan 120 jongeren hebben deelgenomen.
- Lancering van gingo.community, het eerste samenwerkingsplatform voor het goede doel in België.
- Solidarity Days 2015: 180 collega's hebben 1.300 uur vrijwilligerswerk verricht bij verenigingen in heel België.
- Ondersteuning van de vereniging Life Project 4 Youth die de professionele en sociale integratie bevordert van kansarme jongeren, meer bepaald in een ecodorp in de Filipijnen en een weeshuis in Sri Lanka.
- Conferentiecycclus voor een vrouwelijke doelgroep in Frankrijk rond filantropie en sociaal en maatschappelijk ondernemerschap.
- Actieve ondersteuning bij de ontwikkeling van Netmentora (vroeger Réseau Entreprendre) in Spanje.

Degroof
Petercam

Corporate governance

1 Samenstelling van de raad van bestuur

In de raad van bestuur van Bank Degroof Petercam hebben de bestuurders-leden van het directiecomité en de niet-uitvoerende bestuurders zitting.

De samenstelling van de raad van bestuur wordt bepaald op basis van de volgende regels:

- de volledige raad van bestuur moet zo zijn samengesteld dat hij effectief en efficiënt kan werken in het belang van de vennootschap. De samenstelling moet worden bepaald op basis van een noodzakelijke diversiteit en complementariteit van de ervaring en competenties van de leden;
- noch een bestuurdersgroep noch een individueel lid mag de besluitvorming door de raad domineren;
- de niet-uitvoerende bestuurders vormen de meerderheid;
- twee leden van de raad van bestuur zijn onafhankelijke bestuurders.

Het benoemingscomité moet periodiek, en in het bijzonder bij de hernieuwing van de mandaten, aanbevelingen formuleren aan de raad van bestuur over de omvang en de samenstelling van de raad. De leden van de raad beschikken allemaal over de wettelijk vereiste professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid.

In zijn aanbevelingen aan de algemene aandeelhoudersvergadering met het oog op de benoeming van bestuurders heeft het benoemingscomité aandacht voor het evenwicht tussen kennis, vaardigheden, diversiteit en ervaring binnen de raad.

Op 31 december 2015 was de raad van bestuur als volgt samengesteld:

Vervaldatum van het mandaat

Voorzitter van de raad van bestuur	
Baron Philippson	2019
Voorzitter van het directiecomité	
Philippe Masset	2020
Bestuurders-leden van het directiecomité	
Pascal Nyckeels	2021
Gautier Bataille de Longprey	2016
Gilles Firmin	2019
Xavier Van Campenhout ¹	2021
Jan Longeval	2016
Nathalie Basyn	2021
Bruno Colmant ¹	2021
Bestuurders	
Jacques-Martin Philippson	2016
Ludwig Criel ²	2021
Jean-Baptiste Douville de Franssu	2021
Miguel del Marmol ¹	2021
Christian Jacobs ²	2019
Jean-Marie Laurent Josi	2016
Véronique Peterbroeck ¹	2021
Alain Schockert	2016
Frank van Bellingen	2019

¹ Benoemd onder voorbehoud van de goedkeuring van de toezichhoudende autoriteiten.

² Onafhankelijk bestuurder.

De raad van bestuur beschouwt als onafhankelijke bestuurders die leden van de raad van bestuur die beantwoorden aan de in artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen vermelde criteria. De volgende personen moeten worden beschouwd als onafhankelijke bestuurders: de heren Christian Jacobs en Ludwig Criel.

Na advies van het benoemingscomité heeft de raad van bestuur beslist om aan de gewone algemene vergadering van 24 mei 2016 voor te stellen om de volgende mandaten te hernieuwen:

- de heer Jacques-Martin Philippon
- de heer Jean-Marie Laurent Josi
- de heer Alain Schockert
- de heer Gautier Bataille de Longprey
- de heer Jan Longeval

Op voorstel van het auditcomité zal de raad van bestuur ook voorstellen om het mandaat van KPMG Bedrijfsrevisoren te verlengen als commissaris voor een periode van drie jaar.

Deze voorstellen zijn ter goedkeuring aan de Nationale Bank van België voorgelegd, overeenkomstig de geldende wettelijke bepalingen.

2 Werking van de raad van bestuur

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het uitstippelen van de strategie en het algemene beleid. Hij ziet toe op de uitvoering ervan door het directiecomité en bepaalt, op basis van de voorstellen van het directiecomité, de middelen die daarvoor nodig zijn. De raad van bestuur bepaalt de bevoegdheid en de samenstelling van het directiecomité en controleert de werking ervan. Hij ziet erop toe dat de passende middelen worden aangewend om het voortbestaan van de vennootschap te waarborgen.

De raad van bestuur beraadslaagt over alle onderwerpen en materies die onder zijn bevoegdheid vallen, onder meer over de jaarrekeningen en bestuursverslagen en het bijeenroepen van algemene vergaderingen. Bij elke kwartaalvergadering ontvangt de raad van bestuur ad-hoc informatie over de gang van zaken en de kerncijfers, zowel voor de vennootschap zelf als voor haar belangrijkste dochtervennootschappen. Hij ontvangt eveneens het jaarlijkse budget.

De raad van bestuur vergadert minstens vier keer per jaar. Rekening houdend met de fusie vergaderde hij tien keer in de loop van het boekjaar.

Aan het einde van elk kwartaal bestudeerde de raad van bestuur de resultaten van de groep. Hij sprak zich tevens uit over de volgende punten:

- een algemene strategische reflectie;
- de opvolging van de integratie van de beide groepen;
- de herstructurering van de buitenlandse dochtervennootschappen.

De raad van bestuur kan slechts geldig beraadslagen als minstens de helft van zijn leden aanwezig of vertegenwoordigd is. Elke bestuurder mag niet meer dan twee van zijn collega's vertegenwoordigen. De besluiten worden met gewone meerderheid van stemmen genomen. Bij staking van stemmen wordt het voorstel verworpen.

Het totaal van de aan de leden van de raad van bestuur toegekende vergoedingen wordt in de toelichting bij de jaarrekening vermeld (punt XXIX, subrubriek A4). De integrale versie van de jaarrekening is beschikbaar op de zetel van de vennootschap.

3 Dagelijks bestuur van de groep – directiecomité

Binnen de raad van bestuur werd overeenkomstig artikel 17 van zijn statuten een directiecomité opgericht. Na de fusie maken ook de volgende leden deel uit van het directiecomité: de vicevoorzitter van het directiecomité, verantwoordelijk voor de activiteit Private Banking (de heer Xavier Van Campenhout), de Chief Risk Officer (de heer Gilles Firmin), de Chief Financial Officer (mevrouw Nathalie Basyn), de Chief Operating Officer (de heer Pascal Nyckees) en het Head of Macroeconomic Research (de heer Bruno Colmant).

Het directiecomité is bevoegd voor het beheer van de activiteiten van de kredietinstelling in het kader van het door de raad van bestuur uitgestippelde algemene beleid.

De raad van bestuur heeft aan het directiecomité beslissingsbevoegdheid verleend, evenals de bevoegdheid om de vennootschap te vertegenwoordigen t.o.v. het personeel, cliënteel, andere kredietinstellingen, de economische en maatschappelijke omgeving en de overheid, alsook beslissingsbevoegdheid wat de vertegenwoordiging van de vennootschap betreft bij haar dochtervennootschappen en bij de vennootschappen waarin zij een participatie aanhoudt.

De samenstelling van het directiecomité wordt bepaald op basis van de volgende regels:

- de complementariteit van de competenties (op financieel vlak, risicobeheer, operationele kennis), die vereist zijn om de door de raad van bestuur gedefinieerde strategie uit te voeren;
- de evolutie van de noden;
- de naleving van de morele, deontologische en ethische criteria die van toepassing zijn binnen de groep.

Het directiecomité vergadert in principe vier keer per maand. In de loop van het boekjaar vergaderde het directiecomité 54 keer.

4 Comités opgericht door de raad van bestuur

Binnen de raad van bestuur heeft de Bank, conform de wettelijke bepalingen, gespecialiseerde comités samengesteld, die uitsluitend bestaan uit niet-uitvoerende bestuurders.

In de loop van het boekjaar en als gevolg van het van kracht worden van de bepalingen van de nieuwe Bankenwet zijn twee bestaande comités, namelijk het audit- en risicocomité en het benoemings- en remuneratiecomité opgesplitst.

Als gevolg van de fusie is de samenstelling van de vier comités aangepast.

4.1 Auditcomité

Het auditcomité staat de raad van bestuur bij in zijn toezichhoudende functie en meer bepaald voor zaken die betrekking hebben op:

- de financiële informatie bestemd voor aandeelhouders en derden;
- het auditproces;
- de werking van de interne controle;
- de opvolging van de relatie met de commissaris.

Leden	
Christian Jacobs	Voorzitter
Jean-Marie Laurent Josi	
Miguel del Marmol	
Frank van Bellingen	
Ludwig Criel	Waarnemend lid
Jacques-Martin Philippson	Waarnemend lid

De Chief Executive Officer, de Chief Risk Officer en de Chief Audit Officer worden voor de vergadering van het auditcomité uitgenodigd zonder er lid van te zijn. De commissaris van de vennootschap neemt deel aan de vergaderingen die betrekking hebben op de controle van de halfjaar- en jaarrekeningen.

De voorzitter van het auditcomité is een onafhankelijke bestuurder en tevens lid van het auditcomité van de dochtervennootschap in Luxemburg.

Het auditcomité vergaderde zeven keer in de loop van het boekjaar. Het comité bracht systematisch verslag uit over zijn activiteiten aan de raad van bestuur.

De vergaderingen hadden vooral betrekking op de analyse van de activiteitenverslagen van de interne audit van de groep, de planning van de auditwerkzaamheden en de controle van de halfjaar- en de jaarrekeningen. De belangrijkste activiteiten van de groep werden aan het auditcomité voorgesteld. Het comité heeft kennis genomen van het overzicht van de geschillen, de stand van zaken van de aan de bestuurders verstrekte kredieten, het evaluatierapport van het directiecomité over de interne controle en de opvolging van de uitvoering van de aanbevelingen geformuleerd door de interne audit van de groep.

Een speciale zitting werd gewijd aan het liquiditeitsvenster 2015.

Tijdens het jaar 2015, dat werd gekenmerkt door de fusie, boog het comité zich ook over de due diligence die aan de fusie voorafging, en over de nieuwe functionele organisatie die vanaf 1 oktober 2015 van kracht is.

4.2 Risicocomité

Het risicocomité staat de raad van bestuur bij in zijn toezichhoudende functie met betrekking tot het niveau van de risico's en stelt op dat vlak actieplannen voor.

Leden	
Frank van Bellingen	Voorzitter
Jacques-Martin Philippon	
Jean-Baptiste Douville de Franssu	
Ludwig Criel	
Christian Jacobs	Waarnemend lid
Jean-Marie Laurent Josi	Waarnemend lid

De heer Ludwig Criel is als onafhankelijke bestuurder lid van het risicocomité.

De Chief Executive Officer, de Chief Risk Officer en de Chief Audit Officer worden voor de vergadering van het risicocomité uitgenodigd zonder er lid van te zijn.

Het risicocomité vergaderde zeven keer in de loop van het boekjaar. Het comité bracht systematisch verslag uit over zijn activiteiten aan de raad van bestuur.

Het risicocomité heeft bijzondere aandacht besteed aan de opvolging van het risicobeheer en meer bepaald aan de impact van bepaalde beslissingen op het risicoprofiel van de Bank evenals aan de aanpassing van de risicolimieten, zoals door het directiecomité beslist.

Het comité nam kennis van de activiteitenverslagen van ICAAP¹, van de Compliance Officer en van het operationele risico.

¹ Internal Capital Adequacy Assessment Process.

4.3 Benoemingscomité

Het advies van het benoemingscomité wordt gevraagd voor kwesties die verband houden met:

- de samenstelling en de omvang van de raad van bestuur en het directiecomité;
- het definiëren van het profiel van de leden van de raad van bestuur en het directiecomité en van de selectieprocedure;
- de benoemings- en herbenoemingsvoorstellen van de bestuurders en de leden van het directiecomité.

Leden	
Baron Philippson	Voorzitter
Jean-Marie Laurent Josi	
Véronique Peterbroeck	
Ludwig Criel	
Alain Schockert	Waarnemend lid
Jacques-Martin Philippson	Waarnemend lid

De heer Ludwig Criel is als onafhankelijke bestuurder lid van het benoemingscomité.

Het benoemingscomité vergaderde vijf keer tijdens het boekjaar. Tijdens die vergaderingen boog het zich voornamelijk over de samenstelling van de nieuwe organen en comités van de groep en over het organogram van de groep na de fusie. Het bracht systematisch verslag uit over zijn activiteiten bij de raad van bestuur.

De Chief Executive Officer en de Group Chief HR Officer worden uitgenodigd voor de vergaderingen van het benoemingscomité zonder er lid van te zijn.

4.4 Remuneratiecomité

Het advies van het remuneratiecomité wordt gevraagd voor kwesties die verband houden met:

- het algemene remuneratiebeleid;
- de globale enveloppe van de variabele vergoedingen;
- de remuneratie van de bestuurders-leden van het directiecomité;
- de remuneratie van de leden van de Identified Staff en van de mensen met onafhankelijke controlefuncties;
- de winstdelingsplannen van de personeelsleden van de Bank.

Leden	
Baron Philippson	Voorzitter
Alain Schockert	
Véronique Peterbroeck	
Christian Jacobs	
Jean-Marie Laurent Josi	Waarnemend lid
Jacques-Martin Philippson	Waarnemend lid

De heer Christian Jacobs is als onafhankelijk bestuurder lid van het remuneratiecomité.

De Chief Executive Officer en de Group Chief HR Officer worden uitgenodigd voor de vergaderingen van het remuneratiecomité zonder er lid van te zijn.

Het remuneratiecomité heeft in de loop van het boekjaar zeven keer vergaderd en heeft systematisch verslag uitgebracht van zijn activiteiten bij de raad van bestuur.

5 Comités die afhangen van het directiecomité

Specifieke comités staan het directiecomité bij in de volgende materies:

- dagelijks bestuur van de moedervenootschap Bank Degroof Petercam evenals de coördinatie van de activiteiten van de dochtervenootschappen in België en in het buitenland (GMC – Group Management Committee);
- uitstippelen van de strategie in activabeheer;
- verbintenissen ten opzichte van bancaire tegenpartijen;
- kredieten en verbintenissen ten opzichte van het cliënteel;
- beheer van de looptijden van de balansactiva en -passiva (asset and liability management);
- uitvoering van het risicobeheer binnen de dochtervenootschappen;
- coördinatie van de compliancefunctie.

6 Winstuitkeringsbeleid

Met inachtneming van de voorschriften inzake eigenvermogensvereisten wordt het dividend vastgesteld op basis van de evolutie van de geconsolideerde nettowinst, van de over te dragen winst en de groepsstrategie.

7 Governance memorandum

De Bank heeft een governance memorandum opgesteld dat de basiskenmerken beoordeelt van haar beleidsstructuur met betrekking tot:

- de betrouwbaarheid en de financiële situatie van de belangrijke aandeelhouders;
- een transparante beleidsstructuur ten gunste van een gezond en voorzichtig bestuur;
- de bepaling van competenties en verantwoordelijkheden van elk segment binnen de organisatie;
- het collegiale karakter van de effectieve directie;
- de onafhankelijke controlefuncties;
- het geschikte profiel en de kwaliteiten van de leidinggevenden;
- het remuneratiebeleid van de leidinggevenden;
- de bepaling van strategische doelstellingen en waarden die de Bank zich oplegt;
- een degelijke kennis van de operationele structuur en de activiteiten door de directie;
- een passende communicatie omtrent het beleid en de controle met de verschillende betrokken partijen. Die informatie wordt aan de Nationale Bank van België bezorgd en periodiek bijgewerkt.

Beheerverslag

De geconsolideerde rekeningen zijn opgesteld conform de internationale standaard voor financiële verslaggeving (afgekort IFRS-normen).

1 Commentaar bij de rekeningen

Aangezien de Bank heeft besloten om de afsluitdatum van de rekeningen te wijzigen naar 31 december 2015, loopt het boekjaar over een langere periode dan de vorige boekjaren. Het gaat om een periode met een totale looptijd van 15 maanden (van 1 oktober 2014 tot en met 31 december 2015).

De geconsolideerde nettowinst (aandeel van de groep) bedraagt EUR 107.642.846 tegenover EUR 84.379.917 in het voorgaande boekjaar. Door toevoeging van de latente winsten en verliezen die boekhoudkundig direct aangerekend worden op het eigen vermogen (herwaarderingsreserves) bedraagt het geconsolideerd globaal resultaat (aandeel van de groep) op 31 december 2015 EUR 51.604.924 tegenover EUR 59.247.806 een jaar eerder. De daling van het geconsolideerd globaal resultaat is grotendeels toe te schrijven aan de afname van de herwaarderingsreserve m.b.t. aandelen 'beschikbaar voor verkoop' (Available For Sale, afgekort 'AFS') die in nauw verband staat met de meerwaarde gerealiseerd op het niveau van de netto geconsolideerde winst naar aanleiding van de overdracht van dezelfde effectenportefeuille

Bank Degroef nv en Petercam nv hebben op 20 mei 2015 een fusieovereenkomst ondertekend. De afronding van de fusie gebeurde op 1 oktober 2015 aan de hand van een voor de notaris verleden fusie-akte en door het houden, op hetzelfde ogenblik, van de respectieve algemene vergaderingen, die de transactie goedkeurden. Als gevolg van de fusie en conform de IFRS-normen omvat het resultaat van het boekjaar 2015 resultaten van de drie maanden van de nieuwe entiteit Bank Degroef Petercam en de resultaten van de periode van twaalf maanden van Bank Degroef. Voorafgaand aan de fusie heeft Bank Degroef door een gedeeltelijke splitsing bepaalde activa (waaronder een belangrijk deel van haar langetermijnaandelenportefeuille) ondergebracht in een nieuwe vennootschap (Degroef Equity).

Dit heeft tot gevolg dat de bedragen die zijn vermeld in de resultatenrekening niet vergelijkbaar zijn met die van het voorgaande boekjaar. Vandaar dat de commentaren bij de resultaten zijn opgesteld op basis van een gecombineerde geconsolideerde pro-formacijfers van de twee entiteiten, herberekend op een kalenderjaar van twaalf maanden en dat voor de jaren 2014 en 2015. Alle bedragen die hierna in de commentaren worden vermeld, zijn dus op die pro-formabasis voorgesteld. De onderliggende gegevens worden weergegeven in punt 6.3 van de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

De pro forma geconsolideerde nettowinst (deel van de groep) bedraagt EUR 96.127.216 tegenover EUR 110.875.816 voor het voorgaande boekjaar. Het pro forma geconsolideerde globale resultaat (deel van de groep) bedraagt EUR 42.082.095 tegenover EUR 66.827.295 een jaar eerder. Zoals hierboven aangehaald, wordt bij de berekening van dit resultaat rekening gehouden met de schommeling van de herwaarderingsreserve op de effectenportefeuille. Deze schommeling wordt in grote mate geneutraliseerd door de gerealiseerde resultaten (opgenomen in de netto-geconsolideerde winst) ten gevolge van de overdracht van de effecten.

De (boekhoudkundige) netto rentemarge, voor alle activiteiten samen, is gedaald ten opzichte van 2014. De in 2015 vlak gebleven rentecurve en de negatieve kortetermijnrente verklaren grotendeels die terugval.

De resultaten van de activiteiten 'Financiële markten' zijn in 2015 verbeterd dankzij de marges op wisselactiviteiten, en in mindere mate dankzij de beheerresultaten van winstdelingsplannen voor rekening van derden.

De netto-inkomsten uit commissielonen zijn gestegen ten opzichte van het vorige boekjaar. De commissielonen op de ICB-activiteiten binnen de groep namen toe in de loop van het boekjaar 2015 als gevolg van de toename van het gemiddeld kapitaal onder beheer. De omzet van de corporate finance activiteiten van de groep is eveneens gegroeid ten opzichte van 2014.

De geconsolideerde resultaten van de AFS aandelenportefeuilles zijn beduidend hoger dan die van het vorige boekjaar. Deze post werd immers beïnvloed door de gedeeltelijke splitsing van de langetermijnaandelenportefeuille, waarbij Bank Degroof de belangrijkste posities heeft overgedragen of verkocht. Het zijn dus de realisatieresultaten die erop vooruit zijn gegaan. Deze moeten beoordeeld worden tegenover de vermindering van de herwaarderingsreserves opgenomen in de andere onderdelen van het globale resultaat.

In tegenstelling tot vorig boekjaar zijn de andere netto operationele resultaten negatief. Dat is enerzijds te wijten aan de provisie voor herstructurering die werd aangelegd naar aanleiding van de reorganisatie van activiteiten voortvloeiend uit de fusie van de groepen Degroof en Petercam, en anderzijds aan de verhoging van de provisies voor geschillen, die wel gedeeltelijk werd gecompenseerd door de geraamde terugvorderingen van de verzekeringen.

De personeelskosten zijn gestegen ten opzichte van het vorige boekjaar. Dat is toe te schrijven aan een regularisatie van de sociale bijdragen voor de vorige boekjaren, aan eenmalige betalingen van vergoedingen bij het stopzetten van contracten en aan de opwaartse herziening van de sluitingsprovisies. Afgezien van die elementen zijn de personeelskosten globaal genomen stabiel gebleven.

De andere algemene kosten liggen hoger dan in 2014. Die stijging is het gevolg van de fusie- en reorganisatiekosten van de groep Degroof Petercam en heeft vooral te maken met de kosten voor externe consultants. Ook de bijdragen aan het beschermings- en aan het resolutiefonds zijn in de loop van het boekjaar gestegen.

De jaarlijkse afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa werden van hun kant beïnvloed door de activering van het handelsfonds dat betrekking heeft op de fusie.

Wat de buitenlandse participaties betreft, moet worden vermeld dat er een bijkomende waardevermindering geboekt werd op de bestaande goodwill voor de activiteiten asset management in Frankrijk.

Vanaf dit boekjaar omvat de rubriek van de netto-afschrijvingen op activa ook een collectieve voorziening die is berekend op alle kredieten en ermee verband houdende buiten balans elementen. Die voorziening komt bovenop de reële kost van de waardeverminderingen op kredieten.

De evolutie van de belastingen wordt verklaard door de regularisatie van de belastingen van de voorgaande boekjaren en door een stijging van de uitgestelde belastingvorderingen.

De negatieve variatie van de andere componenten van het globale resultaat, als gevolg van de herwaarderingsreserves op de aandelenportefeuilles (waar hierboven al naar is verwezen) werd enigszins gecompenseerd door een gunstige herwaardering van de pensioenplannen en het medische plan.

1.1 Bestemming van het resultaat

Wij stellen aan de algemene vergadering voor om de winst van het boekjaar als volgt te bestemmen:

	(in EUR)
Winst van het boekjaar	50.925.489
+ Overgedragen winst	163.620.976
- Splitsing van de overgedragen winst ¹	46.312.160
= Te bestemmen winst	168.234.305
- Toevoeging aan de overige reserves	0
- Tantièmes	546.250
- Dividenden	59.632.150
- Winstbewijzen	401.297
= Over te dragen winst	107.654.608

Aan de algemene vergadering wordt voorgesteld een bruto dividend van EUR 5,50 per aandeel uit te keren.

¹ Splitsingsoperatie naar aanleiding van de oprichting van de vennootschap Degroof Equity op 14.09.2015.

1.2 Geconsolideerd eigen vermogen

Het geconsolideerde eigen vermogen, met inbegrip van de belangen van derden, bedraagt aan het einde van het boekjaar EUR 902,5 miljoen. Dat betekent een stijging met EUR 275,5 miljoen tegenover het vorige boekjaar.

De stijging met EUR 275,5 miljoen is hoofdzakelijk toe te schrijven aan het gecombineerde effect van de gedeeltelijke splitsing die leidde tot de oprichting van de vennootschap Degroof Equity (-EUR 151,1 miljoen), de fusie door opsorping van de groep Petercam (EUR 411,8 miljoen), de uitkering voor het vorige boekjaar (-EUR 44,1 miljoen), de herwaardering van financiële activa tegen reële waarde (-EUR 58 miljoen), de verrichtingen op eigen aandelen (EUR 3,3 miljoen), transacties met de minderheidsaandeelhouders (EUR 3,5 miljoen) en het resultaat (inclusief derden) van het boekjaar (EUR 107,6 miljoen).

Het nuttig eigen vermogen voor de berekening van de reglementaire coëfficiënten volgens Bazel III bedraagt EUR 468,3 miljoen en overschrijdt ruimschoots de vereisten van de prudentiële normen. De solvabiliteitsratio's Tier 1 (kernvermogen) en Tier 2 (eigen vermogen in de ruime zin) bedragen 16,07% op 31 december 2015.

1.3 Open bewaarnemingen

Aan het einde van het boekjaar 2015 bedragen de geconsolideerde open bewaarnemingen van beide entiteiten EUR 69,8 miljard.

2 Kapitaalevolutie

Tijdens het afgelopen boekjaar is de naamloze vennootschap Bank Degroof nv gedeeltelijk gesplitst. Vóór de splitsing bedroeg het kapitaal EUR 47.491.186 en na de operatie EUR 31.711.634. Op 1 oktober 2015 werd naar aanleiding van de fusie, het kapitaal verhoogd met EUR 2.500.000.

Op 31 december 2015 bedraagt het maatschappelijk kapitaal, na die twee transacties EUR 34.211.634. Het wordt vertegenwoordigd door 10.842.209 aandelen zonder vermelding van de nominale waarde. Alle aandelen zijn volledig geplaatst en volgestort.

3 Aanhouden van eigen aandelen in de groep (art. 624 van het Wetboek van Vennootschappen)

Bank Degroof Petercam nv houdt geen eigen aandelen aan.

Op 31 december 2015 houden de kleindochtervennootschappen van de Bank, BD Square Invest nv, Degroof Finance nv, Industrie Invest nv, Industrie Invest 2 nv en Investment Company of Luxembourg sa 313.115 aandelen van Bank Degroof Petercam nv aan. Dat vertegenwoordigt 2,89% van het maatschappelijk kapitaal.

De gemiddelde fractiewaarde per aandeel bedraagt EUR 3,1554. De geconsolideerde boekwaarde van alle eigen aandelen aangehouden door de dochtervennootschappen bedraagt EUR 45.956.106 op 31 december 2015.

De binnen de groep aangehouden eigen aandelen dienen om de winstdelingsplannen van het personeel te ondersteunen.

Tijdens het afgelopen boekjaar daalde het totale aantal effecten aangehouden in autocontrole met 20.245 aandelen.

4 Omstandigheden die een belangrijke invloed kunnen hebben op de ontwikkeling van de groep

In het kader van de uitvoering van de integratieprojecten voor de komende drie jaar, zal aanzienlijk in informatica worden geïnvesteerd in de belangrijkste vakgebieden van de Bank om haar geleidelijk te voorzien van moderne technologie, met name op digitaal vlak.

Als gevolg van de fusie enerzijds en het ontwikkelen van nieuwe IT-technologieën anderzijds, zal de groep blijven genieten van synergie-effecten en worden uitgerust met een modern platform dat de groei van de verschillende vakgebieden moet ondersteunen.

Algemeen gezien, zullen de groei en de rentabiliteit van de groep eveneens worden beïnvloed door:

- de aanhoudende inspanning om de waarde van het handelsfonds te doen toenemen naargelang de opportuniteiten, getuige de overnames uit het verleden en de commerciële investeringen;
- de evolutie van het beheerde vermogen en van de beurzen;
- de opdrachten voor corporate finance;
- de macro-economische omstandigheden.

5 Activiteiten op het gebied van onderzoek en ontwikkeling

Sinds de overdracht van de activiteiten van haar informaticadochter Finance Technology Systems nv in 2005 doet de groep niet langer rechtstreeks aan onderzoek en ontwikkeling.

6 Remuneratiebeleid

Het nieuwe remuneratiebeleid, dat integraal deel uitmaakt van het governance memorandum, is op 24 september 2014 van kracht geworden.

Het beleid werd opgesteld door het directiecomité in overleg met de raad van bestuur, het benoemings- en het remuneratiecomité, en de controle-instanties.

Dit remuneratiebeleid bevordert een gezond en doeltreffend risicobeheer en zet in geen geval aan tot het nemen van risico's die het voor de Bank aanvaardbare risiconiveau overstijgen. Tegelijkertijd behartigt het de doelstellingen en de belangen van de Bank op lange termijn en verhindert het belangenconflicten.

In overeenstemming met de geldende wetgeving is het beleid gepubliceerd op de internetsite van de Bank.

De algemene principes luiden als volgt:

- het totale volume van de toegekende variabele vergoedingen beperkt geenszins de capaciteit van de Bank om haar eigen vermogen te versterken;
- een variabele vergoeding is nooit gewaarborgd, behalve in het uitzonderlijke geval van een pas aangeworven medewerker en alleen voor het eerste jaar waarin hij in dienst is getreden;
- in toepassing van de selectiemethode en de criteria opgesteld door de raad van bestuur en die zijn gebaseerd op de belangrijke invloed die deze personen hebben op het risicoprofiel van de Bank, heeft het directiecomité de Identified Staff aangewezen en voor hen een speciaal remuneratiebeleid opgesteld. Dit beleid voorziet bovendien in een maximale verhouding tussen het bedrag van de vaste vergoeding en het bedrag van de variabele vergoeding, evenals in stelsels om variabele vergoedingen in contanten of eventueel in financiële instrumenten uit te stellen naar een later tijdstip, volgens de voorwaarden die door de regelgever bepaald zijn;
- de vergoeding van de niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur bestaat alleen uit een vaste vergoeding die wordt bepaald volgens de marktstandaarden. Die leden genieten geen enkele vorm van variabele vergoeding.

7 Belangrijkste risico's waaraan de Bank wordt blootgesteld

Bank Degroof Petercam is door haar activiteiten blootgesteld aan bepaalde risico's.

De belangrijkste risico's zijn:

- marktrisico's, vooral verbonden aan de beleggingen in de effectenportefeuilles (aandelen, obligaties) en aan de activiteiten inzake rentetransformatie ALM¹;
- het liquiditeitsrisico ten gevolge van het verschil in vervalttermijnen tussen de financieringen (gewoonlijk op korte termijn) en de herbeleggingen ervan;
- tegenpartijrisico's verbonden aan de kredietactiviteit (dat risico wordt sterk beperkt door het nemen van waarborgen in de vorm van effectenportefeuilles) en aan de intermediaatieverrichtingen in derivaten;
- risico's verbonden aan de activiteit van vermogensbeheer (risico op rechtsgedingen door cliënten van wie het beheermandaat niet zou zijn nageleefd, commercieel risico om ontevreden cliënten te verliezen en de daarmee verbonden reputatierisico's);
- operationele risico's voortvloeiend uit de activiteiten van Bank Degroof Petercam, onder meer op bancaire vlak (vergissing bij het uitvoeren van orders, fraude, cybercrime,...), als bewaarnemer (verlies van activa) of als fondsenbeheerder (niet-naleving van verplichtingen).

8 Beleid inzake het gebruik van financiële instrumenten

Binnen de groep wordt als volgt gebruik gemaakt van derivaten voor eigen rekening:

In het kader van het ALM¹-beheer wordt er gebruik gemaakt van rentederivaten (voornamelijk futures en interest rate swaps) om de renterisico's op lange termijn van de groep af te dekken;

Er wordt gebruik gemaakt van rentederivaten (in de vorm van renteswaps) om een portefeuille van overheidsobligaties en door de overheid gewaarborgde bankobligaties af te dekken, zowel als micro-hedge (de portefeuille wordt boekhoudkundig verwerkt volgens de 'Fair Value Option through P&L, maar de dekkingen vinden plaats per afzonderlijke positie), maar ook op globale wijze, als macro-hedge. Dat gebruik van derivaten staat onder toezicht van het Asset & Liability Managementcomité.

De thesaurie van de Bank (renterisico kleiner dan twee jaar) maakt eveneens gebruik van rentederivaten en swaps om het renterisico en de thesaurie van de groep te beheren.

Het beheer van de wisselkoerspositie van de groep veronderstelt ook het gebruik van derivaten (termijnwisselcontracten en valutaswaps) om verbintenissen tegenover het cliënteel alsook de financiering van dochtervennootschappen af te dekken in de valuta waarin ze hun activiteiten verrichten.

Derivaten (aankoop van putopties met verkoop van callopties) worden aangewend om bepaalde posities van de beleggingsportefeuille af te dekken en het rendement ervan te sturen.

Als economische dekkingsverrichtingen met derivaten op aandelenposities worden uitgevoerd, worden zij boekhoudkundig als financiële activa aangemerkt en tegen reële waarde verwerkt in de winst- en verliesrekening.

De Bank heeft voor haar cliënten ook een intermediaatie-activiteit in afgeleide producten, meer bepaald in opties op aandelen.

¹. Asset and liability management.

9 Comités binnen de raad van bestuur

Conform artikel 56 §4 van de Bankenwet moet de raad van bestuur in zijn jaarverslag de individuele en collectieve competenties aanduiden van de leden van de audit-, risico-, remuneratie- en benoemingscomités.

De raad van bestuur is van oordeel dat de leden van de vier genoemde comités over de nodige professionele expertise en betrouwbaarheid beschikken die vereist zijn om hun opdrachten te vervullen.

9.1 Auditcomité

Op 31 december 2015 bestond het auditcomité uit de volgende personen:

Leden	
de heer Christian Jacobs	Voorzitter
de heer Jean-Marie Laurent Josi	
de heer Miguel del Marmol	
de heer Frank van Bellinghen	
de heer Ludwig Criel	Waarnemend lid
de heer Jacques-Martin Philippson	Waarnemend lid

Bijkomende informatie:

- zij zijn allen niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur;
- een onafhankelijke bestuurder is lid en voorzitter van het auditcomité;
- alle leden van het auditcomité hebben professionele ervaring in financieel beheer, financiële rapportering, boekhouding en audit;
- alle leden van het auditcomité hebben professionele ervaring als bestuurder in uitvoerende functies;
- de leden van het auditcomité hebben aanvullende professionele ervaring in verschillende activiteitensectoren;
- de leden van het auditcomité beschikken over een gezamenlijke competentie met betrekking tot de activiteiten van de Bank.

De voorzitter van het comité zetelt eveneens in de raad van bestuur van de dochtervennootschap in Luxemburg waar hij lid is van het auditcomité, en zetelt ook in de raad van bestuur van de dochtervennootschap Degroof Petercam Asset Management.

9.2 Risicocomité

Op 31 december 2015 bestond het risicocomité uit de volgende personen:

Leden	
de heer Frank van Bellinghen	Voorzitter
de heer Jacques-Martin Philippson	
de heer Jean-Baptiste Douville de Franssu	
de heer Ludwig Criel	
de heer Christian Jacobs	Waarnemend lid
de heer Jean-Marie Laurent Josi	Waarnemend lid

Bijkomende informatie:

- zij zijn allen niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur;
- een onafhankelijke bestuurder is lid van het risicocomité;
- alle leden van het risicocomité hebben professionele ervaring als bestuurder in uitvoerende functies;
- alle leden van het risicocomité beschikken over de nodige kennis, competenties, ervaring en vaardigheden die hen in staat stellen om de strategie en het niveau van de risicobeheersing van de Bank te begrijpen.
- de leden van het risicocomité hebben bijkomende professionele ervaring in verschillende activiteitensectoren.

9.3 Benoemingscomité

Op 31 december 2015 bestond het benoemingscomité uit de volgende personen:

Leden	
Baron Philippson	Voorzitter
de heer Jean-Marie Laurent Josi	
Mevrouw Véronique Peterbroeck	
de heer Ludwig Criel	
de heer Alain Schockert	Waarnemend lid
de heer Jacques-Martin Philippson	Waarnemend lid

Bijkomende informatie:

- zij zijn allen niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur;
- twee leden van het comité hebben ervaring in andere benoemingscomités;
- één onafhankelijke bestuurder is lid van het benoemingscomité;
- de leden van het benoemingscomité beschikken over aanvullende professionele ervaring in verschillende activiteitendomeinen;
- de leden van het benoemingscomité beschikken collegiaal over de nodige deskundigheid om een competent en onafhankelijk oordeel te kunnen vellen over de samenstelling en het functioneren van de beheer- en bestuursorganen van de Bank.

9.4 Remuneratiecomité

Op 31 december 2015 bestond het remuneratiecomité uit de volgende personen:

Members	
Baron Philippson	Voorzitter
de heer Alain Schockert	
Mevrouw Véronique Peterbroeck	
de heer Christian Jacobs	
de heer Jean-Marie Laurent Josi	Waarnemend lid
de heer Jacques-Martin Philippson	Waarnemend lid

Bijkomende informatie:

- zij zijn allen niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur;
- twee leden van het comité hebben ervaring in andere remuneratiecomités;
- één onafhankelijke bestuurder is tevens lid van het remuneratiecomité;
- de leden van het comité beschikken over professionele ervaring als bestuurder in uitvoerende functies;
- de leden van het remuneratiecomité beschikken over de nodige competenties om een kundig en onafhankelijk oordeel te kunnen vellen over het beloningsbeleid en de prikkels die ervan uitgaan voor het beheer van risico, kapitaal en liquiditeit.

10 Kwijting aan bestuurders en commissaris

Overeenkomstig de wet en de statuten wordt de algemene vergadering verzocht om kwijting te verlenen aan de bestuurders en de commissaris van Bank Degroof Petercam nv voor de uitoefening van hun mandaat tijdens het afgelopen boekjaar.

11 Toepassing van de wet van 3 mei 2002 tot wijziging van de onverenigbaarheidsregeling voor de leiders van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en van het reglement van de commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen van 9 juli 2002 in toepassing van deze wet

De lijst van de externe mandaten die door de bedrijfsleiders van Bank Degroef Petercam worden uitgeoefend en die aan bekendmaking zijn onderworpen, is beschikbaar op de website www.degroofpetercam.com.

Opgemaakt in Brussel op 18 maart 2016.

Degroof
Petercam

Geconsolideerde jaarrekening

38	Geconsolideerde balans
40	Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten
42	Geconsolideerde tabel van de vermogensmutatie
44	Geconsolideerd kasstroomoverzicht
46	1. Algemene inlichtingen
46	2. Wijzigingen in de boekhoudkundige grondslagen en methodologie
48	3. Samenvatting van de boekhoudkundige grondslagen en methodologie
48	3.1 Consolidatieprincipes
49	3.2 Omrekening van vreemde valuta
49	3.3 Financiële instrumenten
53	3.4 Afdekkingstransacties
54	3.5 Lease overeenkomsten
54	3.6 Materiële vaste activa (met inbegrip van de vastgoedbeleggingen)
55	3.7 Immateriële activa
56	3.8 Overige activa
56	3.9 Bijzondere waardeverminderingen op activa
57	3.10 Voorzieningen
58	3.11 Belastingen
58	3.12 Personeelsbeloningen
59	3.13 Overige verplichtingen
59	3.14 Eigen vermogen
60	3.15 Rentebaten en -lasten
60	3.16 Dividenden
60	3.17 Erelonen en provisies
61	3.18 Resultaat van herwaardering of realisatie van financiële instrumenten
61	3.19 Geldmiddelen en kasequivalenten
61	4. Beoordelingen en schattingen aangewend bij de voorbereiding van de jaarrekeningen
62	5. Risicobeheer
62	5.1 Algemene principes
62	5.2 Comprehensive Assessment – Asset Quality Review (AQR) & stress test
63	5.3 Liquiditeitsrisico
67	5.4 Marktrisico
70	5.5 Kredietrisico
73	5.6 Risico van het vermogensbeheer
74	5.7 Operationeel risico
74	5.8 Kapitaalbeheer
76	6. Consolidatiekring
76	6.1 Lijst van de belangrijkste dochterondernemingen van Bank Degroof Petercam op 31 december 2015
77	6.2 Lijst van de belangrijkste met Bank Degroof Petercam geassocieerde ondernemingen op 31 december 2015
77	6.3 Significante wijzigingen van de consolidatiekring tijdens het boekjaar
80	6.4 Niet-geconsolideerde vastgoeddochterondernemingen
80	6.5 Informatie per land
81	7. Toelichting bij de geconsolideerde balans
81	7.1 Kasmiddelen, tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's
81	7.2 Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden
82	7.3 Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening
82	7.4 Voor verkoop beschikbare financiële activa

84	7.5 Leningen en vorderingen op kredietinstellingen
84	7.6 Leningen en vorderingen op cliënten
85	7.7 Tot einde looptijd aangehouden beleggingen
86	7.8 Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen
87	7.9 Immateriële activa en goodwill
90	7.10 Deelnemingen in ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast
90	7.11 Overige activa
90	7.12 Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden
91	7.13 Schulden aan kredietinstellingen
91	7.14 Schulden aan cliënten
91	7.15 In schuldbewijzen belichaamde schulden
91	7.16 Achtergestelde schulden
91	7.17 Voorzieningen
92	7.18 Overige passiva
93	7.19 Belastingen
94	7.20 Eigen vermogen
95	7.21 Reële waarde van financiële instrumenten
99	7.22 Overdrachten van financiële activa
100	7.23 Compensatie van financiële activa en passiva
104	8. Toelichting bij het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten
104	8.1 Rentebaten en -lasten
104	8.2 Geïnde dividenden
105	8.3 Ontvangen en betaalde provisies
105	8.4 Nettoresultaat op de financiële instrumenten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden
106	8.5 Nettoresultaat op de financiële instrumenten aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening
106	8.6 Nettoresultaat op de financiële instrumenten niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening
107	8.7 Andere operationele nettoresultaten
107	8.8 Personeelskosten
108	8.9 Algemene en administratieve kosten
108	8.10 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa
108	8.11 Netto bijzondere waardeverminderingen op activa
109	8.12 Belastingen
110	8.13 Elementen van het niet-gerealiseerde resultaat
111	9. Rechten en verplichtingen
111	9.1 Activa in open bewaarneming
111	9.2 Rechten en verbintenissen in verband met kredieten
111	9.3 Gegeven en ontvangen waarborgen
112	10. Personeelsbeloningen en overige vergoedingen
112	10.1 Andere vergoedingen op lange termijn
112	10.2 Vergoedingen na uitdiensttreding
116	10.3 Op aandelen gebaseerde vergoedingen
119	11. Verbonden partijen
122	12. Na afsluiting opgetreden gebeurtenissen
123	Bezoldiging van de commissaris
124	Verslag van de commissaris

Geconsolideerde balans

(in duizenden EUR)

	Toelichting	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Activa				
Kasmiddelen, tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	7.1	2.061.222	285.657	439.319
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	7.2	114.325	158.532	89.585
Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en verliesrekening	7.3	829.861	1.041.353	926.693
Voor verkoop beschikbare financiële activa	7.4	2.101.471	1.575.965	1.580.611
Leningen en vorderingen op kredietinstellingen	7.5	350.482	511.515	30.499
Leningen en vorderingen op cliënten	7.6	1.678.708	1.605.768	1.743.710
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	7.7	125.701	174.426	204.863
Materiële vaste activa	7.8	76.617	68.602	67.000
Immateriële activa en goodwill	7.9	394.664	65.700	91.611
Deelnemingen in ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	7.10	13.527	13.277	14.622
Actuele belastingvorderingen		9.455	5.577	5.203
Uitgestelde belastingvorderingen	7.19	10.603	8.221	13.788
Overige activa	7.11	132.161	106.492	77.452
Totaal activa		7.898.797	5.621.085	5.284.956

(in duizenden EUR)

	Toelichting	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Passiva				
Schulden		6.996.257	4.994.055	4.646.596
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	7.12	142.401	159.490	111.244
Schulden aan kredietinstellingen	7.13	156.596	168.368	447.923
Schulden aan cliënten	7.14	6.408.182	4.413.866	3.854.517
In schuldbewijzen belichaamde schulden	7.15	3.000	3.001	13.006
Achtergestelde schulden	7.16	0	39.946	42.593
Voorzieningen	7.17	80.274	45.868	45.147
Actuele belastingverplichtingen		40.740	44.169	30.655
Uitgestelde belastingverplichtingen	7.19	17.588	10.360	8.192
Overige passiva	7.18	147.476	108.987	93.319
Eigen vermogen		902.540	627.030	638.360
Geplaatst kapitaal	7.20	34.212	47.491	47.491
Uitgiftepremies	7.20	420.925	153.921	184.392
Reserves en overgedragen resultaat	7.20	385.334	339.806	328.098
Herwaarderingsreserves	7.20	(231)	55.807	81.108
Eigen aandelen (-)	7.20	(45.956)	(55.008)	(78.195)
Nettoresultaat van de periode	7.20	107.643	84.380	74.870
Minderheidsbelangen		613	633	596
<i>Na de overdracht van verworven minderheidsbelangen als gevolg van uitgegeven opties</i>		0	(8.067)	(2.826)
Totaal passiva		7.898.797	5.621.085	5.284.956

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten¹

(in duizenden EUR)

	Toelichting	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Rentebaten	8.1	65.614	65.950	73.608
Rentelasten	8.1	(9.501)	(9.630)	(11.952)
Dividenden	8.2	5.274	11.453	10.502
Provisiebaten	8.3	469.775	301.841	282.310
Provisielasten	8.3	(140.415)	(93.517)	(87.188)
Nettoresultaat op de financiële instrumenten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden	8.4	19.419	(16.836)	9.153
Nettoresultaat op de financiële instrumenten aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	8.5	(3.196)	18.389	(10.346)
Nettoresultaat op de financiële instrumenten niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	8.6	67.623	52.666	25.567
Andere operationele nettoresultaten	8.7	(15.540)	14.431	3.299
Aandeel in het resultaat van de vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast		266	894	0
Netto-opbrengst		459.319	345.641	294.953
Personeelskosten	8.8	(191.079)	(133.457)	(127.995)
Algemene en administratieve kosten	8.9	(110.924)	(62.383)	(58.088)
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	8.10	(12.543)	(7.090)	(8.476)
Netto bijzondere waardeverminderingen op activa	8.11	(21.587)	(39.974)	(13.898)
Resultaat voor belastingen		123.186	102.737	86.496
Belastingen	8.12	(15.564)	(23.524)	(14.192)
Nettowinst		107.622	79.213	72.304
Actuariële winsten (verliezen) op regelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding	8.13	10.993	(4.543)	3.312
Totaal niet-gerealiseerde resultaten² die later niet kunnen worden geherklasseerd naar nettowinst		10.993	(4.543)	3.312
Herwaardering tegen de reële waarde – Voor verkoop beschikbare financiële activa	8.13	(68.993)	(20.958)	28.506
Omrekeningsverschillen	8.13	1.963	202	(5.133)
Totaal niet-gerealiseerde resultaten² die later kunnen worden geherklasseerd naar nettowinst		(67.030)	(20.756)	23.373
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		51.585	53.914	98.989

¹ Situatie 31.12.2015 die een periode met een totale duur van 15 maanden omvat.

² Niet-gerealiseerde winsten en verliezen rechtstreeks tegen eigen vermogen verwerkt, netto van belastingen.

(in duizenden EUR)

	Toelichting	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Nettowinst waarvan toerekenbaar aan		107.622	79.213	72.304
aandeelhouders van de moederonderneming		107.643	84.380	74.870
minderheidsbelangen		(21)	(5.167)	(2.566)
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten toerekenbaar aan		51.585	53.914	98.989
aandeelhouders van de moederonderneming		51.605	59.248	101.596
minderheidsbelangen		(20)	(5.334)	(2.607)

Geconsolideerde tabel van de vermogenmutaties

	Geplaatst kapitaal	Uitgifte- premies	Reserves en overgedragen resultaat	Herwaarde- ringsreserves
Saldo op 30.09.2012	47.491	182.877	321.458	49.283
Lopende optieplannen	0	1.505	0	0
Transacties op eigen aandelen	0	10	0	0
Dividenden en tantièmes	0	0	(41.366)	0
Transacties met minderheidsaandeelhouders	0	0	(8.782)	(109)
Wijzigingen van de consolidatiekring	0	0	0	0
Resultaatverwerking vorige periode	0	0	56.056	0
Nettoresultaat van de periode	0	0	0	0
Herwaardering tegen de reële waarde	0	0	0	28.615
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
Andere wijzigingen	0	0	732	3.312
Saldo op 30.09.2013	47.491	184.392	328.098	81.101
Lopende optieplannen	0	1.075	0	0
Transacties op eigen aandelen	0	(31.546)	(19.666)	0
Dividenden en tantièmes	0	0	(42.501)	0
Transacties met minderheidsaandeelhouders	0	0	(995)	(59)
Resultaatverwerking vorige periode	0	0	74.870	0
Nettoresultaat van de periode	0	0	0	0
Herwaardering tegen de reële waarde	0	0	0	(20.901)
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
Andere wijzigingen	0	0	0	(4.543)
Saldo op 30.09.2014	47.491	153.921	339.806	55.598
Lopende optieplannen	0	641	0	0
Kapitaalvermindering	(15.779)	(57.681)	(83.446)	0
Transacties op eigen aandelen	0	0	0	0
Dividenden en tantièmes	0	0	(44.101)	0
Transacties met minderheidsaandeelhouders	0	0	3.469	0
Resultaatverwerking vorige periode	0	0	84.380	0
Nettoresultaat van de periode	0	0	0	0
Herwaardering tegen de reële waarde	0	0	0	(57.997)
Bedrijfscombinatie	2.500	324.044	85.226	0
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
Saldo op 31.12.2015	34.212	420.925	385.334	(2.399)

(in duizenden EUR)

Omrekeningsverschillen	Eigen aandelen	Netto resultaat van de periode	Eigen vermogen: aandeel van de groep	Minderheidsbelangen	Totaal
5.928	(68.232)	56.056	594.861	413	595.274
0	0	0	1.505	0	1.505
0	(9.963)	0	(9.953)	0	(9.953)
0	0	0	(41.366)	(25)	(41.391)
0	0	0	(8.891)	2.826	(6.065)
(5.208)	0	0	(5.208)	68	(5.140)
0	0	(56.056)	0	0	0
0	0	74.870	74.870	(2.566)	72.304
0	0	0	28.615	(109)	28.506
7	0	0	7	0	7
(720)	0	0	3.324	(11)	3.313
7	(78.195)	74.870	637.764	596	638.360
0	0	0	1.075	0	1.075
0	23.187	0	(28.025)	0	(28.025)
0	0	0	(42.501)	(21)	(42.522)
0	0	0	(1.054)	5.282	4.228
0	0	(74.870)	0	0	0
0	0	84.380	84.380	(5.167)	79.213
0	0	0	(20.901)	(57)	(20.958)
202	0	0	202	0	202
0	0	0	(4.543)	0	(4.543)
209	(55.008)	84.380	626.397	633	627.030
0	0	0	641	0	641
0	5.796	0	(151.110)	0	(151.110)
0	3.256	0	3.256	0	3.256
0	0	0	(44.101)	(22)	(44.123)
0	0	0	3.469	22	3.491
0	0	(84.380)	0	0	0
0	0	107.643	107.643	(21)	107.622
0	0	0	(57.997)	(3)	(58.000)
0	0	0	411.770	0	411.770
1.959	0	0	1.959	4	1.963
2.168	(45.956)	107.643	901.927	613	902.540

Geconsolideerd kasstroomoverzicht¹

(in duizenden EUR)

	Toelichting	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Nettowinst		107.622	79.213	72.304
Niet-monetaire elementen opgenomen in de winst en andere aanpassingen:		70.739	54.347	38.938
Courante en uitgestelde belastingen	8.12	15.564	23.524	14.192
Resultaat van geassocieerde ondernemingen na aftrek van ontvangen dividenden		513	(894)	0
Op aandelen gebaseerde vergoedingen		641	1.075	1.505
Latente wisselkoersverschillen en omrekeningsverschillen		0	0	40
Bijzondere waardeverminderingen en afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	7.8/7.9	22.753	35.497	15.611
Wijziging in voorzieningen	7.17	17.855	721	6.345
Nettoverlies (winst) op investeringen		(262)	(26)	(3.063)
Overige aanpassingen		13.675	(5.550)	4.308
Wijziging in bedrijfsactiva en -verplichtingen:		(823.311)	378.179	(125.580)
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden of aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde		257.821	(183.607)	210.811
Leningen en vorderingen		(1.213.462)	262.761	57.543
Voor verkoop beschikbare leningen en effecten		(584.728)	(10.140)	(292.760)
Overige activa		(3.554)	(29.354)	14.735
Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden		(27.968)	48.246	(4.708)
Derivaten aangehouden voor afdekkingsdoeleinden		0	0	0
Schulden aan kredietinstellingen		(105.885)	(279.988)	152.536
Schulden aan cliënten		796.456	565.035	82.938
Obligatieleningen		(1)	(10.005)	(1)
Overige passiva		58.010	15.231	(346.674)
Betaalde winstbelastingen		(48.600)	(7.813)	(7.350)
Nettokasstroom uit bedrijfsactiviteiten (A)		(693.550)	503.926	(21.688)
Overname van dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde ondernemingen verminderd met de verworven geldmiddelen (inclusief stijgingen in participatiepercentages)	6	1.134.412	(65)	(14.719)
Afstotingen van dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde ondernemingen verminderd met de verkochte geldmiddelen (inclusief dalingen in participatiepercentages)	6	0	0	34.182
Aankoop van (im)materiële vaste activa		(14.730)	(9.048)	(9.506)
Verkoop van (im)materiële vaste activa		422	421	280
Aankoop van tot einde looptijd aangehouden effecten		(12.363)	0	(63.601)
Opbrengsten van de verkoop en de terugbetaling van tot einde looptijd aangehouden effecten		60.173	30.005	101.420
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten (B)		1.167.914	21.313	48.056
Uitgekeerde dividenden		(44.123)	(42.522)	(41.391)
Aankoop of verkoop van eigen aandelen		9.052	(8.359)	(9.953)
Opbrengst van de uitgifte of terugbetaling van achtergestelde schulden	7.16	(39.500)	(2.500)	(4.000)
Opbrengst van de uitgifte van nieuwe aandelen, terugbetaling van terugkoop van eigen aandelen of andere kapitaal wijzigingen		(156.906)	(19.666)	0
Andere financieringen		(3.017)	0	0
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten (C)		(234.494)	(73.047)	(55.344)
Gevolgen van wisselkoerswijzigingen op geldmiddelen en kasequivalenten (D)		9.244	(20)	(52)

¹ Situatie 31.12.2015 die een periode met een totale duur van 15 maanden omvat.

(in duizenden EUR)

	Toelichting	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Nettotoename of -afname van de geldmiddelen en kasequivalenten (A + B + C + D)		249.114	452.172	(29.028)
Geldmiddelen en kasequivalenten bij het begin van het boekjaar		613.674	161.502	190.530
Geldmiddelen en kasequivalenten bij het einde van het boekjaar		862.788	613.674	161.502

Aanvullende informatie

Ontvangen rente		83.267	79.117	89.089
Ontvangen dividenden		5.274	11.453	10.502
Betaalde rente		(36.666)	(36.399)	(47.416)

Samenstelling van de geldmiddelen en kasequivalenten

		862.788	613.674	161.502
Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale banken	7.1	22.803	2.655	2.471
Zichtrekeningen en daggeldleningen bij kredietinstellingen	7.1	489.624	104.678	151.017
Leningen en vorderingen op kredietinstellingen	7.5	350.361	506.341	8.014
waarvan onbeschikbaar		0	0	0

1 Algemene inlichtingen

Het Koninklijk Besluit van 5 december 2004 legt de kredietinstellingen en beleggingsondernemingen op, ongeacht of ze al dan niet beursgenoteerd zijn, om vanaf het boekjaar dat op 1 januari 2006 of na die datum aanvangt, hun geconsolideerde jaarrekening op te maken op basis van de internationale boekhoudkundige normen IFRS (International Financial Reporting Standards) die door de Europese Unie zijn aangenomen. Daarom stelt Bank Degroof Petercam haar geconsolideerde jaarrekening op volgens de IFRS-normen die op 31 december 2015 binnen de Europese Unie van toepassing zijn.

Aangezien Bank Degroof Petercam echter geen effecten heeft die eigen vermogen of leningen vertegenwoordigen en die op een openbare effectenmarkt worden verhandeld of zullen worden genoteerd, worden de normen IFRS 8 ('Operationele segmenten') en IAS 33 ('Winst per aandeel') conform hun toepassingsgebied niet toegepast. Het is eveneens om die reden dat Bank Degroof Petercam geen tussentijdse informatie aan de markt bekendmaakt en bijgevolg slechts één verslagdatum heeft, die overeenkomt met de jaarlijkse afsluitdatum.

Bank Degroof Petercam heeft beslist de afsluitdatum van het boekjaar te veranderen. Vroeger liep het van 1 oktober tot en met 30 september om nu van 1 januari tot en met 31 december van elk jaar te lopen. Uitzonderlijk is het huidige boekjaar dus gestart op 1 oktober 2014 om te eindigen op 31 december 2015, of een totale duur van 15 maanden. Als gevolg hiervan zijn bepaalde bedragen opgenomen in de jaarrekening niet rechtstreeks vergelijkbaar doordat het boekjaar 2015 een langere periode dekt dan de vorige boekjaren.

De geconsolideerde jaarrekening wordt in duizenden euro voorgesteld, tenzij anders aangegeven.

2 Wijzigingen in de boekhoudkundige grondslagen en methodologie

De volgende (herziene, gewijzigde of nieuwe) IFRS-normen en IFRIC-interpretaties zijn voor het eerst van toepassing voor het huidige boekjaar:

- IFRS 10 'Geconsolideerde jaarrekening';
- IFRS 11 'Gezamenlijke overeenkomsten';
- IFRS 12 'Informatieverschaffing over belangen in andere entiteiten';
- IAS 27 (herzien) 'Enkelvoudige jaarrekening';
- IAS 28 (herzien) 'Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures';
- IFRIC 21 'Levies';
- wijzigingen in IAS 32 'Compensatie van financiële activa en passiva';
- wijzigingen in IFRS 10, IFRS 11 en IFRS 12 'Overgangsbepalingen';
- wijzigingen in IFRS 10, IFRS 12 en IAS 27 'Beleggingsvennootschappen';
- wijzigingen in IAS 39 'Vernieuwing van afgeleide financiële instrumenten en behoud van hedge accounting'.

De vijf eerste normen vertegenwoordigen een geheel van nieuwe of herziene normen met betrekking tot de consolidatie. Wat de nieuwe normen betreft, heeft IFRS 10 als doelstelling het vastleggen van de principes voor de presentatie en de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening van een entiteit die één of meerdere andere entiteiten controleert. Een nieuwe definitie van de notie van controle is opgenomen. Deze nieuwe definitie heeft geen wijzigingen van de consolidatieperimeter van Bank Degroof Petercam met zich meegebracht. IFRS 11, die de proportionele opname van investeringen in joint ventures niet meer toelaat, heeft geen impact voor de Bank. De toepassing van IFRS 12, die alle verplichtingen groepeerd met betrekking tot de te verschaffen informatie omtrent dochtervennootschappen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen, leidt tot eventuele uitbreiding van de te verschaffen informatie, maar heeft geen impact op de geconsolideerde jaarrekening.

Wat de andere wijzigingen van IFRS of IFRIC betreft, heeft hun toepassing geen significante weerslag op het resultaat en het eigen vermogen van Bank Degroof Petercam, zo ook niet op de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening.

Onder de normen of wijzigingen van normen gepubliceerd door het IASB (International Accounting Standards Board) op datum van 31 december 2015 worden de onderstaande van kracht tijdens latere boekhoudjaren:

DOCUMENTEN AANGENOMEN DOOR DE EUROPESE UNIE

- wijzigingen in IAS 19 'Toegezegd pensioenregelingen: bijdragen van de werknemers', van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 juli 2014 of na die datum (ii);
- diverse wijzigingen in 'Verbeteringen van de IFRS normen (2010-2012)' van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 juli 2014 of na die datum (ii);
- diverse wijzigingen in 'Verbeteringen van de IFRS normen (2011-2013)' van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 juli 2014 of na die datum (i);
- wijzigingen in IAS 16 en IAS 38 'Verduidelijkingen over de aanvaardbare afschrijvingsmethodes', van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 januari 2016 of na die datum;
- wijzigingen in IAS 16 en IAS 41 'Landbouw: dragende planten', van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 januari 2016 of na die datum;
- wijzigingen in IFRS 11 'Opname van de acquisitie van investeringen in geassocieerde deelnemingen', van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 januari 2016 of na die datum;
- wijzigingen in IAS 27 'De vermogensmutatiemethode in de individuele jaarrekening', van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 januari 2016 of na die datum;
- wijzigingen in IAS 1 'Presentatie van de jaarrekening: initiatief omtrent de te verschaffen informatie', van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 januari 2016 of na die datum;
- diverse wijzigingen in 'Verbeteringen van de IFRS normen (2012-2014)' van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 januari 2016 of na die datum.

Op Europees niveau wordt de toepassing van de eerste drie documenten van kracht voor de boekjaren beginnend op 1 januari 2015 (i) of 1 februari 2015 (ii).

DOCUMENTEN NOG NIET AANGENOMEN DOOR DE EUROPESE UNIE

- IFRS 9 'Financiële instrumenten' en daaropvolgende wijzigingen, van toepassing vanaf de boekjaren beginnend op 1 januari 2018 of na die datum;
- IFRS 14 'Uitgestelde rekeningen in verband met prijsregulering', van toepassing vanaf de boekjaren beginnend op 1 januari 2016 of na die datum;
- IFRS 15 'Opbrengsten uit contracten met klanten', van toepassing vanaf de boekjaren beginnend op 1 januari 2018 of na die datum;
- IFRS 16 'Leases', van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 januari 2019 of na die datum;
- wijzigingen in IFRS 10, IFRS 12 en IAS 28 'Investeringsentiteiten: toepassing van de vrijstelling tot consolidatie', van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 januari 2016 of na die datum;
- wijzigingen in IFRS 10 en IAS 28 'Verkoop of inbreng van een actiefbestanddeel tussen een investeerder en een geassocieerde deelneming of een joint venture'. De datum van hun initiële toepassing werd naar achteren verschoven;
- wijzigingen in IAS 12 'Opname van uitgestelde belastingvorderingen met betrekking tot latente minderwaarden', van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 januari 2017 of na die datum;
- wijzigingen in IAS 7 'Initiatief omtrent de te verschaffen informatie', van toepassing op de boekjaren beginnend op 1 januari 2017 of na die datum.

Bank Degroof Petercam zal de hiervoor vermelde teksten toepassen vanaf hun inwerkingtreding en verwacht, met uitzondering voor IFRS 9 en IFRS 16, geen belangrijke impact.

Wat IFRS 9 betreft, die nieuwe verplichtingen oplegt voor de indeling en de waardering van financiële activa en passiva, zou de implementatie afhankelijk van de gemaakte keuzen, een wijziging tot gevolg kunnen hebben op de plaats waar winsten en verliezen worden geregistreerd (het resultaat of het eigen vermogen). Wat betreft de becijferde impacten (onder andere als gevolg van de introductie van een uniek afschrijvingsmodel op basis van de verwachte verliezen) is een grootteorde nog niet beschikbaar.

Voor IFRS 16, gezien de recente publicatie van de norm, is er nog geen analyse gebeurd.

3 Samenvatting van de boekhoudkundige grondslagen en methodologie

In de boekhoudkundige grondslagen en methodologie hierna beschreven, dient te worden begrepen onder 'winsten en verliezen geboekt onder het eigen vermogen', deze die specifiek dienen te worden opgenomen in andere elementen van het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten in overeenstemming met de IFRS-normen.

3.1 Consolidatieprincipes

CONSOLIDATIEKRING

De geconsolideerde jaarrekening omvat de rekeningen van de moedermaatschappij en haar dochterondernemingen die een materialiteitsdrempel overschrijden. Dochterondernemingen zijn alle vennootschappen die door Bank Degroof Petercam worden gecontroleerd, namelijk de entiteiten waarvoor de Bank is blootgesteld of recht heeft op variabele rendementen als gevolg van haar banden met de dochtervennootschappen en zij de capaciteit heeft om invloed uit te oefenen op die rendementen als gevolg van de macht die zij bezit over die dochterondernemingen. De materialiteitsdrempel is gebaseerd op de analyse van diverse criteria waaronder het aandeel in het geconsolideerde eigen vermogen, het aandeel in het geconsolideerde resultaat en het aandeel in het geconsolideerde balans totaal.

De dochterondernemingen worden geconsolideerd volgens de globale integratiemethode vanaf de overdrachtsdatum van de effectieve controle aan Bank Degroof Petercam en verdwijnen uit de consolidatiekring op de datum waarop die controle ophoudt te bestaan. De rekeningen van de moedermaatschappij en de dochterondernemingen worden op dezelfde datum en volgens gelijkaardige boekhoudkundige grondslagen opgesteld, indien nodig met herwerking van de rekeningen. De intragroepsaldi, transacties, baten en lasten worden geëlimineerd.

De minderheidsbelangen worden afzonderlijk weergegeven in het geconsolideerde resultaat en in de geconsolideerde balans binnen het eigen vermogen.

SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN

De samenwerkingsovereenkomsten zijn alle ondernemingen waarover Bank Degroof Petercam rechtstreeks of onrechtstreeks een gezamenlijke controle uitoefent, dat wil zeggen dat geen enkele beslissing omtrent de pertinente activiteiten kan worden genomen zonder unaniem akkoord van de partijen die de controle delen.

Als deze de materialiteitsdrempel overschrijden, worden zij volgens de vermogensmutatiemethode geboekt voor de samenwerkingsovereenkomsten gedefinieerd als joint ventures (ondernemingen waar de gemeenschappelijke controle rechten geeft op het netto-actief) of volgens de methode van integratie op basis van het belangenpercentage in de activa, passiva, opbrengsten en kosten voor de samenwerkingsovereenkomsten gedefinieerd als gemeenschappelijke ondernemingen (ondernemingen waar de gemeenschappelijke controle rechten geeft op actiefbestanddelen en verplichtingen op passiefbestanddelen), vanaf de datum van verwerving van de gezamenlijke controle en worden zij als dusdanig niet meer geboekt als er van de gezamenlijke controle afstand wordt gedaan. De materialiteitsdrempel is gebaseerd op de analyse van diverse criteria waaronder het aandeel in het geconsolideerde eigen vermogen, het aandeel in het geconsolideerde resultaat evenals het aandeel in het geconsolideerde balans totaal.

De rekeningen van de samenwerkingsovereenkomst worden op dezelfde datum en volgens gelijkaardige boekhoudkundige methodes als die van de moedermaatschappij van de groep opgesteld, indien nodig met herwerking van de rekeningen.

GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN

De geassocieerde ondernemingen zijn alle ondernemingen waarin Bank Degroof Petercam een aanzienlijke invloed uitoefent. Dat betekent dat zij inspraak heeft in de beslissingen over het financiële en operationele beleid zonder echter de controle of de gezamenlijke controle over dat beleid in handen te hebben.

Als die geassocieerde ondernemingen de materialiteitsdrempel overschrijden, worden zij volgens de vermogensmutatiemethode geboekt vanaf de datum waarop de aanzienlijke invloed werd verworven en worden zij als dusdanig niet langer geboekt op de datum dat die aanzienlijke invloed ophoudt te bestaan. De materialiteitsdrempel is gebaseerd op de analyse van diverse criteria waaronder het aandeel in het geconsolideerde eigen vermogen, het aandeel in het geconsolideerde resultaat evenals het aandeel in het geconsolideerde balans totaal.

De rekeningen van de geassocieerde onderneming worden op dezelfde datum en volgens gelijkaardige boekhoudkundige methodes opgesteld als die van de moedermaatschappij van de groep, indien nodig met herwerking van de rekeningen.

3.2 Omrekening van vreemde valuta

OMREKENING VAN DE REKENINGEN IN VREEMDE MUNT

Bij de consolidatie worden de balansen van entiteiten waarvan de functionele munt verschilt van deze van Bank Degroof Petercam (EUR), omgerekend aan de wisselkoers op balansdatum. De winst- en verliesrekening en de kasstroomoverzichten van deze zelfde entiteiten worden omgerekend aan de gemiddelde wisselkoers van de betreffende periode. Die omrekeningsverschillen worden in het eigen vermogen verwerkt.

De goodwill en de aanpassingen van de reële waarde die het resultaat zijn van de overname van een buitenlandse onderneming worden als activa en verplichtingen van die entiteit beschouwd en worden bijgevolg omgerekend aan de wisselkoers op balansdatum. Die omrekeningsverschillen worden in het eigen vermogen verwerkt.

Als bovenstaande entiteiten worden overgedragen, worden de in het eigen vermogen geboekte omrekeningsverschillen opgenomen in de berekening van de meer- of minderwaarden en dus in de winst- en verliesrekening verwerkt.

OMREKENING VAN DE TRANSACTIES IN VREEMDE MUNT

De transacties in vreemde valuta binnen de individuele rekeningen van de entiteiten van Bank Degroof Petercam worden geboekt aan de wisselkoers op transactiedatum.

De monetaire activa en verplichtingen worden omgerekend aan de wisselkoers op balansdatum, wat een omrekeningsverschil veroorzaakt dat in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

De niet-monetaire posten die tegen reële waarde gewaardeerd worden, worden omgerekend aan de wisselkoers op balansdatum. Het omrekeningsverschil dat uit die omrekening voortvloeit, wordt in het eigen vermogen of in het resultaat verwerkt volgens de boekhoudkundige toewijzing van het betreffende element. De overige niet-monetaire posten worden gewaardeerd aan de historische wisselkoers, namelijk aan de wisselkoers op transactiedatum.

3.3 Financiële instrumenten

3.3.1 Boekhoudkundige verwerkingsdatum van financiële instrumenten

Alle derivaten en alle aankopen of verkopen van effecten op basis van een contract dat de levering van het effect oplegt binnen de termijn die in het algemeen wordt bepaald door de reglementering of door een conventie op de betreffende markt, worden op transactiedatum geboekt. Vorderingen en deposito's worden opgenomen op de afwikkelingsdatum.

3.3.2 Verrekening

De financiële activa en verplichtingen worden enkel en alleen gesaldeerd, indien Bank Degroof Petercam een juridisch uitvoerbaar recht heeft om de geboekte bedragen te salderen, en zij de intentie heeft het nettobedrag te vereffenen of tegelijkertijd de activa te verzilveren en de verplichtingen te vereffenen.

3.3.3 Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Financiële activa of verplichtingen die voor handelsdoeleinden worden aangehouden, zijn financiële activa of verplichtingen die hoofdzakelijk werden verworven of aangegaan voor verkoop of terugkoop op korte termijn of die deel uitmaken van een portefeuille financiële instrumenten die samen worden beheerd en waarvan het recente profiel op korte termijn op winstneming wijst.

Die activa of verplichtingen worden initieel tegen hun reële waarde geboekt (zonder transactiekosten die rechtstreeks in het resultaat worden geboekt) en daarna tegen hun reële waarde geherwaardeerd. De schommelingen in reële waarde worden in het resultaat opgenomen in de rubriek 'Nettoresultaten op de financiële instrumenten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden'.

De ontvangen of betaalde interesten op niet-afgeleide instrumenten worden geboekt onder de rubriek 'Rentebaten of -lasten'. De ontvangen dividenden zijn begrepen in de rubriek 'Dividenden'.

Alle afgeleide financiële instrumenten met een positieve (negatieve) vervangingswaarde worden beschouwd als financiële activa (verplichtingen) die worden aangehouden voor handelsdoeleinden, met uitzondering van de derivaten die als afdekkingsinstrumenten worden betiteld. De derivaten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden, worden tegen hun reële waarde opgenomen aan het begin van de operatie en later tegen hun reële waarde gewaardeerd. De wijzigingen in reële waarde, met inbegrip van de gelopen rente worden in de rubriek 'Nettoresultaten op de financiële instrumenten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden' geboekt.

3.3.4 De financiële activa en verplichtingen aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeverandering in de winst- en verliesrekening

De aanmerking van financiële activa en verplichtingen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening (of optie van reële waarde) vindt plaats bij de initiële boekhoudkundige verwerking van het financiële instrument waarbij de volgende gebruikscriteria worden nageleefd:

- die toewijzing schakelt de incoherentie uit in de waardering of de boekhoudkundige verwerking (soms 'boekhoudkundige mismatch' genoemd), of beperkt deze sterk, die zou ontstaan indien de toewijzing niet had plaatsgevonden; of
- een groep financiële activa, verplichtingen of beide wordt beheerd en de prestatie ervan wordt gewaardeerd op basis van de reële waarde volgens een goed gedocumenteerde risicobeheerstrategie of investeringsstrategie; of
- het financiële instrument bevat een niet nauw verbonden in een contract besloten derivaat.

De keuze van de reële waardeoptie is onomkeerbaar vanaf het ogenblik dat de activa of verplichtingen in de balans worden opgenomen. Deze categorie heeft dezelfde waarderingsregels als deze die op de categorie 'Financiële activa en verplichtingen die voor handelsdoeleinden worden aangehouden' worden toegepast.

De financiële activa en verplichtingen aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeverandering in de winst- en verliesrekening worden gewaardeerd op dezelfde wijze als de financiële activa en verplichtingen die voor handelsdoeleinden worden aangehouden.

Voor de erkenning van de rentes en dividenden worden dezelfde rubrieken gebruikt als die voor de 'Financiële activa en verplichtingen die voor handelsdoeleinden worden aangehouden'. De variaties in reële waarde worden echter verwerkt in de rubriek 'Nettoresultaat op de financiële instrumenten aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening'.

3.3.5 Leningen en vorderingen

Leningen en vorderingen zijn niet-afgeleide financiële activa met vaste of bepaalde betalingen die niet op een actieve markt staan genoteerd. De leningen en vorderingen worden in het begin tegen hun reële waarde geboekt (met inbegrip van de transactiekosten, indien ze betekenisvol zijn) en later gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve rentevoetmethode gecorrigeerd met eventuele bijzondere waardeverminderingen. De effectieve rentevoet is de rentevoet die de uitbetalingen of inningen van toekomstige kasverrichtingen actualiseert over de verwachte looptijd van het financiële instrument of, naargelang van het geval, over een kortere periode waardoor de nettoboekwaarde van het financiële actief of de verplichting wordt verkregen.

De geamortiseerde kost die volgens de effectieve rentevoetmethode wordt bepaald, wordt berekend door rekening te houden met premies en disagio's evenals met transactieprovisies en -kosten die integraal deel uitmaken van de effectieve rentevoet. De amortisatie volgens de effectieve rentevoetmethode wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt via de rubriek 'Rentebaten'. De bedragen van de bijzondere waardevermindering worden in het resultaat geboekt in de rubriek 'Bijzondere waardeverminderingen'. Leningen en vorderingen groeperen hoofdzakelijk de interbancaire leningen en vorderingen en die aan het cliënteel.

3.3.6 Beleggingen die tot einde looptijd worden aangehouden

Beleggingen die tot einde looptijd worden aangehouden, zijn niet-afgeleide financiële activa met vaste of bepaalde betalingen en met een vaste looptijd die Bank Degroef Petercam wil en kan houden tot hun vervaldag. De tot einde looptijd aangehouden financiële activa worden aanvankelijk tegen hun reële waarde geboekt (met inbegrip van de transactiekosten, indien ze betekenisvol zijn) en vervolgens tegen de geamortiseerde kost volgens de effectieve rentevoetmethode gewaardeerd, na eventuele aftrek van een bijzondere waardevermindering ten gevolge van waardeverlies.

De amortisatie volgens de effectieve rentevoetmethode wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt via de rubriek 'Rentebaten'. De bedragen van de bijzondere waardeverminderingen worden in het resultaat geboekt in de rubriek 'Bijzondere waardeverminderingen'.

3.3.7 Voor verkoop beschikbare financiële activa

Voor verkoop beschikbare financiële activa zijn niet-afgeleide financiële activa die worden aangeduid als voor verkoop beschikbare activa of die niet tot één van de bovenvermelde categorieën behoren. Die activa worden aanvankelijk tegen hun reële waarde gewaardeerd (met inbegrip van de transactiekosten, indien ze betekenisvol zijn) en vervolgens tegen hun reële waarde geherwaardeerd. Alle schommelingen van reële waarde worden geboekt in een specifieke rubriek van het eigen vermogen. Bij de verkoop of een bijzondere waardevermindering van die activa worden de gecumuleerde herwaarderingsresultaten, voorheen geboekt onder eigen

vermogen, in het resultaat opgenomen onder de rubriek 'Nettoresultaat op de financiële instrumenten niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening' of voor de bijzondere waardeverminderingen onder de rubriek 'Bijzondere waardeverminderingen'.

Voor rentedragende instrumenten worden de opbrengsten geboekt volgens de effectieve rentevoetmethode onder de rubriek 'Rentebaten'. De ontvangen dividenden zijn begrepen in de rubriek 'Dividenden'.

De voor verkoop beschikbare activa omvatten hoofdzakelijk de vastrentende of niet-vastrentende effecten die niet behoren tot de categorie van de financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden, deze aangemerkt als gewaardeerd tegen hun reële waarde via de winst- en verliesrekening, de categorie van de tot einde looptijd aangehouden beleggingen evenals de categorie van de leningen en vorderingen.

3.3.8 Overige financiële verplichtingen

De overige financiële verplichtingen bevatten alle andere financiële al dan niet achtergestelde schulden (met uitzondering van derivaten) die niet als voor handelsdoeleinden aangehouden of als aangemerkt via de winst- en verliesrekening tegen hun reële waarde gewaardeerde verplichtingen worden geklasseerd.

De overige financiële verplichtingen worden aanvankelijk tegen hun reële waarde gewaardeerd (met inbegrip van de transactiekosten, indien ze betekenisvol zijn) en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentevoetmethode. De gelopen rente (met inbegrip van elk verschil tussen het ontvangen nettobedrag en de terugbetalingswaarde) wordt volgens de effectieve rentevoetmethode in de rubriek 'Rentelasten' in het resultaat geboekt.

3.3.9 Reële waarde van de financiële instrumenten

De reële waarde is de prijs die zou worden ontvangen bij de verkoop van een actief of betaald voor de overdracht van een passief in een ordelijke transactie tussen marktpartijen, op de belangrijkste markt of op de meest voordelige markt, op de waarderingsdatum. De reële waarde van een passief weerspiegelt het effect van het risico van niet-uitvoering. De reële waarde wordt bepaald op basis van de prijzen die op een actieve markt zijn genoteerd (noteringen vastgelegd door een beurs, een makelaar of elke andere bron die door de beleggers is erkend). Als er geen markt bestaat of er geen marktprijzen beschikbaar zijn, worden er waarderingstechnieken toegepast om, op waarderingsdatum, de reële waarde op basis van de actuele marktcondities te ramen. Die technieken maken maximaal gebruik van een aantal waarneembare marktgegevens, courant gebruikte berekeningsmethodes en een reeks andere factoren zoals tijdswaarde, kredietrisico en liquiditeitsrisico. De reële waarde die door die technieken wordt geraamd, wordt dus beïnvloed door de gekozen gegevens. De waarderingstechnieken betreffen meer bepaald de methode van de verdiscontering van kasstromen, de verwijzing naar de marktwaarde van andere vergelijkbare instrumenten en de waarderingsmodellen van de opties en andere passende waarderingsmodellen.

Bij de initiële boekhoudkundige verwerking is de reële waarde van een financieel instrument de transactieprijs (namelijk de waarde van de gestorte of ontvangen compensatie) tenzij er een andere reële waarde kan worden vastgesteld door een koers op een actieve markt voor hetzelfde instrument of op basis van een waarderingstechniek die enkel op waarneembare marktgegevens is gebaseerd.

Om de reële waarde van de financiële instrumenten te bepalen, gebruikt de Bank hoofdzakelijk de volgende waarderingsmethodes:

ACTIEVE MARKT

De financiële instrumenten worden tegen hun reële waarde gewaardeerd met verwijzing naar de prijzen die op een actieve markt staan genoteerd als ze gemakkelijk en regelmatig verkrijgbaar zijn, rekeninghoudend met criteria zoals de volumes aan transacties of de recente transacties. De genoteerde effecten en de derivaten op georganiseerde markten (futures en opties) worden zo gewaardeerd.

OTC-derivaten ('Over the counter'-derivaten) zoals renteswaps, opties, wisselcontracten worden gewaardeerd aan de hand van universeel erkende modellen (verdiscontering van toekomstige kasstromen, Black and Scholes-model, enz.) die van waarneembare marktgegevens gebruik maken. De waarderingsmodellen van die derivaten bevatten een correctie voor het kredietrisico (CVA – Credit Value Adjustment; DVA – Debit Value Adjustment). De CVA-correctie bestaat uit de aanpassing van de reële waarde van de derivaten om rekening te houden met de solvabiliteit van de tegenpartij in de waardering. Evenzo weerspiegelt de DVA-correctie de kredietkwaliteit van Bank Degroof Petercam op de waardering van de derivaten.

Voor de waarderingsmodellen die de koers van het 'marktgemiddelde' gebruiken als basis voor het bepalen van de reële waarde, wordt er per risicopositie een koersaanpassing toegepast op de open netto-posities door, naargelang van het geval, gebruik te maken van de biedkoers of de laatkoers.

GEEN ACTIEVE MARKT

De meeste derivaten worden op actieve markten verhandeld. Als de prijs van een transactie in een inactieve markt niet overeenstemt met de reële waarde van andere transacties die in die markt waarneembaar zijn voor hetzelfde instrument of met de waardering door een intern model dat op waarneembare marktgegevens is gebaseerd, wordt dat verschil rechtstreeks in het resultaat geboekt.

Als dat verschil (gebruikelijk 'Day 1 profit and loss' genoemd) echter door een waarderingsmodel wordt gegenereerd waarvan geen enkele parameter uit waarneembare marktgegevens voortkomt, wordt het in het resultaat over de looptijd van de transactie gespreid opgenomen of uitgesteld totdat het instrument wordt afgeboekt. In alle gevallen wordt het nog niet erkende verschil onmiddellijk in het resultaat geboekt indien de aanvankelijk niet-waarneembare parameters waarneembaar worden of indien de reële waarde kan worden bepaald door te refereren aan een prijs die genoteerd is op een actieve markt met betrekking tot hetzelfde instrument. De geschikte methode om dit verschil ten laste van het resultaat te erkennen, wordt voor elke transactie individueel bepaald.

GEEN ACTIEVE MARKT – EIGEN-VERMOGENSINSTRUMENTEN (NIET-GENOTEERDE AANDELEN)

Bij gebrek aan een recente transactieprijs die in normale marktomstandigheden tot stand is gekomen, wordt de reële waarde van de niet-genoteerde aandelen geraamd via erkende waarderingstechnieken, zoals de verdisconteringsmethode van de toekomstige kasstromen, de toepassing van de beursratio's van vergelijkbare vennootschappen en de vermogensmethode.

De boekwaarde van de financiële instrumenten op korte termijn komt overeen met een redelijke benadering van hun reële waarde.

3.3.10 In een contract besloten derivaat

Een in een contract besloten derivaat wordt gedefinieerd als een component van een samengesteld instrument dat tegelijk een afgeleid financieel instrument en een niet-afgeleid basiscontract bevat.

Een in een contract besloten derivaat moet van het basiscontract worden gescheiden en als een derivaat worden geboekt als:

- er geen nauw verband bestaat tussen de economische kenmerken en risico's van het in het contract besloten derivaat enerzijds en de economische kenmerken en risico's van het basiscontract anderzijds;
- een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden, als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou beantwoorden;
- het hybride (samengestelde) instrument niet voor handelsdoeleinden wordt aangehouden.

Dat (in contract besloten) derivaat wordt tegen reële waarde gewaardeerd met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening op dezelfde wijze als voor een autonoom derivaat. Het basiscontract wordt geboekt en gewaardeerd volgens de principes van de categorie waartoe het behoort.

Voor zover de scheiding van het (in contract besloten) derivaat is toegelaten (zie hoger), kan het volledige hybride contract als een financieel actief of een verplichting tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening worden gewaardeerd. Als het echter niet mogelijk is het (in contract besloten) derivaat afzonderlijk te waarderen, moet het volledige hybride contract als een financieel actief of een verplichting tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening worden gewaardeerd.

3.3.11 Afboeking van financiële instrumenten

Een financieel actief wordt afgeboekt als:

- de contractuele rechten op de kasstromen die aan het financiële actief zijn verbonden op vervaldag komen; of
- de Bank nagenoeg alle risico's en voordelen die aan het eigendom van dit financiële actief verbonden zijn, heeft overgedragen. Als de Bank niet substantieel alle risico's en voordelen die aan het eigendom van het financiële actief verbonden zijn, overdraagt of houdt, wordt dit financiële actief afgeboekt indien de controle van het financiële actief niet blijft behouden. Anders behoudt de Bank het financiële actief in de balans in zoverre zij bij dit actief betrokken is.

Een financiële verplichting wordt afgeboekt indien die verplichting is uitgedoofd, namelijk als de verplichting die het contract bevat, wordt geannuleerd of verstrijkt.

3.4 Afdekkingstransacties

De afdekkingstransacties hebben tot doel de blootstelling aan schommelingen van de wisselkoersen, rentevoeten of prijzen te verminderen of weg te werken door afgeleide of niet-afgeleide financiële instrumenten. Opdat een verrichting als afdekkingstransactie in aanmerking zou komen en de relatie tussen de afdekkingsinstrumenten en de afgedekte elementen tot stand zou worden gebracht, moeten de volgende voorwaarden worden nageleefd:

- opstellen van een geformaliseerde documentatie over het afdekkingsinstrument en het in te dekken onderliggende element dat de afdekkingsrelatie, de strategie en de aard van het afgedekte risico omschrijft, evenals de methodes om de effectiviteit van de relatie te evalueren;
- aantonen dat de afdekking effectief zal zijn om de schommelingen in reële waarde of in kasstromen te compenseren die toe te schrijven zijn aan het afgedekte risico, toen het werd genomen en tijdens de verdere boekjaren;
- de mogelijkheid hebben om de effectiviteit van de dekking op een betrouwbare manier te meten; en
- de efficiëntie van de afdekking op continue wijze meten (retrospectieve en prospectieve effectiviteitstests) bij minstens elke boekhoudkundige afsluiting tot de afdekking is verstreken.

De boekhoudkundige verwerking van de afdekkingsverrichtingen hangt af van hun indeling in de volgende categorieën:

AFDEKKING VAN DE REËLE WAARDE

De schommelingen in de reële waarde van het derivaat of het niet-afgeleide afdekkingsinstrument dat in een afdekkingsrelatie in reële waarde is aangeduid en gekwalificeerd, worden in het resultaat geboekt in de post 'Nettoresultaat op afdekkingstransacties' op dezelfde manier als de schommelingen in reële waarde van afgedekte activa of verplichtingen die aan het afgedekte risico kunnen worden toegeschreven. Als de afdekking niet meer voldoet aan de voorwaarden voor de administratieve verwerking van afdekkingstransacties, wordt de gecumuleerde aanpassing die in de balans op het afgedekte item is ingeschreven bij een rentedragend financieel instrument, geamortiseerd in het resultaat over de resterende looptijd van het afgedekte item via een aanpassing van de effectieve rentevoet. Bij een afdekking van het renterisico van een portefeuille instrumenten wordt die aanpassing lineair geamortiseerd. Voor een niet-rentedragend financieel instrument wordt de gecumuleerde aanpassing op het afgedekte item slechts op de vervaldag (of bij de afboeking) van het afgedekte item in resultaat geboekt.

AFDEKKING VAN DE KASSTROMEN

Het effectieve deel van de schommelingen in reële waarde van de als afdekking van de kasstromen aangeduide en gekwalificeerde derivaten wordt tijdelijk ingeschreven in een specifieke rubriek van het eigen vermogen als 'herwaarderingsreserves'. Het niet-effectieve deel van de schommelingen in reële waarde wordt rechtstreeks in de winst- en verliesrekening geboekt. De winsten en verliezen die voorheen in het eigen vermogen werden ingeschreven, worden naar het resultaat overgebracht en als baten en lasten geboekt naarmate het afgedekte instrument het resultaat beïnvloedt.

Als de afdekkingsrelatie wordt onderbroken of als de afdekking niet meer aan de voorwaarden voor de administratieve verwerking van afdekkingstransacties voldoet, worden de gecumuleerde bedragen die in het eigen vermogen werden ondergebracht, in het eigen vermogen gehandhaafd tot op het ogenblik dat de geplande transactie het resultaat beïnvloedt. Indien men niet meer verwacht dat de voorziene transactie zal worden afgeboekt, worden die bedragen onmiddellijk in het resultaat geboekt.

AFDEKKING VAN DE NETTO-INVESTERING IN EEN BUITENLANDSE ENTITEIT

De afdekking van de netto-investering in een buitenlandse entiteit volgt dezelfde boekhoudkundige principes als de afdekking van de kasstromen. De winsten en verliezen ingeschreven in het eigen vermogen, worden naar het resultaat overgebracht bij overdracht of vereffening van de buitenlandse activiteit.

3.5 Lease overeenkomsten

Een lease overeenkomst is een financiële lease overeenkomst als de overeenkomst nagenoeg alle risico's en voordelen die aan het eigendom van het actief verbonden zijn, overdraagt. Een operationele lease overeenkomst is elke andere overeenkomst die geen financiële lease overeenkomst is.

EEN ENTITEIT VAN DE GROEP ALS LEASINGNEMER

Als de leasing met een operationele lease overeenkomst overeenkomt, wordt het geleasede goed niet in de balans opgenomen en worden de huurgelden lineair over de looptijd van de lease overeenkomst in de winst- en verliesrekening geboekt.

Als de leasing een financiële lease overeenkomst is, wordt het geleasede actief als vastliggend en tegen zijn reële waarde geboekt of, indien die lager ligt, tegen de verdisconteerde waarde van de minimale contractuele huurgeldstromen. Vervolgens wordt het actief afgeschreven volgens dezelfde afschrijvingsregels die worden toegepast op gelijkaardige activa, over de gebruiksduur van het actief ofwel over de leaseperiode indien deze laatste korter is. De overeenkomstige financiële schuld wordt als lening in de verplichtingen van de balans ingeschreven. De financiële last wordt in het resultaat opgenomen voor elke periode die is gedekt door de lease overeenkomst zodat er een constante periodieke rentevoet wordt verkregen tegenover het resterende schuldsaldo.

EEN ENTITEIT VAN DE GROEP ALS LEASINGGEVER

De goederen die worden geleased in het kader van een operationele lease overeenkomst worden in de activa opgenomen als vaste activa en afgeschreven volgens dezelfde afschrijvingsregels die op gelijkaardige activa worden toegepast. De huurinkomsten worden lineair over de duur van de lease overeenkomst in het resultaat verwerkt. Voor de financiële lease overeenkomst wordt de actuele waarde van de minimumbetalingen – indien nodig verhoogd met de restwaarde van het goed – verwerkt als een vordering en niet als materiële vaste activa. De financiële baten van de financiële lease overeenkomst worden verdeeld over de contractduur op basis van een schema dat een constant rendabiliteitspercentage weergeeft tegenover de uitstaande netto-investering volgens het contract.

3.6 Materiële vaste activa (met inbegrip van de vastgoedbeleggingen)

De materiële vaste activa worden tegen hun aankoopprijs geboekt (met inbegrip van de rechtstreeks toerekenbare kosten) verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en eventuele waardeverliezen. Bank Degroof Petercam past de boekhoudkundige verwerkingsmethode van vaste activa per onderdeel toe (hoofdzakelijk voor de panden) en het afschrijfbaar bedrag wordt bepaald na aftrek van zijn restwaarde. De afschrijving wordt lineair berekend in functie van de gebruiksduur van de betrokken activa.

De gebruiksduur die de Bank hanteert, wordt hierna weergegeven:

Aard van het vaste actief of onderdelen	Gebruiksduur
Grond	Onbeperkt
Ruwbouw	40 tot 50 jaar
Technische installaties	10 jaar
Algemene installaties	20 jaar
Afwerking	5 tot 10 jaar
Informatica- en telecommateriaal	4 jaar
Divers materiaal/uitrustingen	5 jaar
Kantoormeubilair	10 jaar
Rollend materiaal	4 jaar

Gronden en kunstwerken hebben een onbepaalde gebruiksduur en worden dus niet afgeschreven maar kunnen waardeverliezen kennen.

Bij elke afsluitingsdatum wordt er, wanneer er om het even welke aanwijzing bestaat dat een materieel actief waarde heeft kunnen verliezen, een toets van bijzondere waardevermindering (waarbij de nettoboekwaarde van het actief wordt vergeleken met de realiseerbare waarde) uitgevoerd. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt erkend wanneer de boekwaarde van het vaste actief hoger is dan de geschatte realiseerbare waarde.

De gebruiksduur en de restwaarde van de materiële vaste activa worden bij elke afsluitingsdatum herzien.

De vastgoedbeleggingen zijn onroerende goederen die worden aangehouden om er huur uit te halen en/of de waarde van het geïnvesteerde kapitaal te valoriseren. Indien het voor eigen rekening gebruikte gedeelte afzonderlijk kan worden afgestaan of verhuurd via een financiële lease overeenkomst, wordt dit deel als materieel vast actief geboekt. Zoniet wordt het onroerend goed enkel als vastgoedbelegging beschouwd indien het voor eigen rekening gebruikte gedeelte slechts een onbeduidend percentage is van de totale investering.

3.7 Immateriële activa

Immateriële activa zijn niet-monetaire, identificeerbare activa zonder materiële kenmerken. Deze activa worden aanvankelijk geboekt tegen kostprijs als ze worden geacht toekomstige financiële voordelen voort te brengen en als de aankoopkost van die elementen op een betrouwbare manier kan worden bepaald.

De immateriële activa bevatten voornamelijk aangekochte of intern ontwikkelde software evenals het handelsfonds dat werd aangekocht of dat werd verworven in het kader van een bedrijfscombinatie van ondernemingen.

De aangekochte software wordt lineair afgeschreven volgens de aard ervan, over een gebruiksduur van 3 tot 5 jaar, vanaf het ogenblik dat zij bruikbaar is. De onderhoudskosten van de software worden ten laste genomen wanneer die kosten worden gemaakt. De uitgaven die de kwaliteit van de software verbeteren of de gebruiksduur ervan verlengen, worden daarentegen bij de oorspronkelijke aankoopkost gevoegd. De ontwikkelingskosten van de intern ontwikkelde software worden lineair afgeschreven over de periode waarin men verwacht van de voordelen van de activa te kunnen genieten. De onderzoekskosten worden rechtstreeks ten laste genomen wanneer zij worden gemaakt.

De handelsfondsen die een bepaalde gebruiksduur hebben, worden lineair afgeschreven over de periode waarin men verwacht van de voordelen van de activa te kunnen genieten. Deze gebruiksduur overschrijdt meestal niet een periode van 20 jaar. Bij elke afsluitingsdatum wordt er, wanneer er om het even welke aanwijzing bestaat dat immateriële activa waarde hadden kunnen verliezen, een toets van bijzondere waardevermindering (waarbij de nettoboekwaarde van de activa wordt vergeleken met de realiseerbare waarde) uitgevoerd. Er wordt een bijzondere waardevermindering erkend wanneer de boekwaarde van de activa hoger is dan de geschatte realiseerbare waarde.

De immateriële activa worden tegen hun kost geboekt, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en waardeverliezen. De gebruiksduur en de restwaarde van de immateriële activa worden bij elke afsluitingsdatum herzien.

GOODWILL

Er kan goodwill optreden bij de verwerving van een dochteronderneming, een samenwerkingsovereenkomst of een geassocieerde onderneming. Deze goodwill heeft betrekking op het verschil tussen de aankoopkost (met inbegrip van de kosten die rechtstreeks toe te schrijven zijn aan de bedrijfscombinatie van ondernemingen) en het volgens de IFRS herwerkte eigen vermogen, namelijk na de boekhoudkundige verwerking tegen reële waarde (via het eigen vermogen) van alle in de zin van de IFRS identificeerbare activa en verplichtingen. Als dat verschil positief is, wordt het in de balans als immaterieel actief ingeschreven. Als het negatief is, wordt het in het resultaat opgenomen na controle van identificeerbare activa en verplichtingen en hun waardering. Vervolgens zal elk geboekt item gewaardeerd worden volgens dezelfde waarderingsregels die op gelijkaardige activa worden toegepast.

Na de initiële boekhoudkundige verwerking wordt de positieve goodwill tegen kostprijs gewaardeerd, verminderd met de gecumuleerde bijzondere waardevermindering. De positieve goodwill wordt immers niet afgeschreven maar ondergaat eenmaal per jaar een toets van bijzondere waardevermindering of vaker, indien gebeurtenissen of gewijzigde omstandigheden aantonen dat hij in waarde verminderd kan zijn. Om de toets van bijzondere waardevermindering uit te voeren, en aangezien een goodwill nooit op onafhankelijke wijze kasmiddelen voortbrengt, moet hij worden toegepast op elke eenheid die kasmiddelen voortbrengt waarvoor synergieën kunnen worden genoten die uit de bedrijfscombinatie van ondernemingen voortkomen. De eenheden die kasmiddelen voortbrengen, kunnen een juridische entiteit of een activiteitensector zijn; deze kunnen ook op basis van geografische criteria of van meerdere voornoemde elementen vastgesteld zijn.

Een wijziging in het belangenpercentage in een dochteronderneming (organisatie waarover Bank Degroef Petercam al de controle heeft) moet worden beschouwd als een verrichting onder aandeelhouders. Bijgevolg wordt er, indien de verrichting geen verandering van de consolidatiemethode teweegbrengt, geen enkele aanpassing uitgevoerd en wordt het verschil tussen de aankoop- of verkoopprijs en de boekwaarde van het aangekochte of verkochte eigen vermogen rechtstreeks onder het eigen vermogen geboekt.

Indien een bedrijfscombinatie in fasen tot stand komt, wordt het acquisitieverhaal berekend na de herwaardering van de voorheen aangehouden deelneming in de onderneming tegen de reële waarde op datum van de bijkomende acquisitie. De eventuele winst die of het mogelijke verlies dat voortvloeit uit die herwaardering, wordt naar resultaat geboekt.

3.8 Overige activa

De overige activa bevatten hoofdzakelijk de te ontvangen baten (zonder rente), de over te dragen lasten en de overige debiteuren.

3.9 Bijzondere waardeverminderingen op activa

Er moet een bijzondere waardevermindering op een actief worden geboekt wanneer de boekwaarde (na afschrijving indien het actief wordt afgeschreven) hoger is dan de realiseerbare waarde.

Op elke verslagdatum gaat Bank Degroef Petercam na of er enige aanwijzing (gebeurtenis die voor verlies zorgt) bestaat dat een actief waarde heeft kunnen verliezen. Indien een dergelijke aanwijzing bestaat, wordt er een toets van bijzondere waardevermindering uitgevoerd en indien nodig wordt de bijzondere waardevermindering in de winst- en verliesrekening verwerkt. Zelfs als er geen objectieve aanwijzing van waardeverlies is, wordt een dergelijk onderzoek ten minste eenmaal per jaar op dezelfde datum uitgevoerd voor de immateriële activa met onbepaalde gebruiksduur en voor de goodwill.

FINANCIËLE ACTIVA

Bijzondere waardeverminderingen worden op een financieel actief of op een groep financiële activa geboekt zodra er een objectieve aanwijzing bestaat dat er een meetbare bijzondere waardevermindering is ontstaan ten gevolge van één of meerdere gebeurtenissen die na de aanvankelijke boekhoudkundige verwerking van het actief of de groep activa plaatsvonden, en dat deze gebeurtenissen die verliezen hebben voortgebracht, de toekomstige geraamde kasstromen van dit actief of die groep activa beïnvloeden.

De volgende aanwijzingen worden onder andere beschouwd als een objectieve aanduiding dat het actief in waarde is verminderd:

- grote financiële moeilijkheden van de emittent;
- contractbreuk zoals het niet of laattijdig betalen van interesten of kapitaal;
- faciliteiten toegekend aan de kredietnemer om wettelijke of economische redenen die met zijn financiële moeilijkheden te maken hebben;
- faillissement of financiële herstructurering is heel waarschijnlijk;
- actieve markt voor dit actief verdwijnt (ten gevolge van de financiële moeilijkheden);
- andere waarneembare gegevens die aan een groep activa zijn verbonden, zoals een ongunstige wijziging van het terugbetalingsgedrag van de kredietnemers in de groep of een ongunstige wijziging in een activiteitensector die de kredietnemers van de groep treft;
- gevoelige of langdurige vermindering van de reële waarde van een eigen-vermogensinstrument onder de kostprijs.

De analyse van het eventuele bestaan van een bijzondere waardevermindering wordt eerst op individuele basis verricht, en daarna op collectieve basis. De collectieve waardering voor de berekening van een gerealiëerde waardevermindering voor de kredietactiviteiten van Bank Degroef Petercam gebeurt door de groepering van tegenpartijen waarvoor geen individuele waardevermindering is geboekt in homogene portefeuilles en op basis van de historische gegevens van elke portefeuille. De methodologie gebruikt door de Bank is gebaseerd op een aanpak die een combinatie is van de kans op wanbetaling en de verliezen in geval van wanbetaling. Deze methodologie en de gebruikte assumpties worden regelmatig herzien teneinde de eventuele verschillen tussen de verliesinschattingen en de historische reële verliezen te beperken.

De bijzondere waardeverminderingen van de financiële activa die boekhoudkundig werden verwerkt tegen de geamortiseerde kostprijs, komen overeen met het verschil tussen hun boekwaarde en de tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet verdisconteerde waarde van de geraamde kasstromen. Als het effect van de verdiscontering verwaarloosbaar is, wordt het genegeerd. De bijzondere waardeverminderingverliezen worden in het resultaat verwerkt onder de rubriek 'Bijzondere waardeverminderingen' als tegenpost voor een rekening voor waardecorrectie van de boekwaarde van de in waarde verminderde financiële activa. Indien uit een gebeurtenis die zich na de bijzondere waardevermindering voordoet, blijkt dat het bijzondere waardeverminderingverlies geen reden tot bestaan meer heeft of dit slechts ten dele het geval is, wordt dit voordien ingeschreven verlies in de winst- en verliesrekening teruggenomen onder de rubriek 'Bijzondere waardeverminderingen'.

Zodra de waarde van een actief is verminderd, worden de verdere rentebaten geboekt op basis van de rentevoet waaraan de toekomstige kasstromen worden verdisconteerd.

De realiseerbare waarde van de voor verkoop beschikbare financiële activa is in het algemeen gebaseerd op de prijsnoteringen van de markt en, indien ze niet beschikbaar zijn, op de verwachte stromen geactualiseerd aan de huidige marktrente voor een gelijkaardig actief. Als er een objectieve aanwijzing voor een bijzonder waardevermindingsverlies bestaat, wordt het gecumuleerde verlies dat rechtstreeks op het eigen vermogen is geboekt, uit het eigen vermogen gehaald en erkend in het resultaat in de post 'Bijzondere waardeverminderingen'.

Als de reële waarde van een in waarde verminderd vastrentend effect stijgt ten gevolge van een gebeurtenis die zich na de bijzondere waardevermindering voordoet, wordt het bijzondere waardevermindingsverlies in de winst- en verliesrekening teruggenomen ('Bijzondere waardeverminderingen'). Elke latere terugname van de reële waarde van een eigen-vermogensinstrument wordt rechtstreeks in het eigen vermogen ingeschreven.

OVERIGE ACTIVA

De realiseerbare waarde van een niet-financieel actief is het hoogste bedrag van zijn reële waarde verminderd met de verkoopkosten, en zijn bedrijfswaarde. De reële waarde verminderd met de verkoopkosten komt overeen met de prijs die zou worden ontvangen bij de verkoop van een actief of betaald voor de overdracht van een passief in een regelmatige transactie tussen marktdeelnemers, op de waardingsdatum, na aftrek van de uitstapkosten. De bedrijfswaarde van een actief is de actuele waarde van de toekomstige kasstromen die uit dit actief kunnen voortvloeien.

Indien de realiseerbare waarde van een geïsoleerd actief niet kan worden geraamd, wordt het aan een kasstroomgenererende eenheid (KGE) toegevoegd om de eventuele bijzondere waardevermindingsverliezen op dit samenvoegingsniveau te bepalen.

Een bijzondere waardevermindering wordt rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verwerkt onder de post 'Bijzondere waardeverminderingen'. Indien het actief wordt geherwaardeerd, wordt het bijzondere waardevermindingsverlies als een vermindering van herwaardering behandeld. De bijzondere waardevermindering van een KGE wordt toegerekend om de boekwaarde van de activa van die eenheid in deze volgorde te verminderen:

- in de eerste plaats aan de goodwill die met de KGE verband houdt;
- daarna aan de andere activa van de KGE in verhouding tot de boekwaarde van elk actief van de KGE.

Een bijzondere waardevermindering die in een vroeger boekjaar werd vastgesteld, wordt teruggenomen indien er zich een gunstige wijziging voordoet in de ramingen die werden gehanteerd om de realiseerbare waarde van het actief te bepalen sinds de laatste boekhoudkundige verwerking van een bijzonder waardevermindingsverlies. Indien dat het geval is, moet de boekwaarde van het actief worden verhoogd tot zijn realiseerbare waarde zonder de boekwaarde van het actief te overschrijden, zoals die zou worden bepaald zonder de eerder geboekte bijzondere waardevermindering, dus na toepassing van de normale afschrijvingsregel.

Een bijzondere waardevermindering op goodwill kan later niet worden teruggenomen.

3.10 Voorzieningen

Een voorziening wordt geboekt wanneer:

- Bank Degroef Petercam een actuele juridische of impliciete verplichting heeft die uit een gebeurtenis in het verleden voortkomt;
- er naar alle waarschijnlijkheid middelen moeten worden vrijgemaakt om de verplichting na te komen;
- het bedrag van de verplichting op een betrouwbare manier kan worden geraamd.

Wanneer het effect van de tijdswaarde van het geld belangrijk is, wordt de voorziening geboekt tegen zijn geactualiseerde waarde. Voor het overige wordt het bedrag van de voorziening verhoogd met de externe kosten die rechtstreeks verband houden met de regeling van een specifieke verplichting.

3.11 Belastingen

OVER DE VERSLAGPERIODE VERSCHULDIGDE EN VERREKENBARE BELASTINGEN

De belastingvorderingen en -verplichtingen die betrekking hebben op de verslagperiode komen overeen met de te betalen of te recupereren bedragen, bepaald op basis van de regels en belastingtarieven die gelden in elk land waar vennootschappen van de groep op de afsluitdatum van de rekeningen zijn gevestigd, evenals met de aanpassingen van belastingen die betrekking hebben op de vorige boekjaren.

UITGESTELDE BELASTINGEN

Uitgestelde belastingen worden geboekt zodra er een tijdelijk verschil bestaat tussen de fiscale waarde van de activa en verplichtingen en hun boekwaarde. De uitgestelde belastingen worden gewaardeerd volgens de methode van variabele overdracht die erin bestaat bij elke afsluitdatum de belastinglatenties te berekenen op basis van de belastingvoet die van kracht is of van kracht zal zijn (voor zover deze is gekend) op het ogenblik dat de tijdelijke verschillen zullen worden omgekeerd.

De uitgestelde belastingverplichtingen worden geboekt voor alle belastbare tijdelijke verschillen met uitzondering van deze die:

- worden voortgebracht door de aanvankelijke boekhoudkundige verwerking van goodwill;
- te maken hebben met de aanvankelijke erkenning van een actief of een passief in een transactie die geen bedrijfscombinatie van ondernemingen is en die noch de boekhoudkundige winst noch de belastbare winst beïnvloedt; of
- verband houden met de investeringen in dochterondernemingen, verbonden ondernemingen en samenwerkingsovereenkomsten in de mate waarin de datum waarop het tijdelijke verschil zal worden omgekeerd, gecontroleerd kan worden en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil niet binnen afzienbare tijd omgekeerd zal worden.

De uitgestelde belastingvorderingen worden geboekt voor alle aftrekbare tijdelijke verschillen, de overdraagbare belastingverliezen en niet-aangewende belastingkredieten in zoverre het waarschijnlijk is dat een toekomstig belastbaar voordeel, waarop de verschillen kunnen worden toegewezen, beschikbaar zal zijn, tenzij het aftrekbare tijdelijke verschil:

- wordt voortgebracht door de inboeking van een actief of een verplichting in een transactie die geen bedrijfscombinatie van ondernemingen is en die noch de boekhoudkundige winst noch de belastbare winst treft; of
- te maken heeft met investeringen in dochterondernemingen, verbonden ondernemingen en samenwerkingsovereenkomsten in zoverre dat verschil niet binnen afzienbare tijd zal worden afgewikkeld.

De opeisbare en uitgestelde belastingen worden in het resultaat opgenomen als belastinglasten of -baten, tenzij ze te maken hebben met elementen die in het eigen vermogen zijn ingeschreven (herwaardering tegen reële waarde van de voor verkoop beschikbare activa en de derivaten die als dekking van de kasstromen zijn aangewezen, en actuariële afwijkingen met betrekking tot de verplichtingen en de activa van de stelsels als gevolg van de verschillen tussen de assumpties vastgelegd bij het begin van het boekjaar en de realiteit geobserveerd bij het einde van het boekjaar). In het laatste geval worden ze in het eigen vermogen geboekt en vervolgens in het resultaat verwerkt, als de winsten en verliezen ingeschreven in het eigen vermogen naar het resultaat worden overgebracht.

3.12 Personeelsbeloningen

ANDERE BELONINGEN OP LANGE TERMIJN

De andere beloningen op lange termijn betreffen de beloningen zoals deze verbonden aan winstdeling of andere premies, op voorwaarde dat hun integrale regeling niet wordt verwacht binnen de twaalf maanden die volgen op het afsluiten van het boekjaar waarin de personeelsleden de overeenstemmende diensten hebben verstrekt.

De toepassing van de nationale regels inzake remuneratiepolitiek vereist de betaling van de winstdelingspremie toegekend aan bepaalde personeelsleden, uit te stellen over een periode van meer dan twaalf maanden.

Voor het gedeelte van de betaling waarvoor de betaling wordt verwacht na meer dan één jaar, wordt een voorziening gevormd.

PENSIOENVERPLICHTINGEN

Bank Degroof Petercam biedt verschillende pensioenregelingen aan, zowel op basis van toegezegde bijdragen als op basis van toegezegde pensioenen met naleving van de nationale reglementering of de praktijken van de sector. Voor de stelsels op basis van toegezegde bijdragen waarbij de Bank zich verbindt tot het storten van het daartoe voorziene bedrag aan de stelsels, wordt dat laatste ten laste genomen van het boekjaar.

De stelsels op basis van toegezegde pensioenen zijn de plannen waarbij de Bank verplicht is om de bijkomende bijdragen aan de stelsels te storten als die laatste niet genoeg activa bezitten om aan hun verplichtingen tegenover het personeel te voldoen voor de huidige en vroegere diensten. Voor die stelsels wordt de last die in de winst- en verliesrekening is opgenomen, bepaald volgens de methode van de 'projected unit credits' om de kost van het toekomstige pensioen te verdelen over de voorziene activiteitsduur van het personeelslid. Voor de eventuele aanvulling van de verplichtingen van de Bank tegenover de activa die de stelsels aanhouden, wordt een voorziening gevormd. De actuariële afwijkingen met betrekking tot de verplichtingen en de activa van de stelsels als gevolg van de verschillen tussen de assumpties vastgelegd bij het begin van het boekjaar en de realiteit geobserveerd bij het einde van het boekjaar worden onmiddellijk en volledig erkend in het niet-gerealiseerde resultaat. Alle noodzakelijke berekeningen worden door een onafhankelijke actuaaris uitgevoerd.

ANDERE VERBINTENISSEN NA UITDIENSTTREDING

Bepaalde vennootschappen van Bank Degroof Petercam bieden een volledige of gedeeltelijke betaling van de 'Gezondheidszorg'-verzekering aan personeelsleden die op het ogenblik van hun pensioen in dienst van de onderneming zijn. Voor de geraamde verbintenis van de groep wordt een voorziening gevormd tijdens de activiteitsduur van de personeelsleden, bepaald op basis van een methode die gelijk is op deze die wordt toegepast voor de pensioenstelsels op basis van vaste toezeggingen. De verschillende berekeningen worden eveneens door een onafhankelijke actuaaris uitgevoerd.

VOORDELEN INZAKE EIGEN VERMOGEN

Aandelenopties worden aan de directie en aan bepaalde bedienden toegekend. De kost van de bewezen diensten wordt bepaald tegenover de reële waarde van de aandelenopties en wordt progressief geboekt over de periode van de verwerving van de rechten die met de periode van bewezen diensten overeenkomen. De reële waarde van de opties wordt berekend hetzij op basis van de Black and Scholes-waarderingstechnieken, hetzij door gebruik van een model gebaseerd op simulaties van het type Least Square Monte-Carlo in functie van de specifieke karakteristieken van elk plan.

In het kader van de plannen die een uitbetaling in aandelen voorzien, is de gebruikte reële waarde deze die wordt bepaald bij de uiteindelijke aanvaarding door de begunstigden. Het aantal opties wordt echter bijgewerkt om enkel rekening te houden met deze die waarschijnlijk zullen worden uitgeoefend. In overeenstemming met IFRS 2 wordt er enkel rekening gehouden met aandelenoptieplannen die een uitbetaling voorzien in aandelen die na 7 november 2002 zijn uitgegeven. De kost van deze regeling wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen, met als tegenpost het eigen vermogen.

Voor de plannen die een uitbetaling in cash voorzien, wordt de reële waarde bij elke afsluiting opnieuw berekend waarbij er met de marktgegevens en het aantal uitoefenbare opties rekening wordt gehouden. De kost van deze herwaardering wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt met als tegenpost de inboeking van een schuld.

3.13 Overige verplichtingen

De overige verplichtingen omvatten met name de personeelsvoordelen op korte termijn, de te betalen dividenden, de te betalen kosten (zonder rente), de over te dragen baten en de overige schulden.

3.14 Eigen vermogen

UITGIFTEKOSTEN VAN KAPITAAL

De kosten voor de uitgifte van nieuwe aandelen die niet verbonden zijn aan een bedrijfscombinatie van ondernemingen, worden in mindering gebracht van het netto eigen vermogen van elke belasting die erop betrekking heeft.

DIVIDENDEN

De dividenden op aandelen van het boekjaar worden niet van het eigen vermogen afgetrokken op de afsluitdatum. Het dividendbedrag voorgesteld op de algemene vergadering wordt opgenomen in het hoofdstuk over de gebeurtenissen die na de afsluiting hebben plaatsgevonden.

EIGEN AANDELEN

Wanneer Bank Degroof Petercam of één van haar dochterondernemingen eigen aandelen inkoop, wordt de inkoopprijs rechtstreeks in mindering van het eigen vermogen gebracht. De resultaten die voortvloeien uit de verkoop van eigen aandelen, worden eveneens rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

De dividenden op eigen aandelen die door de Bank of haar dochterondernemingen worden aangehouden, worden geëlimineerd en maken dus geen deel uit van het totale bedrag van de voorgestelde uitkering.

OVERIGE ELEMENTEN

De overige elementen die het eigen vermogen beïnvloeden, onder andere de verwerking van de optieplannen op eigen aandelen, de herwaardering tegen reële waarde van bepaalde financiële instrumenten, de actuariële afwijkingen met betrekking tot de verplichtingen en de activa van de stelsels als gevolg van de verschillen tussen de assumpties vastgelegd bij het begin van het boekjaar en de realiteit geobserveerd bij het einde van het boekjaar, de transacties onder aandeelhouders of ook de impact van vreemde valuta en de consolidatieboekingen, werden hiervoor onder hun respectievelijke punten uiteengezet.

3.15 Rentebaten en -lasten

Rentebaten en -lasten worden in de winst- en verliesrekening geboekt voor alle rentedragende instrumenten waarbij de effectieve rentevoetmethode wordt gehanteerd. De effectieve rentevoet is de rentevoet die de toekomstige kasstromen verdisconteert over de looptijd van het financiële instrument, of naargelang van het geval, over een kortere periode om de nettoboekwaarde van het instrument te verkrijgen. De berekening van die rentevoet bevat alle ontvangen of betaalde provisies die er betrekking op hebben, de transactiekosten en de premies of disagio's. De transactiekosten zijn bijkomende kosten die rechtstreeks te maken hebben met de aanschaf, de uitgifte of de verkoop van een financieel instrument.

Zodra de waarde van financiële activa werd verminderd ten gevolge van een bijzondere waardevermindering, worden de rentebaten verder geboekt aan de rentevoet die werd gehanteerd voor de verdiscontering van de toekomstige kasstromen, om het realiseerbare bedrag te bepalen.

De rentebaten en -lasten op derivaten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden, staan gerubriceerd onder dezelfde rubriek ('Nettoresultaat op de financiële instrumenten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden') als de schommelingen van de reële waarde.

De gelopen rente wordt in de balans opgenomen in dezelfde post als de overeenkomstige financiële activa of financiële verplichtingen.

3.16 Dividenden

De dividenden worden geboekt wanneer het recht van de aandeelhouder om de betaling te innen, is vastgesteld.

3.17 Erelonen en provisies

Bank Degroof Petercam neemt erelonen en provisies in de winst- en verliesrekening op die voortkomen uit diverse diensten die aan haar cliënten werden verleend. De boekhoudkundige verwerking van die erelonen en provisies hangt af van de aard van die prestaties.

De provisies die integraal deel uitmaken van de effectieve rentevoet van een financieel instrument, worden in het algemeen aangewend om die rentevoet te bepalen. Het gaat namelijk om provisies voor het toekennen van leningen en kredietopeningen.

De provisies die een dienst over een gegeven periode vergoeden, worden gespreid naarmate de dienst wordt verleend of lineair over de duur van de verrichting die aan de basis van de provisie ligt. Dat is het geval voor de beheerprovisies, administratieve provisies, provisies voor financiële diensten, bewaarneming en andere dienstverlening. Als de verbintenisprovisies op kredietlijnen aanzienlijk zijn en de cliënt de lening waarschijnlijk afsluit, worden die uitgesteld en verwerkt als een aanpassing van de effectieve rentevoet van de lening. Zoniet worden ze pro rata temporis over de duur van de verbintenis in rekening gebracht. De provisies die verband houden met het verwezenlijken van een belangrijke handeling, zoals bemiddelings-, plaatsings-, prestatieprovisies en makelaarslonen worden uitgesteld en in het resultaat verwerkt bij de uitvoering van die handeling.

3.18 Resultaat van herwaardering of realisatie van financiële instrumenten

De resultaten van verrichtingen met handelsdoeleinden bevatten alle winsten en verliezen die het gevolg zijn van schommelingen in reële waarde van financiële activa en verplichtingen die voor handelsdoeleinden worden aangehouden, evenals de rentebaten en -lasten van derivaten die niet als afdekkingsinstrumenten zijn gekwalificeerd en elke ineffectiviteit die in een afdekkingsrelatie wordt vastgesteld.

De (niet) gerealiseerde winsten en verliezen (zonder gelopen rente en dividenden) op financiële instrumenten aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, worden opgenomen in de herwaarderingsresultaten die op die instrumenten betrekking hebben.

De winsten en verliezen die worden gerealiseerd op de verkoop of de cessie van financiële instrumenten die niet tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening worden verwerkt of die voor handelsdoeleinden worden aangehouden, worden ingeschreven onder de rubriek 'Nettoresultaat op de financiële instrumenten niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening'.

3.19 Geldmiddelen en kasequivalenten

Het begrip geldmiddelen en kasequivalenten omvat de kas, de saldi bij de centrale banken, de zichtrekeningen bij de kredietinstellingen en de leningen en vorderingen aan kredietinstellingen die binnen minder dan drie maanden na verwervingsdatum vervallen.

Bank Degroof Petercam geeft de kasstromen weer die te maken hebben met operationele activiteiten op basis van de indirecte methode waarbij het nettoresultaat wordt aangepast om rekening te houden met de gevolgen van transacties van niet-contante aard, latenties of voorzieningen voor al of nog te ontvangen of te betalen kasstromen uit de bedrijfsactiviteiten en baten of lasten die verband houden met investerings- of financieringskasstromen.

De belastingstromen, de ontvangen en de betaalde interesten worden volledig bij de operationele activiteiten weergegeven. De ontvangen dividenden worden bij de kasstromen ingedeeld die met de bedrijfsactiviteiten verbonden zijn. De uitgekeerde dividenden worden als kasstromen van de financieringsactiviteiten ingeschreven. De eigen-vermogensinstrumenten die in de portefeuille 'Voor verkoop beschikbare financiële activa' zijn ingeschreven, zijn in de operationele activiteiten begrepen.

4 Beoordelingen en schattingen aangewend bij de voorbereiding van de jaarrekeningen

De opstelling van de jaarrekeningen volgens de IFRS-normen verplicht tot het gebruik van beoordelingen en schattingen. Alhoewel de directie meent dat zij met alle beschikbare informatie rekening heeft gehouden om die beoordelingen en schattingen te bepalen, kan de werkelijkheid verschillen en kunnen die verschillen de jaarrekeningen beïnvloeden.

De schattingen en beoordelingen betreffen hoofdzakelijk de volgende onderwerpen:

- bepaling van de reële waarde van de niet-genoteerde financiële instrumenten;
- bepaling van de verwachte gebruiksduur en restwaarde van de immateriële en materiële vaste activa;
- veronderstellingen over de waardering van de verplichtingen verbonden aan de vergoedingen na uitdiensttreding;
- schatting van de realiseerbare waarde bij bijzondere waardeverminderingen;
- schatting van de bestaande verplichting die voortvloeit uit gebeurtenissen in het verleden bij de inboeking van voorzieningen.

5 Risicobeheer

5.1 Algemene principes

Het directiecomité van de Bank heeft het beleid inzake risicobeheer van de groep vastgelegd, in overeenstemming met de risicoappetijt die is gedefinieerd in het model van economisch kapitaal (ICAAP¹) van de Bank en gevalideerd door het risicocomité.

Om het beleid inzake risicobeheer uit te voeren, heeft het directiecomité enkele van zijn verantwoordelijkheden aan de volgende comités gedelegeerd:

- Het almac-comité is voor de groep verantwoordelijk voor het beheer van de balans en de buitenbalans teneinde een stabiele en toereikende financiële marge te behalen binnen aanvaardbare risicolimieten. Het beheert eveneens het geconsolideerde liquiditeitsrisico.
- Het kredietcomité is verantwoordelijk voor het toekennen van nieuwe kredietlijnen en nieuwe limieten (op marktverrichtingen) aan niet-bancaire tegenpartijen. Het verzekert eveneens de herziening van de bestaande kredietlijnen en -limieten.
- Het limietencomité is voor de groep verantwoordelijk voor het toekennen van nieuwe limieten voor elk producttype aan tegenpartijen met het statuut van bankier en broker. Het verzekert eveneens de regelmatige herziening van de bestaande limieten.

Het dagelijkse beheer van de risico's en de controle van de naleving van de limieten worden door de risk management afdeling verzekerd. Die staat in voor de opvolging van de marktrisico's en de risico's inzake liquiditeit, krediet- en tegenpartijrisico's, vermogensbeheer en het operationele risico.

5.2 Comprehensive assessment – Asset Quality Review (AQR) & stress test

In december 2014 werd Bank Degroof door de Europese Centrale Bank toegevoegd aan de lijst van significante banken op Europees niveau. Ze is sindsdien onderworpen aan de rechtstreekse prudentiële controle van de Europese Centrale Bank.

De Bank werd vervolgens onderworpen aan de 'comprehensive assessment' oefening tijdens het jaar 2015. Die oefening werd uitgevoerd op basis van de gegevens per 31 december 2014. Alhoewel die oefening uitsluitend betrekking had op Bank Degroof blijven de resultaten in het algemeen gelden voor Bank Degroof Petercam, gezien de afwezigheid van kredietactiviteiten en posities voor eigen rekening bij Petercam.

Een comprehensive assessment oefening bestaat uit twee delen: de Asset Quality Review (AQR) en de stress test. De Asset Quality Review bestaat uit een diepgaande analyse van de activabestanden (voornamelijk kredieten) en van het boekhoudkundige proces van de gecontroleerde bank. De doelstelling is zich ervan te verzekeren dat het niveau van het eigen vermogen van de Bank (ratio CET₁) de werkelijkheid weerspiegelt, en dat alle nodige voorzieningen zijn opgenomen. De AQR-oefening resulteert in een CET₁ ratio correctie (adjusted CET₁) die als startpunt wordt gebruikt voor de stress test. De stress test heeft dan als doelstelling zich ervan te verzekeren dat de CET₁ ratio van de Bank, zelfs in geval van belangrijke crisis, voldoende zal zijn voor de komende drie jaren. Twee scenario's (een eerste, basisscenario genaamd, dat een normale evolutie van de marktgegevens simuleert en een tweede, ongunstig scenario genaamd, dat een belangrijke crisis simuleert) worden toegepast op de resultaten en op de balans van de Bank. De minimaal te respecteren drempels betreffende de CET₁ ratio zijn 8% in het basisscenario en 5,5% in het ongunstige scenario. Indien een bank onder die drempels valt in de stress test beschikt ze over negen maanden, na de publicatie van de resultaten, om de situatie te verhelpen.

¹ Internal Capital Adequacy Assessment Process.

De Bank is met een comfortabele marge geslaagd in deze comprehensive assessment oefening. Ze is inderdaad maar zeer weinig geïmpacteerd door de stress test en eindigt met een CET₁ beduidend hoger dan de minimale reglementaire vereisten:

	Resultaat van de Bank	Minimale reglementaire vereiste
Basisscenario	17,8%	8%
Ongunstig scenario	14,2%	5,5%

Deze uitstekende resultaten bevestigen het beperkte risico van de balans van de Bank, het goed beheer van de risico's alsook de winstgevendheid.

5.3 Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat Bank Degroof Petercam niet op de vervaldag aan haar financiële verplichtingen kan voldoen tegen een redelijke kost.

Het liquiditeitsbeheer heeft als voornaamste doelstelling de groep een voldoende financiering te verzekeren, zelfs in zeer ongunstige omstandigheden. De liquiditeitsstrategie op het geconsolideerde niveau wordt maandelijks uitgewerkt door het almac-comité. Het beheer van dag tot dag werd gedelegeerd aan de thesaurie-afdelingen van de marktenzaal van Brussel en Luxemburg onder toezicht van het risk management.

Het risk management verzekert zich ervan dat Bank Degroof Petercam haar liquiditeit kan verzekeren in alle crisisscenario's, of het om een algemene liquiditeitscrisis van de markt gaat of een liquiditeitscrisis eigen aan Bank Degroof Petercam. De hypothesen van die scenario's worden regelmatig opnieuw beoordeeld. De kasstromen moeten positief blijven in elk van die scenario's, die dagelijks worden opgevolgd. De interne stress test scenario's worden aangevuld met de reglementaire stress tests van Basel III (LCR en NSFR).

Het liquiditeitsmodel van Bank Degroof Petercam kunnen we als volgt samenvatten:

- een belangrijke basis aan cliëntendeposito's, voortkomend van meerdere entiteiten van de groep. Hieromtrent heeft de fusie tussen Bank Degroof en Petercam bijgedragen tot de versteviging van de stabiele depositobasis, die al belangrijk was binnen Bank Degroof, door de inbreng van de cliëntendeposito's van Petercam;
- een totale onafhankelijkheid van interbancaire financiering: de Bank dient geen beroep te doen op de interbancaire markt om zich te financieren;
- een lage 'loan to deposit' ratio, wat weerspiegelt dat de toegekende kredieten in belangrijke mate lager zijn dan het totaal van de deposito's van het cliënteel;
- effectenportefeuilles die liquide zijn en gemakkelijk omzetbaar in liquide middelen via repo-transacties bij de Europese Centrale Bank.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

De volgende tabel geeft de vervaldata van onze activa en passiva¹ gedetailleerd weer. De liquiditeitsgap is gebaseerd op de contractuele vervaldata. De gecorrigeerde liquiditeitsgap wordt berekend door rekening te houden met de mogelijkheid om de obligatieportefeuilles² te mobiliseren:

(in duizenden EUR)

31.12.2015	Op zicht	Tot drie maanden	Meer dan drie maanden tot één jaar	Van één tot vijf jaar	Meer dan vijf jaar
Financiële activa					
Vorderingen op kredietinstellingen ³	2.061.222	350.571	0	0	0
Vorderingen op cliënten	167.473	268.927	461.083	722.673	48.842
Obligaties en andere vastrentende effecten	0	220.555	724.436	1.563.399	319.982
Derivaten	0	4.114.423	996.688	88.210	7.348
Rentederivaten	0	1.671	6.223	15.674	7.348
IRS	0	1.671	6.223	15.668	7.348
Andere rentederivaten	0	0	0	6	0
Wisselkoersderivaten	0	4.112.752	990.465	72.536	0
Totaal activa	2.228.695	4.954.476	2.182.207	2.374.282	376.172
Financiële passiva					
Schulden aan kredietinstellingen	82.397	5.715	0	0	0
Schulden aan cliënten	5.774.219	477.401	121.691	2.277	1.878
Achtergestelde schulden en obligatieleningen	0	0	0	3.000	0
Derivaten	0	4.134.295	1.007.688	107.804	7.441
Rentederivaten	0	6.765	14.878	35.332	7.441
IRS	0	6.765	14.878	35.318	7.441
Andere rentederivaten	0	0	0	14	0
Wisselkoersderivaten	0	4.127.530	992.810	72.472	0
Financiële garanties uitgegeven	0	93.131	0	0	0
Betekende kredietlijnen	0	230.155	0	0	0
Totaal passiva	5.856.616	4.940.697	1.129.379	113.081	9.319
Liquiditeitsgap	(3.627.921)	13.779	1.052.828	2.261.201	366.853
Rekening houdend met de repo-capaciteit van de obligatieportefeuille	2.737.754	(189.939)	(796.605)	(1.423.814)	(327.397)
Gecorrigeerde liquiditeitsgap	(890.167)	(176.160)	256.223	837.387	39.456

¹ Het bedrag van de financiële activa omvat alle stromen, inbegrepen de toekomstige interesten.

² 84% van de portefeuille niet-overheidspapier en 100% van de portefeuille overheidspapier worden beschouwd als snel mobiliseerbaar via repo.

³ Inbegrepen de kasmiddelen en tegoeden bij de centrale bank.

(in duizenden EUR)

30.09.2014	Op zicht	Tot drie maanden	Meer dan drie maanden tot één jaar	Van één tot vijf jaar	Meer dan vijf jaar
Financiële activa					
Vorderingen op kredietinstellingen ³	271.981	506.339	5.172	13.678	0
Vorderingen op cliënten	180.855	247.795	285.633	803.893	54.997
Obligaties en andere vastrentende effecten	0	85.277	257.091	1.829.688	300.381
Derivaten	0	5.253.656	830.266	162.530	3.588
Rentederivaten	0	7.381	6.533	23.163	3.588
IRS	0	4.401	6.533	23.163	3.588
Andere rentederivaten	0	2.980	0	0	0
Wisselkoersderivaten	0	5.246.275	823.733	139.367	0
Totaal activa	452.836	6.093.067	1.378.162	2.809.789	358.966
Financiële passiva					
Schulden aan kredietinstellingen	91.905	59.325	14.026	0	0
Schulden aan cliënten	3.915.806	302.964	133.493	47.250	1.878
Achtergestelde schulden en obligatieleningen	0	0	41.201	3.000	0
Derivaten	0	5.223.339	836.864	190.133	3.169
Rentederivaten	0	10.429	16.317	50.873	3.169
IRS	0	7.458	16.317	50.873	3.169
Andere rentederivaten	0	2.971	0	0	0
Wisselkoersderivaten	0	5.212.910	820.547	139.260	0
Financiële garanties uitgegeven	0	98.020	0	0	0
Betekende kredietlijnen	0	261.059	0	0	0
Totaal passiva	4.007.711	5.944.707	1.025.584	240.383	5.047
Liquiditeitsgap	(3.554.875)	148.360	352.578	2.569.406	353.919
Rekening houdend met de repo-capaciteit van de obligatieportefeuille	2.153.966	(28.220)	(184.082)	(1.640.786)	(300.381)
Gecorrigeerde liquiditeitsgap	(1.400.909)	120.140	168.496	928.620	53.538

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

(in duizenden EUR)

30.09.2013	Op zicht	Tot drie maanden	Meer dan drie maanden tot één jaar	Van één tot vijf jaar	Meer dan vijf jaar
Financiële activa					
Vorderingen op kredietinstellingen ¹	439.319	8.014	3.003	7.188	12.293
Vorderingen op cliënten	258.407	356.250	269.532	709.049	75.728
Obligaties en andere vastrentende effecten	0	195.213	693.904	1.424.078	115.974
Derivaten	0	4.156.986	526.500	130.982	4.027
Rentederivaten	0	18.208	6.636	33.834	4.027
IRS	0	3.115	6.636	33.826	4.027
Andere rentederivaten	0	15.093	0	8	0
Wisselkoersderivaten	0	4.138.778	519.864	97.148	0
Totaal activa	697.726	4.716.463	1.492.939	2.271.297	208.022
Financiële passiva					
Schulden aan kredietinstellingen	126.631	289.935	28.720	0	0
Schulden aan cliënten	3.152.257	491.281	185.705	6.993	1.998
Achtergestelde schulden en obligatieleningen	0	148	2.152	44.152	13.000
Derivaten	0	4.167.369	541.909	141.436	3.757
Rentederivaten	0	20.358	20.447	44.318	3.757
IRS	0	5.265	20.447	44.270	3.757
Andere rentederivaten	0	15.093	0	48	0
Wisselkoersderivaten	0	4.147.011	521.462	97.118	0
Financiële garanties uitgegeven	0	86.969	0	0	0
Betekende kredietlijnen	0	194.553	0	0	0
Totaal passiva	3.278.888	5.230.255	758.486	192.581	18.755
Liquiditeitsgap	(2.581.162)	(513.792)	734.453	2.078.716	189.267
Rekening houdend met de repo-capaciteit van de obligatieportefeuille	2.147.228	(168.936)	(612.094)	(1.261.604)	(104.594)
Gecorrigeerde liquiditeitsgap	(433.934)	(682.728)	122.359	817.112	84.673

De bezwaarde activa van de groep Degroof Petercam vertegenwoordigen een totaal van EUR 144 miljoen per eind 2015 en vormen 1,8% van het balanstotaal.

Elk bedrag hieronder gedetailleerd moet de mediane waarde zijn van de kwartaalinformatie met betrekking tot de vorige twaalf maanden. Niettemin, als gevolg van de fusie tussen Bank Degroof nv en Petercam nv, en teneinde beter de economische realiteit weer te geven betreffen de onderstaande cijfers enkel het laatste kwartaal van het boekjaar.

De bezwaarde activa van de Bank betreffen enkel de bedragen in garantie gegeven in het kader van operaties op derivaten. De tabel hieronder detailleert de activa naargelang deze bezwaard zijn of niet:

(in duizenden EUR)

	Boekwaarde van bezwaarde activa	Reële waarde van bezwaarde activa	Boekwaarde van niet-bezwaarde activa	Reële waarde van niet-bezwaarde activa
Activa van groep Degroof Petercam	144.217	n/a	7.754.580	n/a
Waarvan aandeleninstrumenten	0	0	97.572	97.572
Waarvan schuldbewijzen	74.721	74.721	2.920.459	2.922.700
Waarvan overige activa	0	n/a	740.520	n/a

¹ Inbegrepen de kasmiddelen en tegoeden bij de centrale bank.

Onderstaande tabel geeft de verdeling van de zekerheden ontvangen door de Bank naargelang zij zijn bezwaard of vatbaar zijn om bezwaard te zijn:

(in duizenden EUR)

	Reële waarde van ontvangen bezwaarde zekerheden of uitgegeven eigen schuldbewijzen	Reële waarde van ontvangen zekerheden of uitgegeven eigen schuldbewijzen beschikbaar voor bezwaring
Door groep Degroof Petercam ontvangen zekerheden	57.366	311.076
Waarvan aandeleninstrumenten	0	0
Waarvan schuldbewijzen	0	311.076
Waarvan overige activa	0	0

De boekwaarde van de passiva die mogelijk bijkomende kosten met zich kunnen meebrengen die de activa belasten, alsook van de geassocieerde activa en bezwaarde garanties worden in onderstaande tabel opgenomen:

(in duizenden EUR)

	Overeenstemmende verplichtingen, voorwaardelijke verplichtingen of uitgeleende effecten	Activa, ontvangen zekerheden en uitgegeven eigen schuldbewijzen met uitzondering van bezwaarde gedekte obligaties en ABS'en
Boekwaarde van geselecteerde financiële verplichtingen	86.684	201.583

Het is belangrijk op te merken dat de Bank geen programma heeft met betrekking tot covered bonds. De voornaamste bronnen van bezwaarde activa hangen samen met activiteiten op markt voor repo's of met onderpanden die worden ingewisseld om risico's op derivaten te dekken.

In dit kader resulteert het onderpand dat als waarborg wordt gegeven, gedeeltelijk uit het onderpand dat ontvangen is van andere tegenpartijen waarmee de Bank actief is op de derivatenmarkt.

5.4 Marktrisico

5.4.1 Beleid

De marktrisico's zijn de risico's van een ongunstig verloop van de marktfactoren (rente, aandelenkoersen, wisselkoersen, enz.) die de waarde van de posities voor eigen rekening van de Bank beïnvloeden.

De thesaurie-, wissel-, en liquidity providing activiteiten in aandelen en intermediaat in opties worden dagelijks gevolgd door middel van indicatoren zoals de Value-at-Risk (VAR), de rentegevoeligheid, scenarioanalyses, de gevoeligheid van de opties (delta, gamma, vega, enz.) en eenvoudigweg de nominale volumes.

Deze activiteiten worden vergeleken met de limieten die door het directiecomité zijn vastgelegd en worden gekenmerkt door uitstaande bedragen met een beperkt belang in vergelijking met ons eigen vermogen.

5.4.2 Trading

5.4.2.1 Renterisico

De voornaamste activiteit van de Bank voor het rentebeheer op korte termijn is het beheer van de thesaurie. Deze activiteit wordt vervolledigd door een gereduceerde intermediaat activiteit in obligaties.

Het risk management volgt dagelijks het renterisico via twee indicatoren:

- de Basis-Point-Value (BPV) tegenover de limieten die door het almac-comité aan de thesaurie-activiteiten opgelegd werden;
- de historische VAR.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

5.4.2.2 Wisselkoersrisico

Het gaat hoofdzakelijk om de dekking van het wisselkoersrisico gegenereerd door alle afdelingen van de Bank en door de intermediairactiviteiten voor institutionelen, hoofdzakelijk ICB's.

De indicatoren die gebruikt worden om het dagelijkse wisselkoersrisico te volgen, zijn:

- de limieten die vastgelegd zijn in nominale termen;
- de historische VAR.

5.4.2.3 Aandelen- en optierisico

De indicatoren die worden gebruikt om het dagelijkse aandelenrisico te volgen, zijn:

- de limieten die zijn vastgelegd in termen van nominale bedragen;
- de historische VAR.

Wat de opties betreft, worden de risico's gevolgd op basis van verschillende indicatoren, voornamelijk de gevoeligheid voor bewegingen van de voornaamste onderliggende factoren (delta, gamma en vega) en Value-at-Risk.

Samenvattende tabel van de gevoeligheidsindicatoren van de marktactiviteiten op korte termijn:

(in duizenden EUR)

2015		31.12.2015	Gemiddelde	Minimum	Maximum
Renterisico	BPV	(100,90)	(56,00)	(23,20)	(100,90)
Wisselrisico	Nominaal	1.007,00	1.605,00	353,00	3.595,00
	VAR 99%	39,10	35,57	8,39	80,87
Aandelenrisico	Nominaal	500,00	1.342,00	400,00	2.300,00
	VAR 99%	25,30	61,44	18,23	113,50
Optierisico	Delta-equivalent	0,00	0,00	0,00	0,00
	VAR 99%	0,00	0,00	0,00	0,00

2014		30.09.2014	Gemiddelde	Minimum	Maximum
Renterisico	BPV	(37,80)	(47,40)	(25,40)	(73,70)
Wisselrisico	Nominaal	1.779,00	2.387,00	892,00	4.812,00
	VAR 99%	17,24	45,18	1,66	96,33
Aandelenrisico	Nominaal	100,00	1.545,00	100,00	2.400,00
	VAR 99%	11,29	51,19	2,00	92,59
Optierisico	Delta-equivalent	0,00	0,00	0,00	0,00
	VAR 99%	0,00	0,00	0,00	0,00

2013		30.09.2013	Gemiddelde	Minimum	Maximum
Renterisico	BPV	(79,40)	(74,10)	(60,90)	(86,90)
Wisselrisico	Nominaal	1.720,00	2.071,00	939,00	3.671,00
	VAR 99%	31,85	32,86	6,04	66,70
Aandelenrisico	Nominaal	0,00	1.287,00	0,00	5.100,00
	VAR 99%	2,00	62,73	2,00	187,54
Optierisico	Delta-equivalent	0,00	0,00	0,00	0,00
	VAR 99%	0,00	0,00	0,00	0,00

5.4.3 Lange termijn

5.4.3.1 Renterisico

Dit is het financiële risico als gevolg van de impact van een wijziging in de rente op de rentemarge en op de reële waarde van de rente-instrumenten. Dit risico wordt maandelijks door het almace-comité beheerd met behulp van een norm die in termen van 'duration gap' gedefinieerd wordt. Deze norm werd vastgelegd op basis van het maximaal aanvaardbare verlies bij een rentestijging met 1% dat door het directiecomité aan de transformatieactiviteit van de groep toegekend wordt. Deze omvat alle balansposten¹ en dus ook de thesaurieposities.

In overeenstemming met Bazel II wordt deze analyse aangevuld met een stress test waarbij het verlies dat zich bij een parallelle stijging van de rentevoeten met 2% zou voordoen, vergeleken wordt met het eigen vermogen. Het resultaat van deze test bedroeg 10% van het nuttig eigen vermogen per 31 december 2015.

Deze analyse wordt vervolledigd door een opvolging op basis van Basis-Point-Value, die enkel rekening houdt met de elementen die gevoelig zijn voor renterisico, voor alle vervaldata.

Het verlies bij een rentestijging van 1% bedroeg:

(in duizenden EUR)

2015	
Op 31.12.2015	23.448
Gemiddelde van de periode	23.054
Maximum van de periode	25.528
Minimum van de periode	20.503
2014	
Op 30.09.2014	25.500
Gemiddelde van de periode	24.800
Maximum van de periode	27.600
Minimum van de periode	22.400
2013	
Op 30.09.2013	27.600
Gemiddelde van de periode	20.700
Maximum van de periode	27.700
Minimum van de periode	16.500

5.4.3.2 Aandelenrisico

Het aandelenrisico op lange termijn is het risico dat de waarde van het eigen vermogen van de Bank afneemt ten gevolge van de koersdaling van de aandelen die in de aandelenportefeuille van de Bank voor eigen rekening worden aangehouden.

Dit risico is het laatste jaar sterk gedaald als gevolg van de partiële splitsingsoperatie (voorafgaand aan de fusie tussen de groepen Degroof en Petercam) waardoor Bank Degroof een belangrijk deel (meer dan 80%) van de aandelenportefeuille getransfereerd of verkocht heeft ten voordele van een nieuwe vennootschap (Degroof Equity).

Marktwarde van de aandelenportefeuille voor eigen rekening:

(in duizenden EUR)

Positie	
31.12.2015	50.958
30.09.2014	312.450
30.09.2013	343.372

¹ De posten waarvoor de duration niet kan worden berekend, zoals aandelen, zichtrekeningen, enz., maken het voorwerp uit van een hypothese.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

Het effect op het eigen vermogen van de Bank van een koersbeweging van de aangehouden aandelen is als volgt (onder voor het overige gelijkblijvende omstandigheden):

(in duizenden EUR)

Relevante markten of indices ¹	Beweging	Impact op het eigen vermogen		
		31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Bel 20	10%	0	1.145	1.061
Andere Belgische waarden	10%	758	12.301	22.813
Andere Europese waarden	10%	588	9.032	5.320
Rest van de wereld	10%	3.750	8.768	5.143

5.5 Kredietrisico

5.5.1 Het kredietrisico is het risico op verlies ten gevolge van het niet tijdig voldoen door een (professionele, institutionele, corporate, particuliere, enz.) tegenpartij aan zijn contractuele verplichtingen.

Dat risico wordt dagelijks opgevolgd.

Wat de tegenpartijlimieten betreft, worden de risico's berekend in functie van de evoluties van de marktwaarde waaraan een coëfficiënt ('add-on') toegevoegd wordt, die het toekomstige evolutierisico ervan weergeeft, en vergeleken met de limieten die door het limietencomité en het kredietcomité toegestaan zijn.

5.5.2 Op het gebied van het eigenlijke krediet wordt het risico nominaal gevolgd.

Onderstaande tabel geeft in detail de risico's weer (nominaal uitgedrukt, zonder aftrek van de ontvangen waarborgen) per type tegenpartij:

(in duizenden EUR)

31.12.2015	Tegenpartijen	Boekwaarde	Kredietrisico	Waarborgen
Vorderingen op kredietinstellingen	a	859.828	859.828	0
Vorderingen op cliënten	b	1.890.125	1.890.125	1.795.236
Obligaties en andere vastrentende effecten		2.995.180	2.995.180	0
<i>Publiekrechtelijke emittenten</i>	e	1.224.730	1.224.730	0
<i>Andere emittenten: banken</i>	c+e	1.086.974	1.086.974	0
<i>Andere emittenten: handelsvennootschappen</i>	d+e	683.476	683.476	0
Aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren		97.572	97.572	0
Derivaten		99.465	71.077	15.046
Financiële garanties uitgegeven		93.131	93.131	33.423

(in duizenden EUR)

30.09.2014	Tegenpartijen	Boekwaarde	Kredietrisico	Waarborgen
Vorderingen op kredietinstellingen	a	651.184	651.184	0
Vorderingen op cliënten	b	1.820.874	1.820.874	1.745.411
Obligaties en andere vastrentende effecten		2.488.033	2.488.033	18.638
<i>Publiekrechtelijke emittenten</i>	e	996.242	996.242	0
<i>Andere emittenten: banken</i>	c+e	841.041	841.041	0
<i>Andere emittenten: handelsvennootschappen</i>	d+e	650.750	650.750	18.638
Aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren		359.835	359.835	0
Derivaten		148.361	111.133	7.491
Financiële garanties uitgegeven		104.045	104.045	77.196

¹ Die een impact op de portefeuille hebben.

(in duizenden EUR)

30.09.2013	Tegenpartijen	Boekwaarde	Kredietrisico	Waarborgen
Vorderingen op kredietinstellingen	a	207.414	207.414	0
Vorderingen op cliënten	b	1.847.299	1.847.299	1.473.815
Obligaties en andere vastrentende effecten		2.423.500	2.423.500	18.639
<i>Publiekrechtelijke emittenten</i>	e	1.054.531	1.054.531	0
<i>Andere emittenten: banken</i>	c+e	603.830	603.830	0
<i>Andere emittenten: handelsvennootschappen</i>	d+e	765.139	765.139	18.639
Aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren		391.247	391.247	0
Derivaten		77.969	52.890	13.862
Financiële garanties uitgegeven		86.969	86.969	64.136

Het kredietrisico houdt rekening met de mogelijkheid tot compensatie voor posities in afgeleide instrumenten met tegenpartijen die ISDA-contracten getekend hebben.

De ontvangen waarborgen worden opgenomen tegen marktwaarde en beperkt tot het uitstaande bedrag van de betreffende leningen.

Er kunnen vijf kredietcategorieën binnen de groep onderscheiden worden:

a) Het toekennen van limieten voor de bancaire tegenpartijen

Het toekennen van limieten, namelijk voor interbancaire deposito's, wordt gecentraliseerd op groepsniveau en berust op de toekenning en de herziening van de limieten door het limietencomité dat op maandelijkse basis de verantwoordelijken van Brussel en Luxemburg samenbrengt.

Op 31 december 2015 bestaat het bedrag van de vorderingen op kredietinstellingen hoofdzakelijk uit zichtrekeningen (EUR 509 miljoen) en cessie-retrocessie verrichtingen (EUR 301 miljoen).

b) Het toekennen van kredieten aan het cliënteel voor de niet-bancaire tegenpartijen

Deze activiteit bestaat hoofdzakelijk uit gewaarborgde kredieten. Ongeveer 90% van het geconsolideerde uitstaande bedrag aan krediet van de Bank is gedekt door zakelijke zekerheden (voornamelijk gediversifieerde effectenportefeuilles met vaste afdekkingsratio's die zijn bepaald in functie van de in waarborg genomen portefeuille en, in mindere mate, niet-genoteerde aandelen en vastgoedeffecten).

c) De bancaire beleggingsportefeuille van de groep

Deze beleggingsportefeuille werd opgezet om te voldoen aan de behoefte om de thesaurietegoeden te herbeleggen en komt overeen met ongeveer 16% van de gelden die in thesaurie zijn herbelegd.

Deze portefeuille bestaat hoofdzakelijk uit covered bonds met een AAA rating en, in mindere mate, uit niet gedekte obligaties met gemiddeld een AA rating die hoofdzakelijk zijn uitgegeven door bancaire tegenpartijen van de Europese Unie.

Onderverdeling van de obligaties in de bancaire beleggingsportefeuille per rating:

Rating	Proportie
AAA	97%
AA	2%
A	1%
BBB	0%

d) De 'Corporate Portfolios'

Deze post bestaat uit:

- de 'Corporate Portfolio' van de kredietafdeling, dat wil zeggen een portefeuille van Europese effectiseringen met een vlottende rente, die wordt gebruikt om de thesaurietegoeden te herbeleggen. Deze portefeuille is in 'run-off' (de Bank verricht geen nieuwe aankopen meer) en bedraagt ongeveer EUR 30 miljoen. Deze portefeuille loopt snel af, zowel door het op vervaldag komen van een reeks posities maar ook door de gespreide aflossingen voor het merendeel van de effecten die er deel van uitmaken.
- de investeringsportefeuille, opgestart in de lente van 2012, belegd in corporate obligaties op korte termijn (3 tot 4 jaar) van Europese emittenten van goede kwaliteit (gemiddelde rating A) die EUR 200 miljoen bedraagt en een portefeuille 'high yield' waarvan de omloop EUR 197 miljoen bedraagt (waarvan EUR 30 miljoen in het fonds Degroof Bonds Corporate EUR en EUR 5 miljoen in het fonds II Belgian Credit Opp I Hedged Dis).

Onderverdeling van de obligaties in de portefeuille 'corporate portfolios' per rating:

Rating	Proportie
AAA	0%
AA	10%
A	42%
BBB	36%
< BBB of zonder rating	12%

e) De portefeuille overheidsobligaties en bancaire obligaties met staatswaarborg

Deze post bestaat uit overheidsobligaties en bancaire obligaties die genieten van een waarborg van een staat van de Europese Unie, hoofdzakelijk België en naburige landen.

Onderverdeling van de obligaties in de portefeuille overheidsobligaties (of gewaarborgd door de overheid) per rating:

Rating	Proportie
AAA	33%
AA	21%
A	7%
BBB	39%

5.5.3 Geografisch risico

Op geografisch niveau heeft de Bank weinig blootstelling aan groeilanden. Zij concentreert haar activiteit op de Europese Unie, voornamelijk op België en de aangrenzende landen of supranationale organisaties. De Bank bezit eveneens een portefeuille Italiaanse en Spaanse obligaties, maar die hebben bijna uitsluitend een korte maturiteit (1 jaar gemiddeld).

5.5.4 Dubieuze debiteuren

De verliezen geleden op de kredietportefeuille zijn gering, zoals de volgende tabel aantoont (die als gecumuleerd moet worden geïnterpreteerd over een periode van 10 jaar voor de niet-afgesloten dossiers):

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Dubieuze debiteuren	47.102	34.860	39.099
Geboekte bijzondere waardeverminderingen	(29.077)	(21.844)	(17.193)
Dubieuze debiteuren na bijzondere waardeverminderingen	18.025	13.016	21.906

Allereed kredietdossiers worden minstens één keer per jaar herzien. Een individuele waardevermindering wordt geboekt voor de dossiers die een verliesrisico inhouden voor de Bank.

De tabel hieronder geeft bovendien meer uitgebreide informatie met betrekking tot de vorderingen op cliënten voor dewelke geen minderwaarde is geboekt:

(in duizenden EUR; in %)

31.12.2015

Vorderingen waarvoor geen waardevermindering geboekt werd en die geen vervallen onbetaald saldo vertonen.	1.571.023	93%
Vorderingen waarvoor geen waardevermindering geboekt werd en die een vervallen onbetaald saldo vertonen:	72.934	4%
– vorderingen met een vervallen onbetaald saldo ≤30 dagen	24.184	
– vorderingen met een vervallen onbetaald saldo >30 tot 60 dagen	5.212	
– vorderingen met een vervallen onbetaald saldo >60 tot 90 dagen	15.722	
– vorderingen met een vervallen onbetaald saldo >90 tot 180 dagen	4.742	
– vorderingen met een vervallen onbetaald saldo >180 dagen tot één jaar	15.995	
– vorderingen met een vervallen onbetaald saldo >1 jaar	7.079	
Vorderingen waarvoor een waardevermindering (partieel of volledig) geboekt werd.	47.102	3%

In bovenstaande tabel wordt een vordering als vervallen (onbetaald) beschouwd wanneer de tegenpartij heeft nagelaten een betaling uit te voeren op een contractuele vervaldag, ongeacht de reden voor de vertraging, het niet-betaald bedrag of het aantal achterstallige dagen (een actief wordt als vervallen beschouwd vanaf de eerste dag van niet-betaling). Dat betekent niet dat de tegenpartij niet zal betalen, maar dat diverse acties, in voorkomend geval, zouden kunnen worden genomen (herziening van het krediet, juridische procedures, realisatie van de waarborgen, enz.)

De kredieten die opnieuw worden onderhandeld als gevolg van financiële moeilijkheden van de ont-lener (forborne), die zich vertalen in een herstructurering of heronderhandeling van de bepalingen en voorwaarden van het contract, blijven zeldzaam.

Per 31 december 2015 betreft dat maar EUR 23 miljoen aan kredieten op het totaal aan alle kredieten uitgegeven door de Bank. Van die EUR 23 miljoen was EUR 7 miljoen het voorwerp van een specifieke waardevermindering. Het saldo blijft presteren (geen vervallen saldo boven de 90 dagen) en/of onvoldoende gewaarborgd door zekerheden.

Voor kredietdossiers waarvoor op individuele basis geen minderwaarde is geboekt, wordt er al een collectieve voorziening geboekt voor de opgelopen maar nog niet gerapporteerde verliezen (IBNR). De doelstelling van die collectieve voorziening, die EUR 4,1 miljoen bedraagt, is om de kredietrisico's te dekken die zouden kunnen opduiken in de desbetreffende kredietportefeuilles (maar die zich nog niet hebben geuit door een statuut van wanbetaling). Deze voorziening is bepaald door de kredieten van de Bank in homogene portefeuilles te hergroeperen en zich te baseren op een historiek van 'defaults' en verliezen voor elk van de portefeuilles. De methodologie gebruikt door de Bank is gebaseerd op een aanpak die de waarschijnlijkheid op 'default' en de waarschijnlijkheid op verliezen (in geval van 'default') combineert per portefeuille. De methodologie en de onderliggende assumpties worden regelmatig herzien teneinde de eventuele verschillen tussen de assumpties betreffende de verliezen en de werkelijke verliezen te beperken.

5.6 Risico van het vermogensbeheer

Het risico van het vermogensbeheer is het financiële risico dat voortkomt uit een eventueel gebrek aan coherentie of het nemen van overdreven risico's in de beheerstrategieën toegepast in de hele groep.

Dit risico wordt binnen elke entiteit opgevolgd door de respectieve controleafdelingen en op geconsolideerd niveau via geaggregeerde gegevens. De controles gaan over de naleving van de beheerbepalingen vastgelegd zowel door de cliënt als door het directiecomité¹ van de groep, evenals over de opvolging van de prestaties. De samenhang van de beheerprincipes en controles doorheen de verschillende dochterondernemingen wordt verzekerd door het risk management van de groep.

¹ Meer bepaald inzake diversificatie, equity ratio en producten teogelaten in beheer.

5.7 Operationeel risico

De voornaamste missie van het 'Operational Risk Management' team is om de verschillende operationele risico's waarmee de Bank wordt geconfronteerd, te identificeren en zich ervan te vergewissen dat die risico's op een adequate manier worden beheerd.

De operationele incidenten worden gecommuniceerd en gekatalogeerd in databanken die het team toelaten om statistieken te trekken, alsook conclusies te formuleren over operationele incidenten en hun eventuele oorsprong. Het team verzekert zich tenslotte ook van de implementatie van langetermijnoplossingen met de verschillende operationele afdelingen, indien vereist.

Parallel met de opvolging van de risico's, moet het departement tevens advies geven en de Bank en haar verschillende afdelingen raad geven bij het opstellen van de regels aangaande interne controle en de analyse van verschillende strategische en/of operationele dossiers (nieuwe producten, nieuwe procedures, etc.).

5.8 Kapitaalbeheer

Het kapitaalbeheer van Bank Degroof Petercam heeft als belangrijkste doelstellingen: zich ervan verzekeren dat de Bank aan de reglementaire vereisten beantwoordt, en een kapitalisatieniveau aanhouden dat compatibel is met het niveau van de activiteit en de gelopen risico's.

Sinds 31 maart 2014 is de berekening van de vereisten aan reglementair eigen vermogen gebaseerd op het Europees reglement betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen (Basel III). De Bank heeft gekozen voor de volgende benaderingen:

- basisindicatorbenadering voor het berekenen van de eigen vermogensvereiste voor het operationele risico;
- standaardbenadering gebaseerd op externe kredietbeoordelingen voor het kredietrisico;
- standaardbenadering voor het marktrisico.

Reglementair eigen vermogen:

(in duizenden EUR ; in %)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013 ¹
Eigen vermogen Tier 1	468.281	427.925	407.679
Eigen vermogen Tier 2	0	5.927	88.902
Gewogen risicovolume	2.913.940	2.838.056	3.046.436
CRD-ratio	16,07%	15,29%	16,30%
Tier 1-ratio	16,07%	15,08%	13,38%

De evolutie van het eigen vermogen ten opzichte van het vorige boekjaar is te verklaren door de volgende elementen:

- Het risicoprofiel van de Bank is verbeterd in de zin dat de vereisten aan eigen vermogen stabiel zijn gebleven ondanks de belangrijke stijging van het balanstotaal als gevolg van de stijging van de activiteiten van de Bank en de fusie met Petercam; deze stabiliteit wordt verklaard door twee compenserende fenomenen: enerzijds, een stijging van het operationeel risico verbonden aan de stijging van de omzet als gevolg van de fusie, en anderzijds, door een daling van het kredietrisico als gevolg van de desinvesteringen in equity instrumenten en instrumenten zonder of met een lage kredietbeoordeling, gecombineerd met beleggingen in effecten of operaties met lage risico's zoals beleggingen bij centrale banken;
- Het Tier 1-eigen vermogen is gestegen, voornamelijk door opname van het resultaat van het boekjaar na aftrek van het dividend en door het positieve impact van de toepassing van de gewijzigde IAS 19 (die legt de erkenning in eigen vermogen op van de actuariële verschillen voor de waardering van de verplichtingen in verband met vergoedingen voor het personeel na uitdiensttreding), deels gecompenseerd door een beperkte negatieve impact van de andere significante bewegingen met betrekking tot de fusie;
- Het eigen vermogen Tier 2 werd tot nul gereduceerd als gevolg van de terugbetaling van de achtergestelde lening die op vervalddag is gekomen.

¹ Deze cijfers werden bepaald op basis van de Belgische invulling van de Europese richtlijn inzake de vereisten van de eigen middelen van de kredietinstellingen (Basel II).

De combinatie van deze elementen vertaalt zich in een CRD-ratio van 16,07% en een identieke Tier 1-ratio, wat ruim boven de reglementaire vereisten is. Dat cijfer houdt rekening met de voorziene dividenduitkering.

Conform pijler 2 van Bazel II wordt dit boekhoudkundige beheer van het eigen vermogen aangevuld met een beheer van het economisch kapitaal op basis van een ICAAP-model. Met behulp van dat model controleert de Bank de toereikendheid van haar eigen vermogen met de behoeftes aan kapitaal die voortvloeien uit de verschillende risico's waaraan de Bank is blootgesteld door haar verschillende activiteiten. De Bank verzekert zich er ook van dat haar eigen vermogen voldoende zal blijven voor de komende drie jaren en dat onder verschillende scenario's, gaande van de realisatie van de budgetten tot een belangrijke crisis in de markt.

6 Consolidatiekring

6.1 Lijst van de belangrijkste dochterondernemingen van Bank Degroof Petercam op 31 december 2015

Naam	Zetel	(in%) Deel van aange- houden kapitaal	Activiteit
Degroof Petercam Capital Markets sa	Rue de Lisbonne 44 – 75008 Paris	100	Andere financiële instelling
Degroof Petercam Finance sa	Rue de Lisbonne 44 – 75008 Paris	100	Andere financiële instelling
Degroof Petercam Finance Lyon sa	Rue de la République 17 – 69002 Lyon	100	Andere financiële instelling
Degroof Petercam Gestion sa	Rue de Lisbonne 44 – 75008 Paris	100	Andere financiële instelling
Degroof Petercam Immobilier SARL	Rue de Lisbonne 44 – 75008 Paris	100	Andere onderneming
Banque Degroof Luxembourg sa	Rue Eugène Ruppert 12 – 2453 Luxembourg Cloche d'Or	99,96	Kredietinstelling
Banque Degroof Petercam France sa	Rue de Lisbonne 44 – 75008 Paris	100	Kredietinstelling
Banque Degroof Square Invest nv	Guimardstraat 18 – 1040 Brussel	100	Andere financiële instelling
Compagnie Financière Degroof Petercam sa	Rue de Lisbonne 44 – 75008 Paris	100	Andere financiële instelling
Cobimmo nv	Guimardstraat 18 – 1040 Brussel	100	Andere onderneming
Degroof Asset Management Ltd	6/F Alexandra House 16 Chater Road Central Hong Kong	89,96	Andere financiële instelling
Degroof Corporate Finance nv	Guimardstraat 18 – 1040 Brussel	100	Andere financiële instelling
Degroof Finance nv	Guimardstraat 18 – 1040 Brussel	100	Andere financiële instelling
Degroof Fund Management Company nv	Guimardstraat 18 – 1040 Brussel	100	Andere financiële instelling
Degroof Gestion Institutionnelle Luxembourg sa	Rue Eugène Ruppert 12 – 2453 Luxembourg Cloche d'Or	99,96	Andere financiële instelling
Degroof Holding Luxembourg sa	Rue Eugène Ruppert 12 – 2453 Luxembourg Cloche d'Or	100	Andere financiële instelling
Degroof Structured Finance nv	Guimardstraat 18 – 1040 Brussel	100	Andere financiële instelling
DS Lux sa	Rue Eugène Ruppert 12 – 2453 Luxembourg Cloche d'Or	99,96	Andere financiële instelling
Fitech Systems nv	Guimardstraat 18 – 1040 Brussel	100	Andere onderneming
Guimard Investissements nv	Guimardstraat 18 – 1040 Brussel	100	Andere financiële instelling
Heaven Services sa	Rue Eugène Ruppert 14 – 2453 Luxembourg Cloche d'Or	99,96	Andere onderneming
Imofig nv	Guimardstraat 18 – 1040 Brussel	100	Andere onderneming
Industrie Invest nv	Guimardstraat 18 – 1040 Brussel	100	Andere financiële instelling
Industrie Invest 2 nv	Guimardstraat 18 – 1040 Brussel	100	Andere financiële instelling
Invest House sa	Rue Eugène Ruppert 12 – 2453 Luxembourg Cloche d'Or	99,96	Andere financiële instelling
Investment Company of Luxembourg sa	Rue Eugène Ruppert 12 – 2453 Luxembourg Cloche d'Or	99,96	Andere financiële instelling
Messine Holding sa	Rue de Lisbonne 44 – 75008 Paris	100	Andere financiële instelling
Monceau M sa	Rue de Lisbonne 44 – 75008 Paris	100	Andere financiële instelling
Overseas Investments Company sa	Rue Eugène Ruppert 12 – 2453 Luxembourg Cloche d'Or	99,96	Andere financiële instelling
Petercam Banque Privée (Suisse) sa	Route de l'Aéroport 31 – 1218 Le Grand-Saconnex	100	Kredietinstelling
Petercam Institutional Asset Management nv	Sint Goedeleplein 19 - 1000 Brussel	100	Andere financiële instelling
Petercam Institutional Asset Management Luxembourg sa	Rue Pierre d'Aspelt 1A – 1142 Luxembourg	100	Andere financiële instelling
Petercam Institutional Bonds nv	Sint Goedeleplein 19 - 1000 Brussel	100	Andere financiële instelling
Petercam Participations sa	Route de l'Aéroport 31 – 1218 Le Grand-Saconnex	100	Andere financiële instelling
Petercam Luxembourg sa	Rue Pierre d'Aspelt 1A – 1142 Luxembourg	100	Andere financiële instelling
Petercam Services nv	Sint Goedeleplein 19 - 1000 Brussel	100	Andere financiële instelling
3P (L) SARL	Rue Pierre d'Aspelt 1A – 1142 Luxembourg	100	Andere financiële instelling
PrivatBank Degroof, S.A.U.	Avenida Diagonal 464 – 08006 Barcelona	100	Kredietinstelling
PrivatBank Patrimonio, S.A.U., S.G.I.I.C	Avenida Diagonal 464 – 08006 Barcelona	100	Andere financiële instelling
Promotion Partners sa	Rue Eugène Ruppert 12 – 2453 Luxembourg Cloche d'Or	99,96	Andere financiële instelling
Société de Participations et d'Investissements Luxembourgeoise sa	Rue Eugène Ruppert 12 – 2453 Luxembourg Cloche d'Or	99,96	Andere financiële instelling

6.2 Lijst van de belangrijkste met Bank Degroof Petercam geassocieerde ondernemingen op 31 december 2015

Naam	Zetel	(in%) Deel van aangehouden kapitaal	Activiteit
BDG & Associés	244, rue Saint-Jacques Ouest bureau 51 Montréal QC H2Y 1L9 – Canada	45	Andere financiële instelling
Landolt & Cie sa	Chemin de Roseneck 6 – 1006 Lausanne	24,99	Kredietinstelling
Le Cloître sa	Rue Eugène Ruppert 14 – 2453 Luxembourg Cloche d'Or	33,58	Andere onderneming
Promotion 777 sa	Rue Sigismond 17 – 2537 Luxembourg	33,98	Andere onderneming
Seniorenresidenz Berdorf sa	Rue de Mamer 50A – 8280 Kehlen	49,98	Andere onderneming
Stairway to Heaven sa	Rue Eugène Ruppert 12 – 2453 Luxembourg Cloche d'Or	47,98	Andere financiële instelling

6.3 Significante wijzigingen van de consolidatiekring tijdens het boekjaar

In het kader van de nieuwe governance gedefinieerd door de directie heeft de Bank beslist om haar dochtervennootschappen in Frankrijk te reorganiseren. Die beslissing werd geconcretiseerd door de wederinkoop van de minderheidsaandeelhouders van hun participatie in de vennootschap Compagnie Financière Degroof Petercam.

Een betaling van EUR 3 miljoen had de uitdoving van het optiecontract tot gevolg dat was afgesloten met die minderheidsaandeelhouders. Vervolgens werden de vennootschappen Aforge Degroof Courtage, Aforge Patrimoine en Aforge Degroof Family Office geabsorbeerd door Bank Degroof Petercam France zonder significante impacten op de jaarrekening.

Verder werden de Franse vennootschappen Aforge Gestion en Degroof Gestion gefusioneerd in een vennootschap genaamd Degroof Petercam Gestion zonder significante impacten op de jaarrekening.

FUSIE BANK DEGROOF EN PETERCAM

Door de fusie tussen Bank Degroof nv|sa en Petercam nv|sa ('Petercam') ontstond de onafhankelijke financiële instelling 'Bank Degroof Petercam nv|sa', die in België als referentie kan worden beschouwd, met een vooraanstaande positie in haar vier metiers (private banking, institutional asset management, investment banking en asset services).

Bekendgemaakt eind januari 2015 is de fusie geconcretiseerd op 20 mei 2015 door de ondertekening van de fusieovereenkomst en afgesloten op 1 oktober 2015 door het verlijden van de fusieakte voor notaris en het houden op dezelfde datum van de respectieve algemene vergaderingen die de transactie hebben goedgekeurd.

Op juridisch vlak vertaalt de transactie zich door de overneming van het volledig patrimonium van Petercam (overgenomen vennootschap) door Bank Degroof (overnemende vennootschap) tegenover de uitgifte van nieuwe aandelen ten voordele van de aandeelhouders van Petercam op basis van een pariteit van 70% Bank Degroof en 30% Petercam, hetzij 3.158.728 nieuwe aandelen uitgegeven door Bank Degroof.

Doordat het een fusie betreft, geeft de transactie geen aanleiding tot minderheidsbelangen (participatie die geen controle geeft) in de geconsolideerde jaarrekening van Bank Degroof Petercam.

Conform de norm IFRS 3 is de fusie een bedrijfscombinatie waarin Petercam de verworven vennootschap is waarvan alle identificeerbare activa en verplichtingen tegen reële waarde zijn gewaardeerd op de overnamedatum (1 oktober 2015).

Het verschil tussen de door Bank Degroof overgedragen vergoeding om controle over Petercam te verwerven (zijnde de reële waarde van de nieuwe aandelen uitgegeven door Bank Degroof), en het netto-actief van Petercam aldus tegen reële waarde gewaardeerd, vertegenwoordigt de goodwill.

De reële waarde op overnamedatum van de 3.158.728 nieuwe aandelen uitgegeven door Bank Degroof bedraagt EUR 411.770 duizend en bestaat uit de conventionele waarde afgesproken tussen de partijen, op haar beurt ondersteund door een aantal externe waarderingen.

De reële waarde van de verworven identificeerbare activa en van de door Bank Degroof overgenomen identificeerbare verplichtingen op de datum van overname alsook het bedrag van de goodwill die voortvloeit uit het verschil met de overgedragen vergoeding worden in onderstaande tabel voorgesteld.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

Hoewel de waardering tegen reële waarde van de verworven activa en van de overgenomen verplichtingen al het voorwerp was van een diepgaande oefening, werden die waarden alsook de goodwill die eruit voortvloeit bepaald op voorlopige basis. Bank Degroof Petercam heeft inderdaad één jaar de tijd vanaf de datum van overname om de boekhoudkundige verwerking van de overname te finaliseren.

(in duizenden EUR)

	Reële waarde
Kasmiddelen, tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	1.254.889
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	9.548
Voor verkoop beschikbare financiële activa	11.994
Leningen en vorderingen	85.833
Materiële vaste activa	3.073
Immateriële activa	106.861
Uitgestelde belastingvorderingen	13.257
Overige activa	18.356
Totaal activa	1.503.811
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	4.904
Schulden	1.244.861
Voorzieningen	22.428
Uitgestelde belastingverplichtingen	34.364
Overige passiva	18.744
Totaal passiva	1.325.301
Netto verworven actief	178.510
Overgedragen vergoeding (reële waarde van de uitgegeven aandelen)	411.770
Goodwill	233.260

De belangrijkste aanpassingen betreffen de immateriële vaste activa en houden verband met de relaties en contracten van Petercam met haar cliënteel in het kader van de private banking activiteiten, hetzij EUR 72.797 duizend in discretionair beheer en EUR 9.044 duizend in niet-discretionair beheer, en in het kader van institutional asset management, ofwel EUR 24.811 duizend. Die immateriële vaste activa worden afgeschreven over hun gebruiksduur, die schommelt tussen 5 en 10 jaar. Bovendien is er een actief geboekt voor een bedrag van EUR 8.213 duizend voor op korte termijn te ontvangen provisiebaten. Op niveau van het passief werd er een netto uitgestelde belastingverplichting van EUR 33.831 duizend geboekt op de verschillende tijdelijke verschillen die voortvloeien uit die aanpassingen.

Verder stemmen de reële waarden van de kredieten en vorderingen in bovenstaande tabel overeen met de bruto te ontvangen contractuele bedragen, omdat er geen reden is om een waardevermindering te herkennen op die activa. De voorlopige goodwill van EUR 233.260 duizend vertegenwoordigt voornamelijk de door de fusie verwachte synergieën alsook het gekwalificeerde personeelsbestand van Petercam. De goodwill is fiscaal niet aftrekbaar.

Als gevolg van de operationele fusie van bepaalde activiteiten vanaf 1 oktober 2015 (datum van acquisitie), kan de contributie van Petercam nv aan de geconsolideerde netto-opbrengst en aan de geconsolideerde nettowinst van het boekjaar sinds de datum van acquisitie niet met precisie bepaald worden.

Op datum van overname is de impact van de fusie op de geconsolideerde thesauriestromen positief en stemt overeen met de thesaurie verworven van Petercam. Inderdaad, de overgedragen vergoeding om de controle van Petercam te verwerven, bestaat enkel uit nieuwe aandelen en heeft dus geen impact op de thesaurie. De kosten verwant met de fusie bedragen EUR 14.400 duizend en werden onmiddellijk als kosten geboekt, voornamelijk onder de lijn, Algemene en administratieve kosten, van de resultatenrekening.

PRO-FORMA INFORMATIE¹

Indien de boekjaren in overeenstemming zouden zijn geweest met de kalenderjaren 2014 en 2015, zou het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten er als volgt hebben uitgezien:

	(in duizenden EUR)	
	2015	2014
Rentebaten	52.867	64.334
Rentelasten	(7.854)	(9.747)
Dividenden	5.023	10.943
Provisiebaten	509.110	456.066
Provisielasten	(136.783)	(121.381)
Nettoresultaat op de financiële instrumenten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden	20.586	(4.087)
Nettoresultaat op de financiële instrumenten aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	(82)	15.498
Nettoresultaat op de financiële instrumenten niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	63.789	54.900
Andere operationele nettoresultaten	(14.102)	20.743
Aandeel in het resultaat van de vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	(121)	1.075
Netto-opbrengst	492.433	488.344
Personeelskosten	(213.496)	(199.080)
Algemene en administratieve kosten	(134.789)	(100.133)
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	(11.502)	(8.150)
Netto bijzondere waardeverminderingen op activa	(22.033)	(39.810)
Resultaat voor belastingen	110.613	141.171
Belastingen	(14.580)	(34.866)
Nettowinst	96.033	106.305
<i>Nettowinst waarvan toerekenbaar aan aandeelhouders van de moederonderneming</i>	<i>96.127</i>	<i>110.876</i>
<i>Nettowinst waarvan toerekenbaar aan minderheidsbelangen</i>	<i>(94)</i>	<i>(4.571)</i>
Actuariële winsten (verliezen) op regelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding	10.993	(8.781)
Totaal niet-gerealiseerde resultaten die later niet kunnen worden geherklasseerd naar nettowinst	10.993	(8.781)
Herwaardering tegen de reële waarde – Voor verkoop beschikbare financiële activa	(66.937)	(36.174)
Omrekeningsverschillen	1.900	909
Totaal niet-gerealiseerde resultaten die later kunnen worden geherklasseerd naar nettowinst	(65.037)	(35.265)
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	41.989	62.259
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten toerekenbaar aan		
<i>aandeelhouders van de moederonderneming</i>	<i>42.082</i>	<i>66.827</i>
<i>aan minderheidsbelangen</i>	<i>(93)</i>	<i>(4.568)</i>

¹ Niet geauditeerde situatie die een periode met een totale duur van 12 maanden omvat.

6.4 Niet-geconsolideerde vastgoeddochterondernemingen

In het kader van de diversificatie van het productaanbod heeft de Bank een onroerendgoed-kenniscentrum opgezet waarvan de bedoeling is om investeringen in onroerend goed te realiseren, hoofdzakelijk gefinancierd door de uitgifte van vastgoedcertificaten onderschreven zowel door privé- en institutionele cliënten en bijkomend door leningen verkregen van andere financiële instellingen.

Het opzetten van die operaties wordt gerealiseerd door de oprichting van onroerendgoed-vennootschappen waarin de Bank ofwel meerderheidsaandeelhouder is ofwel aandeelhouder in het kader van een gezamenlijke controle (vanuit juridisch oogpunt). Die vennootschappen zijn bijgevolg dochterondernemingen of gemeenschappelijke dochterondernemingen van de Bank, die is vertegenwoordigd in de raad van bestuur en het directiecomité. Deze beslissingsorganen houden zich voornamelijk bezig met het operationele en administratieve beheer van de vennootschap.

In ruil voor die diensten ontvangt de Bank een vergoeding die contractueel vastligt en onafhankelijk is van de winstgevendheid van de vennootschappen.

Daarentegen zijn het de houders van de vastgoedcertificaten die, tijdens de algemene vergaderingen, de strategische beslissingen nemen voor het beheer van de gebouwen en die de opbrengsten gegenereerd door de exploitatie (verhuring) en de eventuele overdracht ervan, ontvangen. Op balansdatum vertegenwoordigen de activa van die vennootschappen een globaal bedrag van ongeveer EUR 200 miljoen.

Aangezien de definitie van 'controle' is gericht op het recht op variabele rendementen verkregen uit het vermogen deel te nemen aan strategische beslissingen die toelaten die rendementen te beïnvloeden, is de controle over die vennootschappen uitsluitend in handen van de houders van de vastgoedcertificaten en niet van de Bank. Bijgevolg worden de betrokken entiteiten niet geconsolideerd door Bank Degroof Petercam.

Op balansdatum bedraagt de financiële investering van de Bank in het geheel van die structuren EUR 5 miljoen.

6.5 Informatie per land

Overeenkomstig de Europese richtlijn (CRD IV) is de gevraagde informatie per land als volgt:

(in duizenden EUR)

31.12.2015	België	Luxemburg	Spanje	Frankrijk	Zwitserland	Totaal
Omzet	268.201	144.329	12.026	31.824	2.673	459.053
Aantal werknemers (in eenheden)	854	327	64	112	18	1.375
Winst (verlies) voor belastingen	60.319	72.441	(1.428)	(8.613)	201	122.920
Belastingen op het resultaat	6.705	8.497	305	(56)	113	15.564
Ontvangen overheidssubsidies	0	0	0	0	0	0

(in duizenden EUR)

30.09.2014	België	Luxemburg	Spanje	Frankrijk	Totaal
Omzet	188.698	129.149	9.436	17.464	344.747
Aantal werknemers (in eenheden)	558	295	60	96	1.009
Winst (verlies) voor belastingen	63.920	72.394	598	(35.069)	101.843
Belastingen op het resultaat	9.848	10.810	75	2.791	23.524
Ontvangen overheidssubsidies	0	0	0	0	0

De verschillen tussen de kolom 'totaal' en het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde winsten wordt alleen verklaard door de rubriek 'Aandeel in het resultaat van de vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast' die niet dient te worden onderverdeeld per land op basis van voornoemde richtlijn.

Teneinde de economische werkelijkheid te weerspiegelen, worden de bedragen vermeld voor de eliminatie van intragroepstransacties.

¹ Verplichte reserves: minimumreserves die door de kredietinstellingen bij de Europese Centrale Bank of bij andere centrale banken zijn gedeponeerd.

7 Toelichting bij de geconsolideerde balans

7.1 Kasmiddelen, tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's

Het detail per aard van de rubriek 'Kasmiddelen, tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's' is als volgt:

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Kastegoeden	4.029	2.655	2.471
Saldi bij de centrale banken – Verplichte reserves ¹	1.529.072	143.332	259.933
Saldi bij de centrale banken andere dan verplichte reserves	18.774	0	0
Overige direct opvraagbare deposito's	509.347	139.670	176.915
Totaal kasmiddelen, tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	2.061.222	285.657	439.319

(in duizenden EUR)

De kastegoeden en de saldi bij centrale banken andere dan de verplichte monetaire reservetegoeden zijn in de definitie van de Bank van geldmiddelen en kasequivalenten van het geconsolideerd kasstroomoverzicht begrepen.

De zichtrekeningen voor een totaal van EUR 489,6 miljoen per 31 december 2015 (per 30 september 2014: EUR 104,7 miljoen, per 30 september 2013: EUR 151 miljoen) zijn begrepen in de definitie van de Bank van geldmiddelen en kasequivalenten van het geconsolideerd kasstroomoverzicht.

7.2 Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden

De financiële activa die voor handelsdoeleinden worden aangehouden, zijn als volgt samengesteld:

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
1. Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	14.860	10.171	11.616
Vastrentende effecten	11.870	7.535	11.528
<i>Overheidspapier en staatsobligaties</i>	1.483	0	304
<i>Obligaties van andere emittenten</i>	10.387	7.535	11.187
<i>Overige vastrentende instrumenten</i>	0	0	37
Niet-vastrentende effecten	2.990	2.636	88
<i>Aandelen</i>	420	113	23
<i>Overige niet-vastrentende effecten</i>	2.570	2.523	65
2. Derivaten	99.465	148.361	77.969
Wisselkoersderivaten	47.214	110.619	26.100
Interestderivaten	13.199	10.738	13.790
Aandelenderivaten	39.052	26.994	38.028
Kredietderivaten	0	10	51
Totaal financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	114.325	158.532	89.585

(in duizenden EUR)

7.3 Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening

Effectenbeleggingen worden op hun aankoopdatum aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening (optie van reële waarde), wanneer zij zijn verbonden aan derivaten, indien een dergelijke waardering een boekhoudkundige mismatch die er anders uit zou voortvloeien, uitschakelt of sterk vermindert en wanneer er een risico bestaat dat niet wordt voldaan aan de vereisten (of de voorwaarden) voor afdekkingstransacties.

Meer bepaald wordt deze aanmerking toegepast teneinde elke afwijking als gevolg van de waardering van bepaalde overheidsobligaties en bancaire obligaties gewaarborgd door een lidstaat van de Europese Unie of door dekkingswaarden¹ (reële waarde rechtstreeks tegen eigen vermogen erkend) te vermijden. Deze werden aangekocht in een optiek van liquiditeitssteun en zijn, in overeenstemming met een strategie van risicobeheer, verbonden aan interest rate swap contracten (reële waarde verwerkt als resultaat). De optie van reële waarde wordt eveneens toegepast op bepaalde aandelenposities die economisch gezien door een optiestructuur worden gedekt.

De financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, bestaan uit:

	(in duizenden EUR)		
	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Vastrentende effecten	794.715	998.007	889.235
Overheidspapier en staatsobligaties	205.354	514.460	475.504
Obligaties van andere emittenten	589.361	483.547	413.731
Niet-vastrentende effecten	35.146	43.346	37.458
Aandelen	35.146	43.346	37.458
Totaal financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	829.861	1.041.353	926.693

De financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening bevatten per 31 december 2015 een totaal van EUR 675,12 miljoen waarvan de resterende duurtijd langer is dan twaalf maanden (per 30 september 2014: EUR 898,5 miljoen; per 30 september 2013: EUR 719,5 miljoen).

7.4 Voor verkoop beschikbare financiële activa

De voor verkoop beschikbare financiële activa worden vertegenwoordigd door beleggingen in al dan niet beursgenoteerde effecten met vaste of variabele opbrengst waarvan de verdeling per aard hierna volgt:

	(in duizenden EUR)		
	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Boekwaarde voor bijzondere waardeverminderingen	2.109.255	1.590.770	1.612.579
Vastrentende effecten	2.044.790	1.264.495	1.236.107
Overheidspapier en staatsobligaties	902.587	391.472	413.550
Obligaties van andere emittenten	1.104.994	831.345	779.023
Overige vastrentende instrumenten	37.209	41.678	43.534
Niet-vastrentende effecten	64.465	326.275	376.472
Aandelen	21.972	214.476	238.225
Overige niet-vastrentende effecten	42.493	111.799	138.247
Bijzondere waardeverminderingen	(7.784)	(14.805)	(31.968)
Totaal voor verkoop beschikbare financiële activa	2.101.471	1.575.965	1.580.611

¹ Gebruikelijk 'covered bonds' genoemd.

De voor verkoop beschikbare financiële activa bevatten per 31 december 2015 een totaal van EUR 1.204,6 miljoen waarvan de resterende duurtijd langer is dan twaalf maanden (per 30 september 2014: EUR 1.061,4 miljoen; per 30 september 2013: EUR 575,4 miljoen).

Onderstaande tabel is een weergave van de beweging met betrekking tot bijzondere waardeverminderingen op voor verkoop beschikbare financiële activa:

(in duizenden EUR)

	Vastrentende effecten	Niet-vastrentende effecten	Totaal
Eindsaldo op 30.09.2012	(9.419)	(35.588)	(45.007)
Geboekte bijzondere waardeverminderingen	0	(1.732)	(1.732)
Aangewende bijzondere waardeverminderingen	57	14.549	14.606
Omrekeningsverschillen	165	0	165
Eindsaldo op 30.09.2013	(9.197)	(22.771)	(31.968)
Geboekte bijzondere waardeverminderingen	0	(5.176)	(5.176)
Aangewende bijzondere waardeverminderingen	6.947	15.526	22.473
Omrekeningsverschillen	(134)	0	(134)
Eindsaldo op 30.09.2014	(2.384)	(12.421)	(14.805)
Geboekte bijzondere waardeverminderingen	0	(8)	(8)
Aangewende bijzondere waardeverminderingen	0	7.401	7.401
Omrekeningsverschillen	(372)	0	(372)
Eindsaldo op 31.12.2015	(2.756)	(5.028)	(7.784)

De volgende tabel geeft de beweging weer in verband met de herwaardering van voor verkoop beschikbare financiële activa:

(in duizenden EUR)

	Vastrentende effecten	Niet-vastrentende effecten	Totaal
Eindsaldo op 30.09.2012	5.525	69.942	75.467
Toename (afname) van de latente bruto herwaarderingswinsten ²	(1.325)	20.597	19.272
Afname (toename) van de latente bruto herwaarderingsverliezen ²	3.236	5.607	8.843
In het resultaat opgenomen bijzondere waardeverminderingen	0	100	100
Eindsaldo op 30.09.2013	7.436	96.246	103.682
Toename (afname) van de latente bruto herwaarderingswinsten ²	8.203	(19.650)	(11.447)
Afname (toename) van de latente bruto herwaarderingsverliezen ²	796	(4.821)	(4.025)
In het resultaat opgenomen bijzondere waardeverminderingen	0	370	370
Eindsaldo op 30.09.2014	16.435	72.145	88.580
Toename (afname) van de latente bruto herwaarderingswinsten ²	(2.554)	(77.320)	(79.874)
Afname (toename) van de latente bruto herwaarderingsverliezen ²	(3.532)	8.729	5.197
In het resultaat opgenomen bijzondere waardeverminderingen	0	0	0
Eindsaldo op 31.12.2015	10.349	3.554	13.903

² Met inbegrip van de wijzigingen van latente winsten en verliezen overgedragen van het eigen vermogen naar de winst- en verliesrekening ten gevolge van de afboeking van deze beleggingen.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

7.5 Leningen en vorderingen op kredietinstellingen

De interbancaire vorderingen worden als volgt gedetailleerd weergegeven:

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Leningen op termijn	49.706	142.527	29.197
Terugverkoop (reverse repo)	300.776	368.981	0
Overige	0	7	1.302
Totaal van leningen en vorderingen op kredietinstellingen	350.482	511.515	30.499

(in duizenden EUR)

De leningen waarvan de oorspronkelijke looptijd korter is dan drie maanden voor een totaal van EUR 350,4 miljoen per 31 december 2015 (per 30 september 2014: EUR 506,3 miljoen; per 30 september 2013: EUR 8 miljoen) zijn begrepen in de definitie van de Bank van geldmiddelen en kasequivalenten van het geconsolideerd kasstroomoverzicht.

7.6 Leningen en vorderingen op cliënten

De vorderingen op cliënten en de bewegingen van bijzondere waardeverminderingen op deze vorderingen zien er als volgt uit:

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Boekwaarde voor bijzondere waardeverminderingen	1.711.919	1.628.387	1.769.850
Voorschotten in rekening-courant	326.989	313.819	274.039
Handelseffecten	89	102	256
Hypothecaire leningen	89.405	112.683	117.009
Leningen op termijn	1.230.813	1.109.128	1.170.471
Financiële leasing	0	29	184
Terugverkoop (reverse repo)	12.722	16.799	51.060
Schuldinstrumenten	20.859	45.953	99.912
Achtergestelde leningen	11.474	18.889	20.309
Overige	19.568	10.985	36.610
Bijzondere waardeverminderingen	(33.211)	(22.619)	(26.140)
Totaal van leningen en vorderingen op cliënten	1.678.708	1.605.768	1.743.710

(in duizenden EUR)

De leningen en vorderingen op cliënten bevatten per 31 december 2015 een totaal van EUR 449,2 miljoen waarvan de resterende duurtijd langer is dan twaalf maanden (per 30 september 2014: EUR 333,7 miljoen; per 30 september 2013: EUR 397,1 miljoen).

Mutaties van bijzondere waardeverminderingen op vorderingen op cliënten worden weergegeven in onderstaande tabel:

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Beginsaldo	(22.619)	(26.140)	(26.622)
Geboekte bijzondere waardeverminderingen ¹	(12.592)	(8.195)	(5.068)
Terugname van bijzondere waardeverminderingen ²	1.223	1.805	37
Aangewende bijzondere waardeverminderingen ³	788	9.947	6.328
Wijzigingen van de consolidatiekring	0	0	97
Omrekeningsverschillen	(11)	(5)	3
Overige	0	(31)	(915)
Eindsaldo	(33.211)	(22.619)	(26.140)

(in duizenden EUR)

¹ Inclusief een waardevermindering van EUR 0 duizend op de schuldinstrumenten (op 30 september 2014: EUR 0 duizend, op 30 september 2013: EUR 2.400 duizend).

² Inclusief een terugname van bijzondere waardevermindering van EUR 0 duizend op de schuldinstrumenten (op 30 september 2014: 768 duizend).

³ Inclusief een aangewende bijzondere waardevermindering van EUR 0 duizend op de schuldinstrumenten (op 30 september 2014: 8.179, op 30 september 2013: EUR 2.288 duizend).

De waardeverminderingen omvatten de waardeverminderingen op basis van individuele en collectieve waarderingen.

De onderstaande tabellen geven de bijkomende informatie weer met betrekking tot de voor verkoop beschikbare financiële activa die werden geherklasseerd naar leningen en vorderingen:

(in duizenden EUR)

	Boekwaarde	Reële waarde	Herwaarderingsreserve
Eindbalans op 31 december 2015	20.859	19.166	(14)
Eindbalans op 30 september 2014	27.315	24.820	(22)
Eindbalans op 30 september 2013	65.065	56.545	(66)

(in duizenden EUR)

Bedragen erkend in resultaat of in eigen vermogen	Resultaat	Eigen vermogen
Op 31 december 2015		
Interesten	118	
Afschrijvingen	0	
Gerealiseerde winsten (verliezen)	49	
Bedragen getransfereerd van de herwaarderingsreserves naar de resultatenrekening		8
Op 30 september 2014		
Interesten	249	
Afschrijvingen	0	
Gerealiseerde winsten (verliezen)	(1.099)	
Bedragen getransfereerd van de herwaarderingsreserves naar de resultatenrekening		44
Op 30 september 2013		
Interesten	387	
Afschrijvingen	(2.400)	
Gerealiseerde winsten (verliezen)	(188)	
Bedragen getransfereerd van de herwaarderingsreserves naar de resultatenrekening		443

De winsten/verliezen door de verandering van de reële waarde die zouden zijn geboekt naar het eigen vermogen na de datum van reclassering, mocht de reclassering niet hebben plaatsgevonden, bedragen een gecumuleerd nettowinst van EUR 0,5 miljoen (per 30 september 2014: gecumuleerde nettowinst van EUR 0,5 miljoen; per 30 september 2013: gecumuleerd nettoverlies van EUR 4,2 miljoen).

7.7 Tot einde looptijd aangehouden beleggingen

De tot einde looptijd aangehouden beleggingen bestaan uit plaatsingen in vastrentende effecten waarvoor hierna de uitsplitsing per aard wordt gegeven:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Vastrentende effecten	125.701	174.426	204.863
Overheidspapier en staatsobligaties	115.306	90.310	165.173
Obligaties van andere emittenten	10.395	84.116	39.690
Totaal van de tot einde looptijd aangehouden beleggingen	125.701	174.426	204.863

De tot einde looptijd aangehouden beleggingen bevatten per 31 december 2015 een totaal van EUR 114,7 miljoen waarvan de resterende duurtijd langer is dan twaalf maanden (per 30 september 2014: EUR 132,5 miljoen; per 30 september 2013: EUR 172,8 miljoen).

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

7.8 Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen

De materiële vaste activa kunnen op de volgende manier worden onderverdeeld:

(in duizenden EUR)

	Terreinen en gebouwen	Informatica-materiaal	Kantoor-uitrustingen	Overige uitrustingen	Totaal
Nettoboekwaarde bij afsluiting op 31.12.2015	65.164	4.195	2.727	4.531	76.617
Aanschaffingswaarde	116.750	23.138	11.872	8.833	160.593
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	(51.586)	(18.943)	(9.145)	(4.302)	(83.976)
Nettoboekwaarde bij afsluiting op 30.09.2014	61.090	3.056	1.478	2.978	68.602
Aanschaffingswaarde	103.877	17.554	7.526	6.981	135.938
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	(42.787)	(14.498)	(6.048)	(4.003)	(67.336)
Nettoboekwaarde bij afsluiting op 30.09.2013	58.938	3.181	1.590	3.291	67.000
Aanschaffingswaarde	99.754	18.472	7.482	7.448	133.156
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	(40.816)	(15.291)	(5.892)	(4.157)	(66.156)

De evolutie van de nettoboekwaarde wordt als volgt uitgelegd:

(in duizenden EUR)

	Terreinen en gebouwen	Informatica-materiaal	Kantoor-uitrustingen	Overige uitrustingen
Eindsaldo op 30.09.2012	56.968	3.246	1.959	3.333
Aanschaffingen	6.244	1.191	283	894
Wijzigingen van de consolidatiekring	(1.018)	(39)	(106)	(38)
Overdrachten	0	(11)	(2)	(286)
Afschrijvingen	(3.181)	(1.323)	(361)	(612)
Geboekte bijzondere waardeverminderingen	(32)	(8)	(34)	0
Omrekeningsverschillen	(43)	(1)	0	0
Overige	0	126	(149)	0
Eindsaldo op 30.09.2013	58.938	3.181	1.590	3.291
Aanschaffingen	4.336	1.339	215	728
Overdrachten	0	(5)	0	(378)
Afschrijvingen	(2.182)	(1.419)	(346)	(662)
Geboekte bijzondere waardeverminderingen	0	(43)	(11)	0
Terugneming van bijzondere waardeverminderingen	0	0	32	0
Overige	(2)	3	(2)	(1)
Eindsaldo op 30.09.2014	61.090	3.056	1.478	2.978
Aanschaffingen	6.350	1.918	1.581	1.801
Wijzigingen van de consolidatiekring	789	1.157	123	1.014
Overdrachten	0	0	0	(427)
Afschrijvingen	(3.048)	(1.946)	(468)	(732)
Geboekte bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	(14)
Terugneming van bijzondere waardeverminderingen	0	0	11	0
Omrekeningsverschillen	0	5	2	11
Overige	(17)	5	0	(100)
Eindsaldo op 31.12.2015	65.164	4.195	2.727	4.531

De bedragen die onder 'Overige' geboekt worden, slaan hoofdzakelijk op overdrachten tussen categorieën van materiële vaste activa.

Met uitzondering van rollend materieel (begrepen in de rubriek 'Overige uitrustingen') wordt de restwaarde op nul ingeschat. De aangekochte auto's worden in het algemeen na vier jaar verkocht en bijgevolg wordt de gemiddelde restwaarde gewaardeerd op 40% van de aankoopwaarde exclusief btw.

De geschatte waarde van de gebouwen (geboekt tegen afgeschreven kost) van Bank Degroof Petercam bedraagt EUR 147,3 miljoen per 31 december 2015 (EUR 132,2 miljoen per 30 september 2014 en EUR 128,1 miljoen per 30 september 2013). De schatting van de marktwaarde van de meeste gebouwen is gebaseerd op schattingsverslagen van onafhankelijke vastgoeddeskundigen. Gezien het weinig liquide karakter van de vastgoedmarkt, de aard en de specifieke kenmerken van die gebouwen, en de moeilijkheid om vergelijkbare transactiegegevens te vinden, is de geschatte waarde van die gebouwen ingedeeld op niveau 3 in de hiërarchie van reële waarden. De technieken die worden gebruikt door vastgoeddeskundigen, zijn voornamelijk de volgende: de methode van kapitalisatie van huurvergoedingen, de methode van verdisconteerde kasstromen en de vergelijkende analyse (waardering op basis van de waarde van het aantal gebouwde m²). Wanneer meerdere waarderingsmethodes worden gebruikt voor een gebouw, is de geschatte waarde het gemiddelde van de resultaten van die methoden.

Bank Degroof Petercam heeft geen vastgoedbeleggingen.

Bank Degroof Petercam is verbonden, als leasingnemer, in operationele leasingcontracten die vooral betrekking hebben op vaste activa, informaticamateriaal en vervoermiddelen.

Het bedrag van de toekomstige minimale leasebetalingen in verband met niet opzegbare operationele leases kan als volgt gedetailleerd worden:

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Op minder dan een jaar	10.437	2.055	1.729
Tussen 1 jaar en 5 jaar	28.435	6.561	7.475
Op meer dan 5 jaar	9.720	24	127
Eindsaldo	48.592	8.640	9.331

(in duizenden EUR)

In de bedragen hiervoor vermeld, wordt geen rekening gehouden met de mogelijke toekomstige indexaties van de huurprijzen voor vaste activa. Wat betreft de huurvergoeding die in kost werden geboekt, wordt verwezen naar bijlage 8.9.

7.9 Immateriële activa en goodwill

De immateriële activa en goodwill kunnen op de volgende manier worden onderverdeeld:

(in duizenden EUR)

	Goodwill	Handelsfonds	Software	Totaal
Nettoboekwaarde bij afsluiting op 31.12.2015	270.460	119.312	4.892	394.664
Aanschaffingswaarde	347.335	167.083	29.084	543.502
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	(76.875)	(47.771)	(24.192)	(148.838)
Nettoboekwaarde bij afsluiting op 30.09.2014	44.523	17.638	3.539	65.700
Aanschaffingswaarde	114.430	50.283	24.958	189.671
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	(69.907)	(32.645)	(21.419)	(123.971)
Nettoboekwaarde bij afsluiting op 30.09.2013	69.986	19.390	2.235	91.611
Aanschaffingswaarde	114.430	50.283	22.632	187.345
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	(44.444)	(30.893)	(20.397)	(95.734)

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

De evolutie van de nettoboekwaarde wordt als volgt verklaard:

(in duizenden EUR)

	Goodwill	Handelsfonds ¹	Software
Eindsaldo op 30.09.2012	70.189	28.297	2.550
Aanschaffingen	8.197	0	893
Overdrachten	(8.379)	0	0
Wijzigingen van de consolidatiekring	0	0	(55)
Afschrijvingen	0	(1.846)	(1.153)
Geboekte bijzondere waardeverminderingen	0	(7.061)	0
Omrekeningsverschillen	(21)	0	0
Eindsaldo op 30.09.2013	69.986	19.390	2.235
Aanschaffingen	0	0	2.432
Overdrachten	0	0	(13)
Afschrijvingen	0	(1.365)	(1.115)
Geboekte bijzondere waardeverminderingen	(25.463)	(387)	0
Eindsaldo op 30.09.2014	44.523	17.638	3.539
Aanschaffingen	233.260	106.653	3.076
Overdrachten	0	0	(68)
Wijzigingen van de consolidatiekring	0	0	171
Afschrijvingen	0	(4.554)	(1.796)
Geboekte bijzondere waardeverminderingen	(7.383)	(425)	(30)
Omrekeningsverschillen	60	0	0
Eindsaldo op 31.12.2015	270.460	119.312	4.892

HANDELSFONDS

Conform de boekhoudkundige grondslagen en methodologie heeft de Bank een toets van bijzondere waardevermindering uitgevoerd voor alle handelsfondsen (behalve voor het handelsfonds met betrekking tot de fusie met Petercam waarvoor de waardering is gebeurd tijdens het laatste kwartaal van het boekjaar), rekening houdend met de marktomstandigheden die zij beschouwt als objectieve indicator van bijzonder waardeverminderingverlies. De realiseerbare waarde is bepaald op basis van de hoogste van de reële waarde en de gebruikswaarde.

De reële waarde wordt geraamd ofwel op basis van het toepassen op het courante nettoresultaat van beursmultiplicatoren, ofwel op basis van een inschatting van het geherwaardeerd nettoactief. De gebruikswaarde wordt bepaald volgens de methode van de actualisering van de toekomstige vrije 'cash flows' die alle toekomstige kasstromen actualiseert die door de activiteit van de onderneming zullen worden gegenereerd.

De resultaten van deze toetsen van bijzondere waardevermindering zijn gelijkaardig of hoger dan de boekwaarde van de handelsfondsen, behalve voor een Luxemburgs handelsfonds, waarop een bijzondere waardevermindering van EUR 0,4 miljoen werd geboekt.

De reële waarde werd weerhouden voor het ramen van de waarde van het handelsfonds van Banque Degroof Petercam France, op basis van een inschatting van het geherwaardeerd nettoactief, die erin bestaat om een goodwill op de activa onder beheer toe te voegen aan het eigen vermogen. De goodwill-coëfficiënt bedraagt 1%.

Een sensitiviteitsanalyse werd uitgevoerd, meer bepaald door het testen van een scenario van een lagere goodwill-coëfficiënt (0,85%). De realiseerbare waarde die voortvloeit uit die sensitiviteitsanalyse blijft hoger dan de boekwaarde van het handelsfonds.

GOODWILL

In overeenstemming met de boekhoudkundige grondslagen en methodologie voert de Bank minstens bij het afsluiten van elk boekjaar een toets van bijzonder waardeverminderingverlies uit voor de positieve acquisitieve verschillen (behalve voor de goodwill met betrekking tot de fusie met Petercam waarvoor de waardering gebeurd is tijdens het laatste kwartaal van het boekjaar). Hiertoe werden deze acquisitieve verschillen toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden. De realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid wordt bepaald als de hoogste van de reële waarde of de gebruikswaarde. De reële waarde wordt geraamd ofwel op basis van het toepassen op de resultaten van beursmultiplicatoren, ofwel op basis van het

¹ Waarvan EUR 11,7 miljoen op 31 december 2015, resterende afschrijvingsduur 13 jaar, op Banque Degroof Petercam France en EUR 103,8 miljoen in verband met de fusie met Petercam.

geherwaardeerde nettoactief. De gebruikswaarde wordt bepaald volgens de methode van de actualisering van de toekomstige vrije 'cash flows' die alle toekomstige kasstromen actualiseert die door de activiteit van de onderneming zullen worden gegenereerd.

De resultaten van deze toetsen van bijzondere waardevermindering zijn gelijkaardig of hoger dan de boekwaarde van de acquisitievverschillen, behalve in het geval van de goodwill voor de kasstroomgenererende eenheden van de groep Compagnie Financière Degroof Petercam.

De reële waarde werd weerhouden voor het bepalen van de realiseerbare waarde van de kasstroom-genererende eenheden van de groep Compagnie Financière Degroof Petercam met private banking activiteiten, op basis van een inschatting van het geherwaardeerd nettoactief, die erin bestaat om een goodwill op de activa onder beheer toe te voegen aan het eigen vermogen. De goodwill coëfficiënt bedraagt 1%. Als gevolg van de overdracht van de private banking activiteit binnen Banque Degroof Petercam France zijn de beheerde activa significant gedaald zodoende dat de realiseerbare waarde die voortvloeit uit die reële waarde lager ligt dan de boekwaarde. Een waardevermindering van die goodwill werd bijgevolg geboekt.

Rekeninghoudend met de lage waarde van de residuele goodwill werd de boekhoudwaarde terugge-bracht naar nul.

De gebruikswaarde werd weerhouden voor het bepalen van de realiseerbare waarde van de kas-stroomgenererende eenheden van de groep Compagnie Financière Degroof Petercam met corporate finance activiteiten. De cashflowprojecties zijn gebaseerd op de middellange-termijnplannen opgesteld door het management, zich uitstrekkende over de periode van 2016-2020, vooraleer, op kruissnelheid, een constante groeivoet van 2% toe te passen die overeenkomt met de inflatievoet verwacht op lange termijn. De cashflow-projecties worden contant gemaakt tegen de kost van het eigen vermogen voor belastingen, geschat per 31 december 2015 op 16,3%. De verkregen realiseerbare waarde die resulteert uit deze analyse is hoger dan de boekwaarde.

Een sensitiviteitsanalyse werd uitgevoerd, meer bepaald door het testen van een scenario van lagere groei (dat leidt tot kasstromen die ongeveer 30% lager zijn). De realiseerbare waarde die resulteert uit dit scenario ligt EUR 4,5 miljoen lager dan de boekwaarde. Dit scenario werd nochtans niet weerhouden omdat het plan op middellange termijn opgesteld door het management redelijk lijkt en de gebruikte actualisatievoet al rekening houdt met een bepaald realisatie-risico voor de voorspellingen.

De uitsplitsing van de positieve goodwill per kasstroomgenererende eenheid wordt als volgt voorgesteld:

(in duizenden EUR)

Kasstroomgenererende eenheid	Boekhoudkundige waarde			Methode gebruikt voor de realiseerbare waarde
	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013	
Bank Degroof Petercam nv (ex - de Buck Bankiers)	9.625	9.625	9.625	Reële waarde ²
Bank Degroof Petercam nv (ex - Bearbull Belgium)	3.700	3.700	3.700	Reële waarde ²
Banque Degroof Luxembourg sa	2.080	2.080	2.080	Reële waarde ²
Compagnie Financière Degroof Petercam sa	18.217	25.600	51.063	Bedrijfswaarde
PrivatBank Degroof S.A.U.	3.518	3.518	3.518	Reële waarde ²
Totaal	37.140	44.523	69.986	

² Niveau 3 in hiërarchie wat betreft de reële waarde.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

7.10 Deelnemingen in ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast

De deelnemingen in ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast:

	(in duizenden EUR)		
Geassocieerde ondernemingen	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Landolt & Cie sa	13.384	13.295	14.622
BDG & Associés	143	(18)	0
Totaal	13.527	13.277	14.622

De deelneming in Landolt & Cie wordt gewaardeerd op basis van verschillende criteria, waaronder het toepassen op het courante nettoresultaat van een beursmultipliator en een inschatting van het geherwaardeerd nettoactief voortvloeiend uit het toepassen van een goodwill-coëfficiënt. Op basis van die waardering heeft de Bank per 31 december 2015 een bijzondere waardevermindering van EUR 2,37 miljoen geboekt op haar deelneming in Landolt & Cie, tegenover de boekwaarde (die hoger ligt dan per 30 september 2014, voornamelijk door de fluctuaties van de wisselkoers met de Zwitserse Frank).

Per 31 december 2015 bedraagt het eigen vermogen van Landolt & Cie CHF 35.497 duizend en het resultaat CHF 5.386 duizend.

Het eigen vermogen van BDG & Associés bedraagt CAD 414 duizend en het resultaat CAD 67 duizend.

Per 31 december 2015 werd er een bedrag van EUR 1.303 opgenomen in de rubriek Andere passiva (Promotion 777: EUR 155 duizend, Stairway to Heaven: EUR (13) duizend, Seniorenresidenz Berdorf: EUR 197 duizend, Le Cloître: EUR 964 duizend)

7.11 Overige activa

De post 'Overige activa' bevat de volgende elementen:

	(in duizenden EUR)		
	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Verworven opbrengsten en over te dragen kosten	97.678	65.285	50.929
Diverse debiteuren	19.658	27.691	12.262
Overige activa	14.825	13.516	14.261
Totaal overige activa	132.161	106.492	77.452

De post 'Diverse debiteuren' omvat vorderingen uit facturatie en voorschotten op belastingen of terug te vorderen belastingen die volgens de nationale bepalingen zijn vastgelegd.

7.12. Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Het detail per type financiële verplichting dat voor handelsdoeleinden wordt aangehouden, ziet er als volgt uit:

	(in duizenden EUR)		
	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
1. Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	3.968	9	571
Vastrentende effecten	3.968	0	553
Niet-vastrentende effecten	0	9	18
2. Derivaten	138.433	159.481	110.673
Wisselkoersderivaten	49.508	83.240	31.468
Interestderivaten	48.125	51.055	40.377
Aandelenderivaten	40.800	24.743	37.612
Kredietderivaten	0	443	1.216
Totaal van financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	142.401	159.490	111.244

7.13 Schulden aan kredietinstellingen

De interbancaire schulden worden als volgt gedetailleerd weergegeven:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Zichtdeposito's	144.400	91.904	126.632
Termijndeposito's	5.714	73.325	100.287
Terugkoopovereenkomsten (repo)	0	0	218.299
Overige deposito's	6.482	3.139	2.705
Totaal van schulden aan kredietinstellingen	156.596	168.368	447.923

7.14 Schulden aan cliënten

De schulden aan cliënten worden als volgt weergegeven:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Zichtdeposito's	5.774.219	3.936.858	3.152.258
Termijndeposito's	595.040	460.712	681.699
Overige deposito's	38.923	16.296	20.560
Totaal van schulden aan cliënten	6.408.182	4.413.866	3.854.517

De schulden aan cliënten bevatten per 31 december 2015 een bedrag van EUR 3,5 miljoen waarvan de resterende looptijd langer is dan twaalf maanden (per 30 september 2014: EUR 48,2 miljoen; per 30 september 2013: 7,6 miljoen).

7.15 In schuldbewijzen belichaamde schulden

In schuldbewijzen belichaamde schulden die door Bank Degroof Petercam werden uitgegeven, omvatten een bedrag van EUR 3 miljoen (per 30 september 2014: EUR 3 miljoen; per 30 september 2013: 13 miljoen).

7.16 Achtergestelde schulden

De achtergestelde schulden van de groep Degroof bestonden tot 1 juli 2015 (vervaldag) uit een niet-converteerbare achtergestelde lening op termijn. Die werd uitgegeven door Bank Degroof voor een bedrag van EUR 50 miljoen (waarvan EUR 10,5 miljoen werd gehouden door een entiteit van de groep) met een vervaldag op 1 juli 2015 en een jaarlijkse vaste rentevoet van 4,245%.

7.17 Voorzieningen

De voorzieningen van de Bank kunnen als volgt worden opgesplitst:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Pensioenen en andere op vaste toezeggingen gebaseerde verplichtingen na uitdiensttreding	36.948	38.390	31.162
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen	3.725	1.386	0
Herstructurering	18.900	0	0
Overige voorzieningen	20.701	6.092	13.985
Eindsaldo	80.274	45.868	45.147

Het bedrag van de voorzieningen voor personeelsbeloningen wordt gedetailleerd in de toelichtingen 10.1 en 10.2.

De provisie voor herstructurering werd gevormd als gevolg van de reorganisatie van de activiteiten voortvloeiend uit de fusie tussen de groep Degroof en de groep Petercam.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

De evolutie van de andere voorzieningen, die hoofdzakelijk voorzieningen voor hangende geschillen met verschillende tegenpartijen betreft, kan als volgt worden voorgesteld:

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Beginsaldo	6.092	13.985	4.904
Toevoegingen aan voorzieningen	12.000	1.567	9.760
Gebruik van voorzieningen	(2.132)	(5.657)	(351)
Terugneming van niet-aangewende voorzieningen	(1.559)	(3.803)	(325)
Wijzigingen van de consolidatiekring	6.300	0	(3)
Eindsaldo	20.701	6.092	13.985

(in duizenden EUR)

Wegens de aard van haar activiteiten is de Bank betrokken in een aantal juridische geschillen waarvan het aantal beperkt blijft.

Rekening houdend met de onzekerheid die inherent is aan elke juridische procedure, blijft de inschatting van de risico's nochtans onvermijdelijk aleatoir. Een voorziening die gedeeltelijk bepaalde betwiste bedragen dekt, is opgenomen in de jaarrekening per 31 december 2015.

Er dient te worden opgemerkt dat de verzekeraars, voor een deel van de dossiers, alle betalingen boven de vrijstelling dekken. De bedragen die worden betaald door de verzekeraars, worden geboekt onder 'Andere operationele nettoresultaten'.

Voor het overige, in de zogenaamde claw-back-procedures geïnitieerd door de curator van Bernard L. Madoff Investment Securities LLV (BLMIS) waarvan Bank Degroof en meerdere van haar dochterondernemingen het voorwerp uitmaakten, heeft de curator afstand gedaan van zijn claim. Hij heeft zich evenwel het recht voorbehouden om zijn claim opnieuw in te stellen.

7.18 Overige passiva

De post 'Overige passiva' bevat de volgende elementen:

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Bezoldigingen en sociale lasten	63.125	38.621	36.547
Toe te rekenen kosten en over te dragen opbrengsten	33.718	33.185	24.357
Diverse crediteuren	29.401	21.098	16.009
Verplichtingen m.b.t. betalingen in aandelen	3.902	1.465	451
Overige schuldbewijzen	13.733	4.551	1.692
Schulden in verband met de geanticiperde verwerving van minderheidsbelangen	3.597	10.067	14.263
Totaal overige passiva	147.476	108.987	93.319

(in duizenden EUR)

De diverse crediteuren vertegenwoordigen hoofdzakelijk de te betalen facturen evenals de te betalen belastingen andere dan die op het resultaat van het boekjaar werden berekend.

Omdat de aanschaffingsprijs voor de minderheidsbelangen een variabele prijs is afhankelijk van een geheel van gegevens en waarvan de betaling zal worden gespreid tussen 2016 en 2024, werden de schulden verbonden aan de acquisitie van deze laatste gewaardeerd op basis van modellen, parameters en gegevens beschreven in toelichting 7.9 met betrekking tot immateriële vaste activa en goodwill.

7.19 Belastingen

De evolutie van de uitgestelde belastingen wordt verklaard door:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Beginsaldo	(2.139)	5.596	5.811
Baten (lasten) in de winst- en verliesrekening	14.930	(2.570)	103
Elementen die rechtstreeks bij het eigen vermogen worden geboekt	926	(5.165)	(1.755)
Impact op de wijziging van het belastingpercentage – winst- en verliesrekening	0	0	(68)
Impact op de wijziging van het belastingpercentage – eigen vermogen	0	0	(16)
Wijzigingen van de consolidatiekring	(20.695)	0	1.506
Omrekeningsverschillen	(7)	0	15
Eindsaldo	(6.985)	(2.139)	5.596

De uitgestelde belastingen worden berekend op volgende tijdelijke verschillen en worden voorgesteld per aard van de tijdelijke verschillen:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Uitgestelde belastingvorderingen	41.626	15.843	17.171
Personeelsvergoedingen	23.845	12.418	11.540
Materiële en immateriële activa	10.537	0	0
Voorzieningen voor risico's en kosten	1.272	0	0
Derivaten	2.089	3.287	2.365
Voor verkoop beschikbare financiële activa	0	0	399
Overgedragen verliezen	0	15	2.695
Overige	3.883	123	172
Uitgestelde belastingverplichtingen	48.611	17.982	11.575
Materiële en immateriële activa	39.895	4.527	4.623
Voorzieningen voor risico's en kosten	1.081	581	586
Financiële instrumenten aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	1.932	2.656	1.183
Voor verkoop beschikbare financiële activa	4.864	8.481	2.639
Overige	839	1.737	2.544
Netto uitgestelde belastingen	(6.985)	(2.139)	5.596

Bepaalde uitgestelde belastingvorderingen worden niet geboekt in de mate dat bepaalde vennootschappen van de groep Degroof Petercam niet de zekerheid hebben te beschikken over toekomstige belastbare winsten, die de recuperatie van die belastingen in de betrokken fiscale entiteiten toelaten.

De niet tot uitdrukking gebrachte uitgestelde belastingvorderingen omvatten per 31 december 2015 een bedrag van EUR 21.098 duizend dat uitsluitend betrekking heeft op fiscaal overdraagbare verliezen en waarvan de vervaldag onbepaald is (30 september 2014: EUR 27.056 duizend; 30 september 2013: EUR 19.150 duizend).

Uitgestelde belastingen werden niet geboekt voor een bedrag van EUR 4 miljoen (30 september 2014: EUR 3 miljoen; 30 september 2013: EUR 3,3 miljoen) op tijdelijke verschillen met betrekking tot uitkeerbare reserves van dochterondernemingen, aangezien het niet waarschijnlijk is dat die verschillen op korte termijn zullen omkeren.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

7.20 Eigen vermogen

Onderstaande tabel geeft de samenstelling weer van het eigen vermogen dat aan de aandeelhouders toewijsbaar is:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Geplaatst kapitaal	34.212	47.491	47.491
Uitgiftepremie	420.925	153.921	184.392
Wettelijke reserve	4.411	4.749	4.749
Belastingvrije reserve	15.108	22.881	22.881
Beschikbare reserve	93.137	50.000	50.000
Overige reserves en overgedragen resultaat	272.678	262.176	250.468
Herwaarderingsreserves	(231)	55.807	81.108
Eigen aandelen (-)	(45.956)	(55.008)	(78.195)
Nettoresultaat van de periode	107.643	84.380	74.870
Totaal	901.927	626.397	637.764

Het kapitaal van Bank Degroof Petercam wordt vertegenwoordigd door 10.842.209 gewone aandelen zonder aanduiding van nominale waarde. Alle aandelen zijn volledig geplaatst en volgestort. De evolutie van dit kapitaal wordt hierna in detail weergegeven:

(in duizenden EUR; in eenheden)

	31.12.2015		30.09.2014		30.09.2013	
	Bedrag	Aantal aandelen	Bedrag	Aantal aandelen	Bedrag	Aantal aandelen
Beginsaldo	47.491	7.683.481	47.491	8.019.131	47.491	8.019.131
Vernietiging van eigen aandelen	0	0	0	(335.650)	0	0
Kapitaalsvermindering	(15.779)	0	0	0	0	0
Bedrijfscombinatie	2.500	3.158.728	0	0	0	0
Eindsaldo	34.212	10.842.209	47.491	7.683.481	47.491	8.019.131

De andere reserves en het overgedragen resultaat weerspiegelen in essentie de initiële impact van de overgang naar de internationale IFRS-normen, het niet-uitgekeerde resultaat van de groep evenals het verschil tussen de overname- of cessieprijs en de boekwaarde van het eigen vermogen dat verworven of werd afgestaan bij een verandering in het belangenpercentage aangehouden in een dochteronderneming die geen wijziging in de consolidatiemethode teweegbrengt.

De herwaarderingsreserves bevatten, enerzijds, de niet-gerealiseerde winsten en verliezen op voor verkoop beschikbare financiële activa (zie toelichting 7.4), de latente winsten en verliezen op leningsinstrumenten die uit de rubriek 'Voor verkoop beschikbare financiële activa' werden geherklasseerd, evenals de omrekeningsverschillen die voortvloeien uit de consolidatie van de rekeningen van ondernemingen die zijn opgesteld in andere functionele valuta dan die van Bank Degroof Petercam en, anderzijds, de actuariële afwijkingen met betrekking tot de verplichtingen en de activa van de stelsels als gevolg van de verschillen tussen de assumpties vastgelegd bij het begin van het boekjaar en de realiteit geobserveerd bij het einde van het boekjaar.

Per 31 december 2015 houdt de groep Degroof Petercam 313.115 aandelen Bank Degroof Petercam nv aan, wat 2,80% van het geplaatst kapitaal vertegenwoordigt. Deze eigen aandelen dienen, als algemene regel, als ondersteuning van de motivatieplannen van het personeel.

7.21 Reële waarde van financiële instrumenten

De boekwaarde en de reële waarde van de financiële instrumenten worden, per categorie financiële instrumenten, in de volgende tabel weergegeven:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015		30.09.2014		30.09.2013	
	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde
Financiële activa						
Kasmiddelen, tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	2.061.222	2.061.222	285.657	285.657	439.319	439.319
Leningen en vorderingen op kredietinstellingen	350.482	350.431	511.515	511.602	30.499	31.139
Leningen en vorderingen op cliënten	1.678.708	1.684.780	1.605.768	1.611.448	1.743.710	1.745.479
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	114.325	114.325	158.532	158.532	89.585	89.585
Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	829.861	829.861	1.041.353	1.041.353	926.693	926.693
Voor verkoop beschikbare financiële activa	2.101.471	2.101.471	1.575.965	1.575.965	1.580.611	1.580.611
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	125.701	132.402	174.426	183.321	204.863	206.881
Totaal	7.261.770	7.274.492	5.353.216	5.367.878	5.015.280	5.019.707
Financiële verplichtingen						
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	142.401	142.401	159.490	159.490	111.244	111.244
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kost	6.567.778	6.568.624	4.625.181	4.626.790	4.358.039	4.360.918
<i>Schulden aan kredietinstellingen</i>	<i>156.596</i>	<i>156.595</i>	<i>165.229</i>	<i>165.250</i>	<i>447.923</i>	<i>447.955</i>
<i>Schulden aan cliënten</i>	<i>6.408.182</i>	<i>6.409.029</i>	<i>4.417.005</i>	<i>4.417.374</i>	<i>3.854.517</i>	<i>3.854.834</i>
<i>Achtergestelde leningen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>39.946</i>	<i>41.165</i>	<i>42.593</i>	<i>45.123</i>
<i>In schuldbewijzen belichaamde schulden</i>	<i>3.000</i>	<i>3.000</i>	<i>3.001</i>	<i>3.001</i>	<i>13.006</i>	<i>13.006</i>
Totaal	6.710.179	6.711.025	4.784.671	4.786.280	4.469.283	4.472.162

Voor de financiële instrumenten die niet tegen hun reële waarde worden gewaardeerd in de jaarrekening, worden de volgende methodes en veronderstellingen gebruikt om hun reële waarde te bepalen:

- de boekwaarde van de financiële instrumenten op korte termijn of zonder vaste vervaldag, zoals de zichtrekeningen, is een redelijke benadering van de reële waarde;
- de overige leningen en ontleningen worden geherwaardeerd op basis van de laatst geobserveerde prijs of door de verdiscontering van hun toekomstige kasstromen met de rentecurve per afsluitdatum.

Bank Degroof Petercam hanteert een hiërarchie op drie niveaus voor wat betreft de reële waarde, in functie van de gegevens gebruikt om de reële waarde te bepalen:

Niveau 1 – Gepubliceerde marktprijs:

de reële waarde van de financiële instrumenten van deze categorie komt overeen met de genoteerde prijs op een actieve markt.

Niveau 2 – Waarderingsmethode gebaseerd op waarneembare marktgegevens:

de reële waarde van de financiële instrumenten van deze categorie wordt bepaald door waarderings technieken met parameters die waarneembaar zijn op of worden afgeleid van een actieve markt.

Niveau 3 – Waarderingsmethode zonder waarneembare marktgegevens:

voor de financiële instrumenten binnen deze categorie is een significant deel van de parameters die worden gebruikt voor het bepalen van de reële waarde, niet waarneembaar.

Bank Degroof Petercam boekt de transferten van één niveau van de hiërarchie van de reële waarden naar een ander niveau op de datum van afsluiting van de periode tijdens welke de wijziging zich heeft voorgedaan.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

De klassificatie van de financiële instrumenten op basis van de hiërarchie van de reële waarden werd volledig herzien in 2015. Deze herziening heeft onder andere betrekking gehad op enkele criteria die worden gebruikt om het niveau te bepalen waarin financiële instrumenten volgens de reële waarde hiërarchie worden geklassificeerd, zoals het liquiditeitsniveau van de markt, de gemiddelde vastgestelde volumes aan transacties en de frequenties van waarderingen. Deze verfijning heeft voornamelijk geresulteerd in een herklassificatie van niveau 1 naar niveau 2 van bepaalde obligaties (geklasseerd in de categorie voor verkoop beschikbare financiële activa). Meer informatie omtrent de transferten tussen verschillende niveau's is hierna opgenomen.

De reële waarden van de financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde (gelopen interesten niet inbegrepen) werden op de volgende manier ingedeeld:

	(in duizenden EUR)			
31.12.2015	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Financiële activa				
Derivaten	14.442	81.400	0	95.842
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	6.978	6.969	800	14.747
Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	672.737	149.051	3.205	824.993
Voor verkoop beschikbare financiële activa	1.681.637	372.307	35.415	2.089.359
Totaal	2.375.794	609.727	39.420	3.024.941
Financiële passiva				
Derivaten	14.428	112.202	0	126.630
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	3.921	0	0	3.921
Totaal	18.349	112.202	0	130.551

	(in duizenden EUR)			
30.09.2014	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Financiële activa				
Derivaten	0	144.801	0	144.801
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	7.531	2.531	0	10.062
Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	1.032.564	0	0	1.032.564
Voor verkoop beschikbare financiële activa	1.313.313	145.735	103.500	1.562.548
Totaal	2.353.408	293.067	103.500	2.749.975
Financiële passiva				
Derivaten	0	148.237	0	148.237
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	5	4	0	9
Totaal	5	148.241	0	148.246

	(in duizenden EUR)			
30.09.2013	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Financiële activa				
Derivaten	0	74.552	0	74.552
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	10.142	1.184	0	11.326
Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	916.610	0	0	916.610
Voor verkoop beschikbare financiële activa	1.234.544	238.171	94.705	1.567.420
Totaal	2.161.296	313.907	94.705	2.569.908
Financiële passiva				
Derivaten	0	98.700	0	98.700
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	552	18	0	570
Totaal	552	98.718	0	99.270

EUR 106,6 miljoen werd geherklasseerd van niveau 1 naar niveau 2 als gevolg van de herziening van de methodologie van de classificatie van de financiële instrumenten volgens de hiërarchie van de reële waarden.

De tabel hieronder bevat de bewegingen van de financiële activa die volgens het niveau 3 worden gewaardeerd tegen reële waarde:

(in duizenden EUR)

	Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde	Voor verkoop beschikbare financiële activa
Eindsaldo op 30.09.2012	0	0	91.975
Winsten of verliezen erkend in resultaat ¹			2.108
Winsten of verliezen erkend in eigen vermogen			12.491
Acquisities			776
Emissies			208
Overdrachten			(12.853)
Transferten naar niveau 3			0
Transferten uit niveau 3			0
Veranderingen van de consolidatiekring			0
Andere			0
Eindsaldo op 30.09.2013	0	0	94.705
Winsten of verliezen erkend in resultaat ¹			23
Winsten of verliezen erkend in eigen vermogen			(5.207)
Afschrijvingen			(675)
Acquisities			5.512
Overdrachten			(114)
Emissies			0
Terugbetalingen			(495)
Transferten naar niveau 3			9.573
Transferten uit niveau 3			0
Veranderingen van de consolidatiekring			178
Andere			0
Eindsaldo op 30.09.2014	0	0	103.500
Winsten of verliezen erkend in resultaat ¹			51.230
Winsten of verliezen erkend in eigen vermogen			(58.759)
Afschrijvingen			(1)
Acquisities	800		13.698
Overdrachten			(87.782)
Emissies			457
Terugbetalingen			(194)
Transferten naar niveau 3		3.205	13.429
Transferten uit niveau 3			0
Veranderingen van de consolidatiekring			(163)
Andere			0
Eindsaldo op 31.12.2015	800	3.205	35.415

In het resultaat van deze periode werden geen winsten of verliezen geboekt die afkomstig zijn van activa van het niveau 3 die werden aangehouden per afsluitdatum.

De instrumenten die worden gewaardeerd volgens een model van het niveau 3, zijn niet-genoteerde aandelen en obligaties.

De methode die hierbij in het algemeen wordt gebruikt, is de methode van de market-multiples van vergelijkbare en genoteerde ondernemingen op basis van de recentste geconsolideerde gepubliceerde resultaten. Op de aldus verkregen waarden wordt vervolgens nog een illiquiditeitsdiscount toegepast.

¹ Geboekt in de rubriek "Nettoresultaat op de financiële instrumenten niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeverminderingen in de winst- en verliesrekening (toelichting 8.6).

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

De waarderingen worden uitgevoerd door een afdeling die onafhankelijk is van de front office.

Een alternatieve waardering, die van redelijkerwijs mogelijke maar globaal minder gunstige veronderstellingen gebruik maakt, zou het volgende effect hebben op de waarde van de portefeuille:

(in duizenden EUR)

	Waarde	Alternatieve waarde	Impact op het resultaat	Impact op het eigen vermogen
31.12.2015				
Niet-genoteerde niet-vastrentende effecten	39.420	31.611	0	(7.809)
30.09.2014				
Niet-genoteerde niet-vastrentende effecten	103.500	83.052	0	(20.448)
30.09.2013				
Niet-genoteerde niet-vastrentende effecten	94.705	74.904	0	(19.801)

De gebruikte redelijkerwijs mogelijke alternatieve veronderstellingen omvatten, afhankelijk van de waarden, het gebruik van een hogere risicopremie voor de discontering (voor de waarden berekend op basis van het discounted cash flow model), het gebruik van een alternatieve berekening gebaseerd op de market-multiples-methode van vergelijkbare ondernemingen, of het gebruik van een hogere illiquiditeitsdiscount.

Volgende tabel toont de reële waarden van de financiële instrumenten die niet gewaardeerd worden tegen reële waarden (gelopen interesten niet inbegrepen), per niveau van reële waarde:

(in duizenden EUR)

31.12.2015	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Financiële activa				
Kasmiddelen, tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	0	2.061.159	0	2.061.159
Leningen en vorderingen op kredietinstellingen	0	350.311	0	350.311
Leningen en vorderingen op cliënten	0	1.589.985	91.787	1.681.772
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	115.607	15.315	0	130.922
Totaal	115.607	4.016.770	91.787	4.224.164
Financiële verplichtingen				
Schulden aan kredietinstellingen	0	156.582	0	156.582
Schulden aan cliënten	0	6.405.878	0	6.405.878
Achtergestelde leningen	0	0	0	0
In schuldbewijzen belichaamde schulden	0	3.000	0	3.000
Totaal	0	6.565.460	0	6.565.460
30.09.2014				
Financiële activa				
Kasmiddelen, tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	0	285.655	0	285.655
Leningen en vorderingen op kredietinstellingen	0	510.576	0	510.576
Leningen en vorderingen op cliënten	0	1.487.415	117.501	1.604.916
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	181.284	0	0	181.284
Totaal	181.284	2.283.646	117.501	2.582.431
Financiële verplichtingen				
Schulden aan kredietinstellingen	0	165.147	0	165.147
Schulden aan cliënten	0	4.413.371	0	4.413.371
Achtergestelde leningen	0	40.718	0	40.718
In schuldbewijzen belichaamde schulden	0	3.000	0	3.000
Totaal	0	4.622.236	0	4.622.236

(in duizenden EUR)

7.22 Overdrachten van financiële activa

Financiële activa die de groep Degroof Petercam heeft overdragen, maar niet verwijderd van de balans in overeenstemming met IAS 39, bestaan in de eerste plaats uit effecten die tijdelijk worden verkocht in het kader van cessie-retrocessie verrichtingen of stock lending transacties. De tegenpartij bij die transacties heeft de mogelijkheid het ontvangen onderpand te hergebruiken.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de overgedragen financiële activa en de daarmee samenhangende verplichtingen:

(in duizenden EUR)

31.12.2015	Uitgeleende effecten		Terugkoopovereenkomsten (repo)	
	Vastrentende effecten	Niet-vastrentende effecten	Vastrentende effecten	Niet-vastrentende effecten
Boekwaarde van overgedragen financiële activa	592.338	0	0	0
Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	122.615	0	0	0
Voor verkoop beschikbare financiële activa	423.365	0	0	0
Van de tot einde looptijd aangehouden beleggingen	46.358	0	0	0
Boekwaarde van met het actief samenhangende verplichtingen				
Schulden aan kredietinstellingen	n/a	n/a	0	0
Verplichtingen die alleen een beroep kunnen doen op de overgedragen activa				
Reële waarde van overdragen activa	n/a	n/a	0	0
Reële waarde van met het actief samenhangende verplichtingen	n/a	n/a	0	0
Nettopositie	n/a	n/a	0	0

(in duizenden EUR)

30.09.2014	Uitgeleende effecten		Terugkoopovereenkomsten (repo)	
	Vastrentende effecten	Niet-vastrentende effecten	Vastrentende effecten	Niet-vastrentende effecten
Boekwaarde van overgedragen financiële activa	643.257	490	0	0
Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	147.779	0	0	0
Voor verkoop beschikbare financiële activa	440.915	490	0	0
Van de tot einde looptijd aangehouden beleggingen	54.563	0	0	0
Boekwaarde van met het actief samenhangende verplichtingen				
Schulden aan kredietinstellingen	n/a	n/a	0	0
Verplichtingen die alleen een beroep kunnen doen op de overgedragen activa				
Reële waarde van overdragen activa	n/a	n/a	0	0
Reële waarde van met het actief samenhangende verplichtingen	n/a	n/a	0	0
Nettopositie	n/a	n/a	0	0

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

(in duizenden EUR)

30.09.2013	Uitgeleende effecten		Terugkoopovereenkomsten (repo)	
	Vastrentende effecten	Niet-vastrentende effecten	Vastrentende effecten	Niet-vastrentende effecten
Boekwaarde van overgedragen financiële activa	201.090	1.273	219.102	0
Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	58.581	0	219.102	0
Voor verkoop beschikbare financiële activa	65.041	1.273	0	0
Van de tot einde looptijd aangehouden beleggingen	77.468	0	0	0
Boekwaarde van met het actief samenhangende verplichtingen				
Schulden aan kredietinstellingen	n/a	n/a	218.299	0
Verplichtingen die alleen een beroep kunnen doen op de overgedragen activa				
Reële waarde van overgedragen activa	n/a	n/a	219.102	0
Reële waarde van met het actief samenhangende verplichtingen	n/a	n/a	218.299	0
Nettopositie	n/a	n/a	803	0

7.23 Compensatie van financiële activa en passiva

De onderstaande tabel toont de bedragen van de financiële activa en passiva voor en na compensatie.

- Zoals vermeld in de kolom 'Brutobedragen voor financiële instrumenten gecompenseerd geboekt', kan geen enkel bedrag worden gecompenseerd op basis van de in IAS 32 gedefinieerde criteria.
- De kolom 'Niet-gecompenseerde bedragen in de balans – Financiële Instrumenten' omvat de bedragen van de financiële instrumenten die zijn onderworpen aan een afdwingbare kaderverrekeningsovereenkomst die niet voldoet aan de criteria van IAS 32. In dat geval kan de compensatie slecht worden toegepast in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van de tegenpartij.
- De financiële instrumenten in waarborg ontvangen of gegeven (kolom 'Niet-gecompenseerde balansbedragen – Garanties in geld' en 'Niet-gecompenseerde balansbedragen – Garanties in effecten') zijn eveneens slechts van toepassing in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van de tegenpartij.

31.12.2015	Brutobedragen voor financiële instrumenten	Brutobedragen voor financiële instrumenten gecompenseerd geboekt	Nettobedragen van financiële instrumenten gepresenteerd in de balans
Financiële activa			
Derivaten	99.465	0	99.466
Reverse repo, geleende effecten en soortgelijke overeenkomsten	313.498	0	313.498
Reverse repo	313.498	0	313.498
Totaal	412.963	0	412.963
Financiële verplichtingen			
Derivaten	138.433	0	138.433
Repo, uitgeleende effecten en soortgelijke overeenkomsten	0	0	0
Repo	0	0	0
Totaal	138.433	0	138.433

(in duizenden EUR)

Niet-gecompenseerde balansbedragen in de balans

Financiële instrumenten	Garanties in geld	Garanties in effecten	Nettobedragen
28.389	15.046	0	56.030
0	0	310.869	2.629
0	0	310.869	2.629
28.389	15.046	310.869	58.659
28.389	30.069	0	79.975
0	0	0	0
0	0	0	0
28.389	30.069	0	79.975

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

30.09.2014	Brutobedragen voor financiële instrumenten	Brutobedragen voor financiële instrumenten gecompenseerd geboekt	Nettobedragen van financiële instrumenten gepresenteerd in de balans
Financiële activa			
Derivaten	148.361	0	148.361
Reverse repo, geleende effecten en soortgelijke overeenkomsten	385.780	0	385.780
Reverse repo	385.780	0	385.780
Totaal	534.141	0	534.141
Financiële verplichtingen			
Derivaten	159.481	0	159.481
Repo, uitgeleende effecten en soortgelijke overeenkomsten	0	0	0
Repo	0	0	0
Totaal	159.481	0	159.481

30.09.2013	Brutobedragen voor financiële instrumenten	Brutobedragen voor financiële instrumenten gecompenseerd geboekt	Nettobedragen van financiële instrumenten gepresenteerd in de balans
Financiële activa			
Derivaten	77.969	0	77.969
Reverse repo, geleende effecten en soortgelijke overeenkomsten	51.060	0	51.060
Reverse repo	51.060	0	51.060
Totaal	129.029	0	129.029
Financiële verplichtingen			
Derivaten	110.673		110.673
Repo, uitgeleende effecten en soortgelijke overeenkomsten	218.299	0	218.299
Repo	218.299	0	218.299
Totaal	328.972	0	328.972

(in duizenden EUR)

Niet-gecompenseerde balansbedragen in de balans

Financiële instrumenten	Garanties in geld	Garanties in effecten	Nettobedragen
37.228	7.491	0	103.642
0	0	385.668	112
0	0	385.668	112
37.228	7.491	385.668	103.754
37.228	42.104	1.863	78.286
0	0	0	0
0	0	0	0
37.228	42.104	1.863	78.286

(in duizenden EUR)

Niet-gecompenseerde balansbedragen in de balans

Financiële instrumenten	Garanties in geld	Garanties in effecten	Nettobedragen
25.079	13.862	0	39.028
0	0	51.060	0
0	0	51.060	0
25.079	13.862	51.060	39.028
25.079	11.604	3.474	70.516
0	0	218.299	0
0	0	218.299	0
25.079	11.604	221.773	70.516

8 Toelichting bij het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

8.1 Rentebaten en -lasten

Het detail van de rentebaten en -lasten per soort financieel instrument dat rentemarge genereert, wordt als volgt weergegeven:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Rentebaten	65.614	65.950	73.608
<i>Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	498	419	373
<i>Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening</i>	11.893	15.839	23.330
Rentebaten op activa die tegen hun reële waarde zijn gewaardeerd	12.391	16.258	23.703
<i>Leningen en vorderingen op kredietinstellingen</i>	1.450	529	668
<i>Leningen en vorderingen op cliënten</i>	33.847	30.142	31.712
<i>Voor verkoop beschikbare effecten</i>	14.708	14.759	12.454
<i>Tot op de vervaldag aangehouden effecten</i>	3.217	4.255	5.068
<i>Overige</i>	1	7	3
Rentebaten op activa die niet tegen hun reële waarde zijn gewaardeerd	53.223	49.692	49.905
Rentelasten	(9.501)	(9.630)	(11.952)
<i>Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	(17)	(21)	(10)
Rentelasten op verplichtingen die tegen hun reële waarde zijn gewaardeerd	(17)	(21)	(10)
<i>Schulden aan kredietinstellingen</i>	(1.974)	(639)	(1.166)
<i>Schulden aan cliënten</i>	(5.754)	(7.179)	(8.809)
<i>In schuldbewijzen belichaamde schulden</i>	(2)	(8)	(66)
<i>Achtergestelde schulden</i>	(1.592)	(1.752)	(1.865)
<i>Overige</i>	(162)	(31)	(36)
Rentelasten op verplichtingen die niet tegen hun reële waarde zijn gewaardeerd	(9.484)	(9.609)	(11.942)
Nettorenteresultaten	56.113	56.320	61.656

8.2 Geïnde dividenden

De geïnde dividenden per categorie financiële activa worden hierna in detail weergegeven:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	53	96	42
Financiële activa aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	2.636	3.070	3.271
Voor verkoop beschikbare financiële activa	2.585	8.287	7.189
Totaal	5.274	11.453	10.502

8.3 Ontvangen en betaalde provisies

De ontvangen en betaalde provisies worden op basis van de volgende prestaties onderverdeeld:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Ontvangen provisies	469.775	301.841	282.310
Beheer van activa	281.577	171.191	146.194
Uitgiftes en plaatsingen van effecten	13.250	8.726	12.818
Prestaties deponerende bank	68.585	46.191	43.308
Andere dienstverleningen i.v.m. effecten	68.601	53.597	55.939
Betalingsdiensten	14.686	5.428	6.190
Financiële structurering	18.535	13.531	13.696
Derivaten	4.541	3.177	4.165
Betaalde provisies	(140.415)	(93.517)	(87.188)
Beheer van activa	(105.243)	(64.651)	(56.291)
Uitgiftes en plaatsingen van effecten	(331)	(429)	(624)
Prestaties deponerende banken	(5.370)	(4.782)	(4.882)
Andere dienstverleningen i.v.m. effecten	(23.409)	(19.660)	(21.989)
Betalingsdiensten	(4.545)	(2.870)	(2.208)
Derivaten	(1.517)	(1.125)	(1.194)
Netto-opbrengsten van provisies	329.360	208.324	195.122

8.4 Nettoresultaat op de financiële instrumenten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden

Onderstaande tabel geeft de verdeling weer van winsten en verliezen op de financiële instrumenten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden per type van financieel instrument:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde winsten (verliezen) op de financiële instrumenten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden	23.495	14.703	16.827
Vastrentende effecten	4.846	4.873	5.304
Niet-vastrentende effecten	1.000	665	723
Wisselkoersactiviteiten	17.561	9.080	10.671
Overige	88	85	129
Winsten (verliezen) op afgeleide financiële instrumenten	(4.076)	(31.539)	(7.674)
Wisselkoersderivaten	6.587	3.405	3.149
Interestderivaten	(8.997)	(29.702)	(2.863)
Aandelenderivaten	(2.173)	(6.102)	(8.784)
Afgeleide producten – overige contracten	507	860	824
Nettoresultaat op de financiële instrumenten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden	19.419	(16.836)	9.153

Met uitzondering van de derivaten worden alle ontvangen en betaalde rentes op financiële instrumenten geboekt onder de renteresultaten. Bijgevolg bevatten de hierboven vermelde winsten en verliezen de herwaardering tegen reële waarde, met inbegrip van de gelopen rente, voor de derivaten en enkel de wijziging van de marktwaarde voor de andere financiële instrumenten.

8.5 Nettoresultaat op de financiële instrumenten aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening

Onderstaande tabel toont de verdeling van winsten en verliezen op de financiële instrumenten aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, per type financieel instrument:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Vastrentende effecten	(5.031)	13.983	(15.054)
Niet-vastrentende effecten	1.835	4.406	4.708
Nettoresultaat op de financiële instrumenten aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen	(3.196)	18.389	(10.346)

Alle ontvangen en betaalde rente op financiële instrumenten wordt geboekt onder de renteresultaten. Bijgevolg bevatten de bovenvermelde winsten en verliezen enkel de wijziging in de marktwaarde van die financiële instrumenten.

8.6 Nettoresultaat op de financiële instrumenten niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening

Onderstaande tabel toont de verdeling van winsten en verliezen op de financiële instrumenten niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, per categorie en type financieel instrument:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Winsten (verliezen) op voor verkoop beschikbare financiële activa	67.128	54.547	25.569
Vastrentende effecten – publieke leningen	1.654	8.818	97
Vastrentende effecten – overige leningen	733	1.706	634
Niet-vastrentende effecten	64.741	44.023	24.838
Nettoresultaat op de verkoop van leningen en vorderingen	39	(1.881)	(178)
Winsten op de verkoop van leningen en vorderingen	51	11	85
Verliezen op de verkoop van leningen en vorderingen	(12)	(1.892)	(263)
Winsten (verliezen) op tot einde looptijd aangehouden beleggingen	456	0	176
Vastrentende effecten – publieke leningen	(7)	0	176
Vastrentende effecten – overige leningen	463	0	0
Nettoresultaat op de financiële instrumenten niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	67.623	52.666	25.567

Zijn inbegrepen in de winsten en verliezen op voornoemde voor verkoop beschikbare activa, de bedragen niet langer opgenomen onder het eigen vermogen ten gevolge van afboeking van de financiële instrumenten.

8.7 Andere operationele nettoresultaten

De andere operationele resultaten zijn op de volgende manier samengesteld:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Andere operationele baten	18.260	16.213	14.057
Huurinkomsten	2.493	1.946	2.080
Meerwaarden op verkoop van immateriële en materiële vaste activa	85	96	68
Meerwaarden op verkoop van deelnemingen	0	0	2.930
Terugneming van voorzieningen	1.559	3.803	325
Dienstverleningen	4.941	4.207	4.079
Diversen	9.182	6.161	4.575
Andere operationele kosten	(33.800)	(1.782)	(10.758)
Minwaarden op verkoop van immateriële en materiële vaste activa	(278)	(71)	(111)
Toevoegingen aan voorzieningen	(30.900)	(1.567)	(9.760)
Diversen	(2.622)	(144)	(887)
Andere operationele nettoresultaten	(15.540)	14.431	3.299

8.8 Personeelskosten

De personeelskosten bestaan uit de volgende kosten:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Vergoedingen en bezoldigingen	(148.526)	(105.018)	(99.094)
Sociale zekerheid, sociale verzekering en extralegale verzekeringen	(25.578)	(17.513)	(18.324)
Kosten verbonden aan pensioenen	(10.253)	(6.498)	(6.644)
Voordelen toegekend aan personeelsleden gebaseerd op betalingen in aandelen	(3.078)	(2.297)	(1.776)
Overige kosten	(3.644)	(2.131)	(2.157)
Personeelskosten	(191.079)	(133.457)	(127.995)

Toelichting 10 geeft gedetailleerde informatie over de vergoedingen na uitdiensttreding en de op aandelen gebaseerde vergoedingen.

Het aantal tewerkgestelde personeelsleden uitgedrukt in 'Voltijdse equivalenten' (VTE) bedraagt per categorie:

(in eenheden)

VTE op datum van	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Directiepersoneel	360	267	244
Bedienden	1.002	735	761
Arbeiders	13	7	7
Totaal	1.375	1.009	1.012

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

8.9 Algemene en administratieve kosten

Het detail van de algemene en administratieve kosten is als volgt

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Marketing, reclame en public relations	(5.241)	(2.741)	(2.668)
Professionele honoraria	(27.580)	(14.054)	(11.048)
Operationele leasing	(11.956)	(8.034)	(8.724)
Informatica- en telecommunicatiekosten	(21.641)	(9.764)	(9.449)
Herstelling en onderhoud	(6.352)	(5.066)	(5.336)
Bedrijfsbelastingen	(11.895)	(6.378)	(6.188)
Overige algemene en administratieve kosten	(26.259)	(16.346)	(14.675)
Algemene en administratieve kosten	(110.924)	(62.383)	(58.088)

De kosten voor operationele leasing betreffen hoofdzakelijk het rollend materieel en de gebouwen. De overige algemene en administratieve kosten bestaan hoofdzakelijk uit representatie- en reiskosten, leverings- en documentatiekosten, opleidingskosten en bijdragen en verzekeringen die niet aan het personeel verbonden zijn.

De uitzonderlijke kosten specifiek aan de integratie en de fusie van de groepen Degroof en Petercam hebben voornamelijk een impact op de rubrieken 'Professionele honoraria' en 'Overige algemene en administratieve kosten'.

8.10 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Op 31 december 2015 bedragen de afschrijvingen op materiële vaste activa EUR 6,2 miljoen (op 30 september 2014: EUR 4,6 miljoen; op 30 september 2013: EUR 5,5 miljoen) en de afschrijvingen op immateriële activa EUR 6,3 miljoen (op 30 september 2014: EUR 2,5 miljoen; op 30 september 2013: EUR 3,0 miljoen).

Het detail van die afschrijvingen per categorie materiële vaste en immateriële activa wordt gegeven in de toelichtingen 7.8 en 7.9.

8.11 Netto bijzondere waardeverminderingen op activa

De wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen per categorie van activa zijn als volgt weergegeven:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Terugneming van bijzondere waardeverminderingen	1.234	1.837	37
Leningen en vorderingen	1.223	1.805	37
Materiële vaste activa	11	32	0
Toevoegingen aan bijzondere waardeverminderingen	(22.821)	(41.811)	(13.935)
Leningen en vorderingen	(12.592)	(8.195)	(5.068)
Voor verkoop beschikbare financiële activa	(8)	(5.176)	(1.732)
Materiële vaste activa	(14)	(54)	(74)
Immateriële activa	(7.838)	(25.850)	(7.061)
Deelnemingen in ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	(2.369)	(2.536)	0
Nettowijzigingen van bijzondere waardeverminderingen op activa	(21.587)	(39.974)	(13.898)

Het detail van de wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen op materiële vaste en immateriële activa wordt gegeven in de toelichtingen 7.8 en 7.9, per categorie van materiële vaste activa en immateriële activa.

8.12 Belastingen

De nettobelastingen worden door de volgende elementen verklaard:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	(14.276)	(25.700)	(14.596)
Belastingen op de winst van het boekjaar	(29.206)	(23.130)	(14.631)
Uitgestelde belastingen	14.930	(2.570)	35
Overige belastingen	(1.288)	2.176	404
Belastingen op de winst van de vorige jaren	(1.172)	2.176	404
Overige elementen	(116)	0	0
Totaal nettobelastingen	(15.564)	(23.524)	(14.192)

De tabel hieronder verantwoordt het verschil tussen het normale belastingpercentage in België (33,99%) en het effectieve belastingpercentage van Bank Degroof Petercam:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
<i>Winst voor belastingen</i>	123.186	102.737	86.496
<i>Resultaat van de ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast</i>	(266)	(894)	0
Belastingbasis	122.920	101.843	86.496
Belastingpercentage toepasbaar bij afsluiting	33,99%	33,99%	33,99%
Theoretische belasting op de winst	(41.781)	(34.616)	(29.400)
Effect van verschillen in belastingpercentage in andere rechtsgebieden	3.223	3.156	2.892
Fiscale impact van verworpen uitgaven	(8.235)	(12.967)	(5.015)
Fiscale impact van niet-belastbare inkomsten	34.668	32.490	20.985
Impact op de wijziging van het belastingpercentage op de tijdelijke verschillen	0	0	(68)
Permanente verschillen	(3.960)	(9.139)	(2.304)
Gevolgen van overige elementen	492	2	500
Niet opgenomen uitgestelde belastingvorderingen (overdraagbare fiscale verliezen)	1.317	(4.626)	(2.186)
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	(14.276)	(25.700)	(14.596)
Gemiddeld effectief belastingpercentage	11,61%	25,24%	16,87%

De fiscale impact van de niet-belastbare inkomsten bestaat voornamelijk uit meerwaarden op aandelen en niet-belastbare dividenden.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

8.13 Elementen van het niet-gerealiseerde resultaat

Het detail van de samenstellende elementen van het niet-gerealiseerde resultaat is als volgt:

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Actuariële winsten (verliezen) op regelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding	10.993	(4.543)	3.312
Brutobedrag	13.640	(5.550)	4.275
Belastingen rechtstreeks geïmputeerd op reserves	(2.647)	1.007	(963)
Totaal niet-gerealiseerde resultaten die later niet kunnen worden geherklasseerd naar nettowinst	10.993	(4.543)	3.312
Omrekeningsverschillen	1.963	202	(5.133)
Brutobedrag	1.963	202	(5.133)
Herwaarderingsreserves – financiële activa	(68.993)	(20.958)	28.506
Vastrentende effecten	(3.529)	5.753	2.352
Aanpassing tegen reële waarde voor belastingen	(3.699)	19.522	2.642
Overdracht van de reserve naar resultaat, voor belastingen	(1.649)	(9.940)	804
<i>Nettoverliezen (winsten) op overdrachten</i>	<i>(2.387)</i>	<i>(10.524)</i>	<i>(731)</i>
<i>Proratisering van de reserve voor herwaardering van voor verkoop beschikbare financiële activa die werden geherklasseerd</i>	<i>738</i>	<i>584</i>	<i>1.535</i>
Belastingen rechtstreeks geïmputeerd op reserves	1.819	(3.829)	(1.094)
Niet-vastrentende effecten	(65.464)	(26.711)	26.154
Aanpassing tegen reële waarde voor belastingen	(3.854)	19.551	51.042
Overdracht van de reserve naar resultaat, voor belastingen	(64.741)	(43.653)	(24.738)
<i>Bijzondere waardeverminderingen</i>	<i>0</i>	<i>370</i>	<i>100</i>
<i>Nettoverliezen (winsten) op overdrachten</i>	<i>(64.741)</i>	<i>(44.023)</i>	<i>(24.838)</i>
Belastingen rechtstreeks geïmputeerd op reserves	3.131	(2.609)	(150)
Totaal niet-gerealiseerde resultaten die later kunnen worden geherklasseerd naar nettowinst	(67.030)	(20.756)	23.373
Totaal niet-gerealiseerde resultaten	(56.037)	(25.299)	26.685

9 Rechten en verplichtingen

9.1 Activa in open bewaarneming

De activa in open bewaarneming betreffen hoofdzakelijk effecten die door de cliënten in bewaring werden gegeven ongeacht of het recht op vrije beschikking van de houder al dan niet beperkt is en deze activa al dan niet onder beheerovereenkomst met Bank Degroef Petercam staan. Deze activa worden tegen hun reële waarde gewaardeerd.

De open bewaarnemingen van de Bank voor de boekjaren die op 31 december 2015 en 30 september van de jaren 2014 en 2013 werden afgesloten, bedragen respectievelijk EUR 69,8 miljard, EUR 54,6 miljard en EUR 53,3 miljard.

9.2 Rechten en verbintenissen in verband met kredieten

Bank Degroef Petercam heeft de verbintenis om in te staan voor de kredietlijnen die aan de cliënten werden verstrekt waarvan het niet-opgenomen bedrag op 31 december 2015 EUR 230,2 miljoen bedraagt (op 30 september 2014: EUR 261,1 miljoen; op 30 september 2013: EUR 194,6 miljoen).

9.3 Gegeven en ontvangen waarborgen

Bank Degroef Petercam gaf voor eigen rekening en voor rekening van haar cliënten financiële instrumenten als waarborg voor een bedrag van EUR 137,7 miljoen op 31 december 2015 (op 30 september 2014: EUR 125 miljoen; op 30 september 2013: EUR 97,3 miljoen).

Bank Degroef Petercam kreeg als waarborg van haar cliënten activa voor een bedrag van EUR 4.376,5 miljoen op 31 december 2015 (op 30 september 2014: EUR 3.918,5 miljoen; op 30 september 2013: EUR 3.218,3 miljoen). Zolang de begunstigde van de waarborgen niet in gebreke blijft, zijn deze meestal niet bruikbaar door de Bank met uitzondering van deze die verworven worden in het kader van cessie-retrocessie verrichtingen die EUR 313,5 miljoen bedragen op 31 december 2015 (op 30 september 2014: EUR 385,8 miljoen; op 30 september 2013: EUR 51,1 miljoen). Van deze aanwendbare waarborgen die werden verkregen, werd geen enkele in waarborg gegeven ten gevolge van cessie-retrocessie verrichtingen per 31 december 2015 (verkregen waarborgen opnieuw aangewend als waarborg op 30 september 2014: nihil; op 30 september 2013: nihil).

10 Personeelsbeloningen en overige vergoedingen

10.1 Andere vergoedingen op lange termijn

De toepassing van de nationale regels inzake remuneratiepolitiek vereist de betaling van de winstdelingspremies toegekend aan bepaalde personeelsleden uit te stellen over een periode van meer dan twaalf maanden.

De evolutie van deze provisie kan als volgt worden voorgesteld:

	(in duizenden EUR)	
	31.12.2015	30.09.2014
Beginsaldo	1.386	0
Toevoegingen aan voorzieningen	2.340	1.386
Gebruik van voorzieningen	(815)	0
Wijzigingen van de consolidatiekring	814	0
Eindsaldo	3.725	1.386

10.2 Vergoedingen na uitdiensttreding

De vergoedingen na uitdiensttreding bestaan uit pensioenregelingen en een gedeeltelijke ten laste name van de premies voor de zorgverzekering, die nog wordt toegekend nadat de medewerkers met pensioen zijn gegaan.

Binnen de pensioenregelingen bestaan er regelingen op basis van toegezegde bijdragen en regelingen op basis van toegezegde pensioenen. De regelingen op basis van toegezegde pensioenen bestaan uit een reële regeling met toegezegde pensioenen en uit regelingen op basis van toegezegde bijdragen met een gewaarborgd rendement volgens de lokaal geldende verplichtingen. De regeling op basis van toegezegde pensioenen is sinds december 2004 afgesloten.

Voor de regelingen op basis van toegezegde bijdragen bedragen de kosten van dit boekjaar EUR 1,8 miljoen (op 30 september 2014: EUR 1,5 miljoen; op 30 september 2013: EUR 1,6 miljoen). Voor de andere regelingen geeft de volgende tabel het detail weer van de verplichtingen van Bank Degroof Petercam en de voornaamste actuariële hypothesen die werden gekozen:

	Pensioenregelingen		
	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Actuele waarde van de gefinancierde verplichtingen	105.390	59.420	50.390
Waarde van de fondsbeleggingen van de pensioenregelingen	81.372	38.006	32.353
A. Nettoverplichtingen (activa) van de vergoedingen na uitdiensttreding	24.018	21.414	18.037
B. Wijziging in de verplichtingen			
Beginsaldo	59.420	50.390	48.546
Kost van de verstreken diensttijd	8.762	3.287	3.267
Rentelasten	1.916	1.492	1.366
Bijdragen betaald in het jaar	(4.647)	(1.079)	(1.850)
Administratieve kosten en belastingen	(1.082)	(507)	(470)
Netto-overdracht	44.566	57	59
Herwaarderingen:			
a. Actuariële winst of verlies ten gevolge van wijzigingen in demografische veronderstellingen	(1.986)	99	1.213
b. Actuariële winst of verlies ten gevolge van wijzigingen in financiële veronderstellingen	(564)	6.511	(1.361)
c. Actuariële winst of verlies ten gevolge van wijzigingen in andere veronderstellingen	(995)	(830)	(380)
Eindsaldo	105.390	59.420	50.390

(in duizenden EUR)

Overige vergoedingen

31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
12.930	16.976	13.125
0	0	0
12.930	16.976	13.125
16.976	13.125	13.257
1.532	951	1.015
423	392	383
(114)	(80)	(88)
0	0	0
0	0	0
0	1.206	(459)
(4.269)	4.125	(361)
(1.618)	(2.743)	(622)
12.930	16.976	13.125

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

Pensioenregelingen

31.12.2015 30.09.2014 30.09.2013

C. Wijziging in de waarde van de fondsbeleggingen van de pensioenregelingen

Beginsaldo	38.006	32.353	27.902
Rentebaten	1.332	1.003	815
Werkgeversbijdragen	8.096	3.361	3.592
Werknemersbijdragen	145	0	0
Prestaties betaald in het jaar	(4.647)	(1.079)	(1.850)
Administratieve kosten en belastingen	(1.082)	(507)	(470)
Netto-overdracht	37.018	57	59
Rendement op fondsbeleggingen (andere dan rentebaten)	2.504	2.818	2.305
Eindsaldo	81.372	38.006	32.353

D. Samenstelling van de lasten

Kost van de verstreken diensttijd	8.762	3.287	3.267
Nettorentelasten	584	489	551
Werknemersbijdragen	(145)	0	0

In de winst-en-verliesrekening opgenomen bedragen

9.201	3.776	3.818	
Herwaarderingen:			
a. Actuariële winst of verlies ten gevolge van wijzigingen in demografische veronderstellingen	(1.986)	99	1.213
b. Actuariële winst of verlies ten gevolge van wijzigingen in financiële veronderstellingen	(564)	6.511	(1.361)
c. Actuariële winst of verlies ten gevolge van wijzigingen in andere veronderstellingen	(995)	(830)	(380)
d. Rendement op fondsbeleggingen (andere dan rentebaten)	(2.504)	(2.818)	(2.305)

Herwaarderingen opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten

(6.049)	2.962	(2.833)
----------------	--------------	----------------

E. Vergelijking van nettoverplichtingen (activa) van de vergoedingen na uitdiensttreding

Beginsaldo	21.414	18.037	20.644
Nettobedragen opgenomen in de winst- en verliesrekening	9.201	3.776	3.818
Herwaarderingen opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten	(6.049)	2.962	(2.833)
Bijdragen van de werkgever	(8.096)	(3.361)	(3.592)
Toename (afname) betreffende bedrijfscombinaties, overdrachten cessions, transferts	7.548	0	0
Eindsaldo	24.018	21.414	18.037

F.1 Voornaamste actuariële hypothesen voor de bepaling van de verplichtingen

Disconteringsvoet	1,80%	2,00%	3,00%
Toekomstige stijging van de bezoldigingen	2,50%	3,00%	3,00%
Inflatiepercentage	1,50%	2,00%	2,00%
Sterftetafel	MR/FR-5	MR/FR-5	MR/FR-3

F.2 Voornaamste actuariële hypothesen voor de bepaling van de nettokosten

Disconteringsvoet	2,00%	3,00%	2,90%
Toekomstige stijging van de bezoldigingen	3,00%	3,00%	3,25%
Inflatiepercentage	2,00%	2,00%	2,25%
Sterftetafel	MR/FR-5	MR/FR-3	MR/FR-3

G. Fondsbeleggingen van de pensioenregelingen

Kasmiddelen	4.844	978	1.102
Aandelen	22.218	15.954	13.627
Obligaties	19.284	16.339	13.918
Vastgoed	7.298	4.735	3.706
Activa aangehouden door verzekeringsondernemingen	27.728	0	0

(in duizenden EUR)

Overige vergoedingen

31.12.2015 30.09.2014 30.09.2013

0	0	0
0	0	0
114	80	88
0	0	0
(114)	(80)	(88)
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0

1.532	951	1.015
423	392	383
0	0	0
1.955	1.343	1.398

0	1.206	(459)
(4.269)	4.125	(361)
(1.618)	(2.743)	(622)
0	0	0
(5.887)	2.588	(1.442)

16.976	13.125	13.257
1.955	1.343	1.398
(5.887)	2.588	(1.442)
(114)	(80)	(88)
0	0	0
12.930	16.976	13.125

2,90%	2,00%	3,00%
n/a	n/a	n/a
5,15%	5,25%	5,25%
MR/FR-5	MR/FR-5	MR/FR-3

2,00%	3,00%	2,90%
n/a	n/a	n/a
5,25%	5,25%	5,25%
MR/FR-5	MR/FR-3	MR/FR-3

n/a	n/a	n/a
n/a	n/a	n/a
n/a	n/a	n/a
n/a	n/a	n/a
n/a	n/a	n/a

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

(in duizenden EUR)

Pensioenregelingen

H. Gevoeligheidsanalyse op verplichting uit hoofde van toegezegde pensioenregeling		
Fluctuatie van de disconteringsvoet	(0,25%)	0,25%
Bedrag van de verplichtingen in verband met pensioenregelingen	109.499	103.979
Bedrag van de verplichtingen in verband met overige vergoedingen	13.858	12.080
Fluctuatie van de inflatiepercentage	(0,25%)	0,25%
Bedrag van de verplichtingen in verband met pensioenregelingen	104.834	108.086
Fluctuatie van de percentage van verhoging van de kosten voor de gezondheidszorg	(0,25%)	0,25%
Bedrag van de verplichtingen in verband met andere vergoedingen	12.110	13.818
I. Verwachte kasstroom voor het komende jaar		
Bijdragen van de werkgever		
Bijdragen in verband met pensioenregelingen	7.942	
Bijdragen in verband met overige vergoedingen	103	
Timing van de te betalen uitkeringen		
Op minder dan een jaar	4.453	
Tussen 1 jaar en 2 jaar	1.704	
Tussen 2 jaar en 3 jaar	2.788	
Tussen 3 jaar en 4 jaar	2.658	
Tussen 4 jaar en 5 jaar	3.479	
Tussen 5 jaar en 10 jaar	25.071	

10.3 Op aandelen gebaseerde vergoedingen

Bank Degroef Petercam heeft de laatste jaren meerdere optieplannen op aandelen uitgegeven ten voordele van de leden van het directiecomité of haar hogere kaderleden om hen aan de Bank te binden en hun belangen met die van de Bank te doen samenvallen. Die plannen zijn conform de plaatselijke wettelijke bepalingen opgesteld. De uitgegeven optieplannen bevatten plannen die in geldmiddelen zullen worden afgewikkeld, en plannen die in aandelen zullen worden afgewikkeld. In beide gevallen is er in het algemeen in een periode van rechtenverwerving van 2 tot 4 jaar voorzien. De optieplannen op aandelen die zullen worden uitbetaald door levering van aandelen, betreffen nieuwe of bestaande aandelen en zijn na de periode van rechtenverwerving, driemaandelijks of jaarlijks uitoefenbaar.

Op 31 december 2015 kunnen die optieplannen als volgt per finale eindvervaldag worden onderverdeeld:

(in eenheden; in EUR)

Finale uitoefendatum	31.12.2015		30.09.2014		30.09.2013	
	Aantal opties in omloop	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Aantal opties in omloop	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Aantal opties in omloop	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs
31.12.2015	0	0	95.150	192,30	97.405	192,30
31.12.2017	115.309	146,68	102.345	166,49	103.070	166,49
31.12.2018	156.829	131,79	158.533	149,50	183.436	149,42
	272.138	138,1	356.028	165,82	383.911	164,88

De bewegingen voor opties op aandelen zien er als volgt uit:

(in eenheden; in EUR)

	31.12.2015		30.09.2014		30.09.2013	
	Aantal opties in omloop	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Aantal opties in omloop	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Aantal opties in omloop	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs
Beginsaldo	356.028	165,82	383.911	164,88	385.386	164,89
Toegekende opties	32.430	138,10	0	0	0	0
Geannuleerde opties	(925)	163,83	(3.700)	178,87	(1.475)	167,15
Uitgeoefende opties	(20.245)	148,92	(24.183)	148,92	0	0
Vervallen opties	(95.150)	192,30	0	0	0	0
Eindsaldo	272.138	138,10	356.028	165,82	383.911	164,88
waarvan uitoefenbaar	182.017	141,01	174.152	172,62	97.405	192,30

Voor de hiervoor aangehaalde plannen, en in overeenkomst met IFRS 2, heeft de Bank de kosten van EUR 0,6 miljoen voor dit boekjaar onder de personeelskosten geboekt (op 30 september 2014: EUR 1,1 miljoen; op 30 september 2012: EUR 1,5 miljoen). Zolang die opties niet worden uitgeoefend, heeft de boekhoudkundige verwerking van de kosten geen invloed op het eigen vermogen omdat dat met eenzelfde bedrag verhoogd wordt. Bij de uitoefening van de opties wordt het eigen vermogen verhoogd met een bedrag dat gelijk is aan het aantal uitgeoefende opties vermenigvuldigd met de uitoefenprijs.

Het aantal opties toegewezen in de loop van het boekjaar laat zich verklaren door de toepassing van de marktprincipes met betrekking tot opties waarvan de onderliggende activa aan een split werden onderworpen. Dezelfde principes rechtvaardigen eveneens de aanpassing van de uitoefenprijs. De verzameling van deze twee aanpassingen heeft geen impact op het resultaat.

Naast de hoger vermelde plannen lopen er per 31 december 2015 drie optieplannen op aandelen die in geldmiddelen zullen worden afgewikkeld. De reële waarde van die opties wordt jaarlijks berekend nadat de waarde van het onderliggende werd bepaald.

Het eerste plan werd uitgegeven in 2013 op een dochteronderneming (Industrie Invest) waarvan de activiteit uitsluitend bestaat uit het aanhouden van aandelen Bank Degroof Petercam, gefinancierd met eigen vermogen en schulden. Het aantal opties toegekend op 15 mei 2013 was 79.870 waarvan nog 77.960 opties in omloop waren op datum van 31 december 2015. Die opties hebben als eindvervaldag 30 april 2021 en de uitoefenprijs is EUR 45. Dit plan heeft dit boekjaar een negatief resultaat van EUR 0,7 miljoen gegenereerd. Dit plan wordt gewaardeerd met behulp van een specifiek model gebaseerd op simulaties van het type Least Square Monte-Carlo teneinde de mogelijkheid van vervroegde uitoefening in rekening te nemen. De belangrijkste gegevens van dit model zijn: de eurorentecurve, de contantprijs van het aandeel Bank Degroof Petercam (EUR 144,18) en Degroof Equity (EUR 18,51), de verwachte dividenden (EUR 6) en de impliciete volatiliteit (20,16% overeenkomstig de impliciete 'at-the-money' volatiliteit van de Eurostoxx 50 tot aan de eerst mogelijke uitoefendatum).

Het tweede plan werd eveneens in 2013 uitgegeven op een dochteronderneming (PrivatBank Degroof) en is uitsluitend bestemd voor de managers van die vennootschap. Het aantal toegekende opties op 25 september 2013 is 583.000, allemaal nog in omloop op datum van 31 december 2015. Die opties hebben als eindvervaldag 30 december 2019 en hun uitoefenprijs is EUR 6,17. Dit plan heeft dit boekjaar een negatief resultaat van EUR 0,7 miljoen gegenereerd. Dit plan wordt gewaardeerd met behulp van een specifiek model gebaseerd op simulaties van het type Least Square Monte-Carlo teneinde de mogelijkheid van vervroegde uitoefening in rekening te nemen. De belangrijkste gegevens van dit model zijn: de eurorentecurve, de contantprijs van het aandeel PrivatBank Degroof (EUR 8,83), de verwachte dividenden (EUR 0) en de impliciete volatiliteit (21,14% overeenkomstig de impliciete 'at-the-money' volatiliteit van de Eurostoxx 50 tot aan de eerst mogelijke uitoefendatum).

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

Het derde plan werd in 2014 uitgegeven op de aandelen van een dochteronderneming (Industrie Invest II) waarvan de activiteit uitsluitend bestaat uit het aanhouden van aandelen Bank Degroof Petercam, uitsluitend gefinancierd met eigen vermogen. Het aantal opties toegekend op 1 augustus 2014 was 54.055 die nog allemaal in omloop waren op datum van 31 december 2015. Die opties hebben als eindvervaldag 30 april 2019 en de uitoefenprijs is EUR 160,84. Dit plan heeft dit boekjaar een negatief resultaat van EUR 1,1 miljoen gegenereerd. Dit plan wordt gewaardeerd met een specifiek model gebaseerd op simulaties van het type Least Square Monte-Carlo teneinde de mogelijkheid van vervroegde uitoefening in aanmerking te nemen. De belangrijkste gegevens van dit model zijn: de eurorentecurve, de contantprijs van het aandeel Bank Degroof Petercam (EUR 144,18) en Degroof Equity (EUR 18,51), de verwachte dividenden (EUR 6) en de impliciete volatiliteit (21,57% overeenkomstig de impliciete 'at-the-money' volatiliteit van de Eurostoxx 50 tot aan de eerst mogelijke uitoefendatum).

11 Verbonden partijen

De partijen die met Bank Degroef Petercam verbonden zijn, zijn geassocieerde deelnemingen, joint ventures, pensioenfondsen, leden van de raad van bestuur en verantwoordelijke bestuurders van Bank Degroef Petercam evenals dichte familieleden van voornoemde personen of elke vennootschap die gecontroleerd of sterk wordt beïnvloed door één van de hoger vermelde personen.

Onderstaande tabellen geven, per aard, de transacties weer van de laatste drie jaar die met de aan de groep verbonden partijen werden verricht:

(in duizenden EUR)

31.12.2015	Entiteiten die een gezamenlijke controle of een aanzienlijke invloed uitoefenen	Geassocieerde ondernemingen	Voor-naamste bestuurders	Overige verbonden partijen	Totaal
Balans					
Voorschotten in rekening-courant	4.473	4.584	7	12.230	21.294
Leningen op termijn	6.535	26	61.825	432	68.818
Hypothecaire leningen	0	12.514	0	0	12.514
Investment securities	0	0	0	1.058	1.058
Overige activa	41	0	0	0	41
Totaal activa	11.049	17.124	61.832	13.720	103.725
Deposito's	59.067	26.640	19.427	14.044	119.178
Overige schuldbewijzen	0	0	0	0	0
Overige passiva	0	476	0	24.036	24.512
Totaal passiva	59.067	27.116	19.427	38.080	143.690
Door de groep gegeven waarborgen	0	0	8.000	2.399	10.399
Door de groep ontvangen waarborgen	25.721	0	190.123	0	215.844
Verbintenissen	520	0	50	0	570
Notionele waarde van de afgeleide instrumenten	951	0	0	0	951

(in eenheden)

Aandelenopties					
Toegekend	1.056	0	4.688	0	5.744

(in duizenden EUR)

31.12.2015	Entiteiten die een gezamenlijke controle of een aanzienlijke invloed uitoefenen	Geassocieerde ondernemingen	Voor-naamste bestuurders	Overige verbonden partijen	Totaal
Winst- en verliesrekening					
Financiële lasten	72	3	54	94	223
Verliezen op afgeleide instrumenten	11	0	0	0	11
Erelonen en commissies	1	1.904	0	0	1.905
Personeelskosten	0	0	0	5.890	5.890
Overige	0	369	0	160	529
Totaal lasten	84	2.276	54	6.144	8.558
Rentebaten	233	356	1.674	127	2.390
Winsten op afgeleide instrumenten	50	0	9	0	59
Erelonen en commissies	926	263	74	0	1.263
Inkoop of verkoop van goederen, materiële vaste activa en andere activa	0	0	0	104	104
Overige	1	0	1	0	2
Totaal baten	1.210	619	1.758	231	3.818

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

(in duizenden EUR)

30.09.2014	Entiteiten die een gezamenlijke controle of een aanzienlijke invloed uitoefenen	Geassocieerde ondernemingen	Voor-naamste bestuurders	Overige verbonden partijen	Totaal
Balans					
Voorschotten in rekening-courant	2.608	0	1.785	0	4.393
Leningen op termijn	6.822	5.172	47.029	0	59.023
Totaal activa	9.430	5.172	48.814	0	63.416
Deposito's	16.561	21.666	19.466	731	58.424
Overige schuldbewijzen	0	0	0	0	0
Overige passiva	38	657	0	21.414	22.109
Totaal passiva	16.599	22.323	19.466	22.145	80.533
Door de groep gegeven waarborgen	0	0	0	2.422	2.422
Door de groep ontvangen waarborgen	10.822	0	69.143	0	79.965
Verbintenissen	878	0	3.773	0	4.651
Notionele waarde van de afgeleide instrumenten	936	0	0	0	936

(in eenheden)

Aandelenopties					
Toegekend	1.200	0	4.800	0	6.000

(in duizenden EUR)

30.09.2014	Entiteiten die een gezamenlijke controle of een aanzienlijke invloed uitoefenen	Geassocieerde ondernemingen	Voor-naamste bestuurders	Overige verbonden partijen	Totaal
Winst- en verliesrekening					
Financiële lasten	54	31	126	2	213
Verliezen op afgeleide instrumenten	0	0	0	3	3
Erelonen en commissies	0	1.357	0	0	1.357
Personeelskosten	0	0	0	3.513	3.513
Overige	0	0	0	99	99
Totaal lasten	54	1.388	126	3.617	5.185
Rentebaten	251	205	936	0	1.392
Winsten op afgeleide instrumenten	3	0	0	7	10
Erelonen en commissies	125	72	20	0	217
Totaal baten	379	277	956	7	1.619

(in duizenden EUR)

30.09.2013	Entiteiten die een gezamenlijke controle of een aanzienlijke invloed uitoefenen	Geasso- cieerde onderne- mingen	Voor- naamste bestuurders	Overige verbonden partijen	Totaal
Balans					
Voorschotten in rekening-courant	212	0	102	0	314
Leningen op termijn	11.598	17.288	45.628	0	74.514
Overige vorderingen	0	0	0	134	134
Niet-vastrentende effecten	0	0	5	0	5
Overige activa	15	30	0	0	45
Totaal activa	11.825	17.318	45.735	134	75.012
Deposito's	10.043	26.542	8.707	863	46.155
Overige schuldbewijzen	0	0	0	1.649	1.649
Overige passiva	0	405	0	0	405
Totaal passiva	10.043	26.947	8.707	2.512	48.209
Door de groep ontvangen waarborgen	30.502	0	98.622	0	129.124
Verbintenissen	141	0	2.196	0	2.337

(in eenheden)

Aandelenopties					
Toegekend	1.400	0	0	3.500	4.900

(in duizenden EUR)

30.09.2013	Entiteiten die een gezamenlijke controle of een aanzienlijke invloed uitoefenen	Geasso- cieerde onderne- mingen	Voor- naamste bestuurders	Overige verbonden partijen	Totaal
Winst- en verliesrekening					
Financiële lasten	59	37	99	2	197
Verliezen op afgeleide instrumenten	0	5	0	12	17
Erelonen en commissies	0	454	0	0	454
Personeelskosten	0	0	0	4.104	4.104
Overige	0	0	0	105	105
Totaal lasten	59	496	99	4.223	4.877
Rentebaten	290	90	1.119	0	1.499
Winsten op afgeleide instrumenten	0	0	0	5	5
Erelonen en commissies	60	72	5	2	139
Totaal baten	350	162	1.124	7	1.643

Alle transacties met de verbonden partijen die in voorafgaande tabellen zijn opgenomen, werden tegen normale marktvoorwaarden verricht.

De vergoeding die aan verantwoordelijke bestuurders werd uitbetaald, evenals de tantièmes betaald aan de leden van de raad van bestuur alsook de kosten van de toekenning van opties aan diezelfde personen, worden weergegeven volgens de categorieën van de aan het personeel toegekende voordelen die door de IAS 19- en IFRS 2-normen bepaald worden:

(in duizenden EUR))

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Personeelsbeloningen op korte termijn	10.583	6.612	7.223
Vergoedingen na uitdiensttreding	418	194	189
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen	1.151	1.386	0
Ontslagvergoedingen	1.567	0	0
Op aandelen gebaseerde betalingen	307	155	157
Totaal	14.026	8.347	7.569

12 Na afsluiting opgetreden gebeurtenissen

De raad van bestuur van 18 maart 2016 besliste om aan de algemene vergadering voor te stellen een brutodividend uit te keren van EUR 5,50 per aandeel voor een totaal bedrag van EUR 57.910.017 buiten de groep, en gaf toestemming tot het publiceren van de jaarrekening.

Bezoldiging van de commissaris

(in duizenden EUR)

31.12.2015

Bezoldiging van de commissaris in het kader van de uitoefening van zijn mandaat	259
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris	169
Andere controleopdrachten	149
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	20
Bezoldiging van de personen met wie de commissaris verbonden is voor de uitoefening van een mandaat van commissaris op het niveau van de groep	411
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris verbonden is	1.124
Andere controleopdrachten	116
Belastingadviesopdrachten	303
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	705

Verslag van de commissaris

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Bank Degroof Petercam nv over het boekjaar van 15 maanden afgesloten op 31 december 2015

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar van 15 maanden afgesloten op 31 december 2015, zoals hieronder gedefinieerd, en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen.

VERSLAG OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING - OORDEEL ZONDER VOORBEHOUD

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van Bank Degroof Petercam nv ("de Vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de Groep") opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2015, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht voor het boekjaar van 15 maanden afgesloten op die datum, evenals een toelichting die een overzicht van de voornaamste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing bevat. Het geconsolideerde balanstotaal bedraagt EUR 7.898.797 (000) en het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten sluit af met een nettowinst van het boekjaar, waarvan toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moederonderneming, van EUR 107.643 (000).

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor het implementeren van een interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang bevat, die het gevolg zijn van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne beheersing van de Groep in aanmerking die relevant is voor het opstellen door de Vennootschap van de geconsolideerde jaarrekening, die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening als geheel.

Wij hebben van de verantwoordelijken en van het bestuursorgaan van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel zonder voorbehoud te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de geconsolideerde financiële toestand van de Groep op 31 december 2015 evenals van haar geconsolideerde resultaten en geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar van 15 maanden eindigend op die datum, in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

VERSLAG BETREFFENDE OVERIGE DOOR WET- EN REGELGEVING GESTELDE EISEN

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften na te gaan.

Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaring die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening te wijzigen:

Het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt in alle van materieel belang zijnde opzichten overeen met de geconsolideerde jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Kontich, 22 april 2016
KPMG Bedrijfsrevisoren
Commissaris
Vertegenwoordigd door Peter Coox,
Bedrijfsrevisor

Degroof
Petercam

Enkelvoudige jaarrekening

De hierna opgenomen verkorte jaarrekening is de jaarrekening van Bank Degroof Petercam nv waarvan de maatschappelijke zetel in de Nijverheidsstraat 44 te 1040 Brussel gevestigd is.

Deze jaarrekening werd opgesteld overeenkomstig de Belgische boekhoudkundige normen. De vermelde bedragen zijn in duizenden euro.

De commissaris heeft een verklaring zonder voorbehoud gegeven over de volledige maatschappelijke jaarrekening die neergelegd zal worden bij de Nationale Bank van België binnen de bij wet vastgelegde termijn.

Balans na winstverdeling

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Activa			
I Kas, tegoeden bij centrale banken, postcheque- en girodiensten	1.393.660	137.674	61.307
II Bij de centrale bank herfinancierbaar overheidspapier	150.003	0	49.579
III Vorderingen op kredietinstellingen	373.751	466.359	138.085
A Onmiddellijk opvraagbaar	344.776	35.488	54.719
B Overige vorderingen (op termijn of met opzegging)	28.975	430.871	83.366
IV Vorderingen op cliënten	1.111.667	1.175.314	1.292.781
V Obligaties en andere vastrentende effecten	1.265.813	1.104.354	1.143.925
A Van publiekrechtelijke emittenten	343.558	305.622	169.175
B Van andere emittenten	922.255	798.732	974.750
VI Aandelen en andere niet-vastrentende effecten	1.715	105.060	70.840
VII Financiële vaste activa	368.005	283.875	275.308
A Deelnemingen in verbonden ondernemingen	366.140	281.569	273.098
B Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	699	2.256	2.160
C Andere aandelen die tot de financiële vaste activa behoren	1.166	50	50
VIII Oprichtingskosten en immateriële vaste activa	14.019	16.515	19.155
IX Materiële vaste activa	16.125	9.292	9.424
XI Overige activa	19.743	5.889	9.788
XII Overlopende rekeningen	61.350	57.546	42.703
Totaal activa	4.775.851	3.361.878	3.112.895

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Passiva			
Vreemd vermogen	4.344.344	2.923.256	2.643.053
I Schulden bij kredietinstellingen	362.946	553.997	565.994
A Onmiddellijk opvraagbaar	115.222	104.108	103.915
C Overige schulden op termijn of met opzegging	247.724	449.889	462.079
II Schulden bij cliënten	3.826.458	2.191.660	1.898.588
B Andere schulden	3.826.458	2.191.660	1.898.588
1 Onmiddellijk opvraagbaar	3.717.792	1.961.635	1.649.008
2 Op termijn of met opzegging	108.666	230.025	249.580
III In schuldbewijzen belichaamde schulden	3.000	3.000	13.000
A Obligaties en andere vastrentende effecten in omloop	3.000	3.000	13.000
IV Overige schulden	81.133	85.677	74.809
V Overlopende rekeningen	28.655	27.283	24.206
VI Voorzieningen en uitgestelde belastingen	32.052	1.539	6.356
A Voorzieningen voor risico's en kosten	31.799	1.273	6.079
3 Overige risico's en kosten	31.799	1.273	6.079
B Uitgestelde belastingen	253	266	277
VII Fonds voor algemene bankrisico's	10.100	10.100	10.100
VIII Achtergestelde schulden	0	50.000	50.000
Eigen vermogen	431.507	438.622	469.842
IX Kapitaal	34.212	47.491	47.491
A Geplaatst kapitaal	34.212	47.491	47.491
IX Uitgiftepremies	115.919	173.600	173.600
XII Reserves	113.142	78.147	78.167
A Wettelijke reserve	4.411	4.749	4.749
C Belastingvrije reserves	15.594	23.398	23.418
D Beschikbare reserves	93.137	50.000	50.000
XII Overgedragen winst (verlies (-))	168.234	139.384	170.584
Totaal passiva	4.775.851	3.361.878	3.112.895

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Posten buiten balansstelling			
I Eventuele passiva	143.932	173.796	190.154
B Kredietvervangende borgtochten	37.463	76.155	105.656
C Overige borgtochten	3.191	6.291	2.648
E Activa bezwaard met zakelijke zekerheden voor rekening van derden	103.278	91.350	81.850
II Verplichtingen met een potentieel kredietrisico	255.617	420.169	206.406
A Vaste verplichtingen tot fondsenverstrekking	0	0	0
B Verplichtingen wegens contantaankopen van effecten en andere waarden	84.707	137.626	37.816
C Beschikbare marge op betekende kredietlijnen	170.910	282.543	168.590
III Aan de instelling toevertrouwde waarden	45.051.803	29.366.819	27.637.283
B Open bewaring en gelijkgestelde	45.051.803	29.366.819	27.637.283

Winst- en verliesrekening

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Kosten			
II Rentekosten en soortgelijke kosten	10.422	15.695	15.595
V Betaalde provisies	5.218	2.575	2.556
VI Verlies uit financiële transacties	0	0	0
B Uit de realisatie van beleggingseffecten	0	0	0
VII Algemene administratieve kosten	229.150	97.354	91.020
A Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	139.282	67.083	66.131
B Overige administratieve kosten	89.868	30.271	24.889
VIII Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	7.177	5.637	6.077
IX Waardeverminderingen op vorderingen en voorzieningen voor de posten buiten de balanstelling 'I Eventuele passiva' en 'II Verplichtingen met een potentieel kredietrisico'	1.864	2.481	2.958
X Waardeverminderingen op de beleggingsportefeuille in obligaties, aandelen en andere vastrentende of niet-vastrentende effecten	1.184	7.024	0
XII Voorzieningen voor andere risico's en kosten dan bedoeld in de buitenbalanstellingposten 'I Eventuele passiva' en 'II Verplichtingen met een potentieel kredietrisico'	10.020	0	0
XV Overige bedrijfskosten	13.229	7.007	6.869
XVIII Uitzonderlijke kosten	30.921	48.856	8.597
A Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	44	32	7
B Waardeverminderingen op financiële vaste activa	7.970	48.440	1.445
C Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen	22.088	0	5.000
D Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	49	13	1.872
E Andere uitzonderlijke kosten	770	371	273
XX Belastingen	11.297	6.076	3.063
XXI Winst van het boekjaar	50.894	34.906	71.323
XXIII Te bestemmen winst van het boekjaar	50.925	34.927	71.344

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013	
Opbrengsten				
I	Renteopbrengsten en soortgelijke opbrengsten	39.707	39.199	40.188
	waaronder: uit vastrentende effecten	15.046	16.943	17.532
III	Opbrengsten uit niet-vastrentende effecten	93.509	75.919	59.364
	A Aandelen en andere niet-vastrentende effecten	157	3.117	2.936
	B Deelnemingen in verbonden ondernemingen	93.256	72.661	56.215
	C Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	89	141	209
	D Andere aandelen en deelnemingen die tot de financiële vaste activa behoren	7	0	4
IV	Ontvangen provisies	181.624	78.886	75.954
	A Makelaars- en commissielonen	39.218	20.102	22.253
	B Vergoeding voor diensten van beheer, adviesverlening en bewaren	32.880	14.960	13.808
	C Overige ontvangen provisies	109.526	43.824	39.893
VI	Winst uit financiële transacties	19.766	20.567	19.127
	A Uit het wissel- en handelsbedrijf in effecten en andere financiële instrumenten	16.589	2.816	4.210
	B Uit de realisatie van beleggingseffecten	3.177	17.751	14.917
X	Waardeverminderingen op de beleggingsportefeuille in obligaties, aandelen en andere vastrentende of niet-vastrentende effecten	0	0	3.293
XI	Besteding en terugneming van voorzieningen voor andere risico's en kosten dan bedoeld in de buitenbalanstellingposten 'I Eventuele passiva' en 'II Verplichtingen met een potentieel kredietrisico'	0	0	91
XIV	Overige bedrijfsopbrengsten	23.488	6.930	8.815
XVII	Uitzonderlijke opbrengsten	13.269	3.589	964
	B Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	0	0	771
	C Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	7.592	851	0
	D Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	153	118	100
	E Andere uitzonderlijke opbrengsten	5.524	2.620	93
XIX bis	B Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	13	11	11
XX	B Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen	0	2.510	251
XXII	Onttrekking aan de belastingvrije reserves	31	21	21

Enkelvoudige jaarrekening

(in duizenden EUR)

	31.12.2015	30.09.2014	30.09.2013
Resultaatverwerking			
A Te bestemmen winst (te verwerken verlies (-))	168.234	205.511	216.237
1 Te bestemmen winst van het boekjaar (te verwerken verlies (-))	50.925	34.927	71.344
2 Overgedragen winst van het vorige boekjaar (overgedragen verlies (-))	117.309	170.584	144.893
C Toevoeging aan het eigen vermogen	0	(19.666)	0
3 Aan de overige reserves	0	(19.666)	0
D Over te dragen winst	107.654	139.384	170.584
F Uit te keren winst	(60.580)	(46.461)	(45.653)
1 Vergoeding van het kapitaal	(60.034)	(46.101)	(45.308)
2 Bestuurders of zaakvoerders	(546)	(360)	(345)

Private Banking	●
Institutional Asset Management	●
Investment Banking	●
Asset Services	●

BELGIË ●●●●

Bank Degroof Petercam (maatschappelijke zetel)

Nijverheidsstraat 44
1040 Brussel
T +32 2 287 91 11

Regionale kantoren

Antwerpen
T +32 3 233 88 48

Gent
T +32 9 266 13 66

Gosselies
T +32 71 32 18 25

Hasselt
T +32 11 77 14 60

Knokke-Heist
T +32 50 63 23 70

Kortrijk
T +32 56 26 54 00

Luik
T +32 4 252 00 28

Namen
T +32 81 42 00 20

Waver
T +32 10 24 12 22

Degroof Petercam Asset Management

Guimardstraat 18
1040 Brussel
T +32 2 287 91 11

Degroof Petercam Corporate Finance

Guimardstraat 18
1040 Brussel
T +32 2 287 97 11

LUXEMBURG ●●●●

Banque Degroof Petercam Luxembourg

Zone d'activité La Cloche d'Or
12, rue Eugène Ruppert
2453 Luxembourg
T +352 45 35 45 1

Degroof Petercam Asset Services

Zone d'activité La Cloche d'Or
12, rue Eugène Ruppert
2453 Luxembourg
T +352 26 64 50

DS Lux – Degroof Insurance Brokerage Company

Zone d'activité La Cloche d'Or
14, rue Eugène Ruppert
2453 Luxembourg
T +352 45 89 22

FRANKRIJK ●●●

Degroof Petercam France

44, rue de Lisbonne
75008 Paris
T +33 1 73 44 56 50

Regionale kantoren

Lille
T +33 3 20 74 53 96

Lyon
T +33 4 72 40 92 00

Toulouse
T +33 5 61 32 09 96

SPANJE ●●●

Bank Degroof Petercam Spain

Avenida Diagonal 464
08006 Barcelona
T +34 93 445 85 00

Regionale kantoren

Bilbao
T +34 94 679 23 02

Madrid
T +34 91 523 98 90

Valencia
T +34 96 353 20 94

Degroof Petercam SGIC

Avenida Diagonal 464
08006 Barcelona
T +34 93 445 85 80

Degroof Petercam Asset Management

Sucursal en España

Paseo de la Castellana 141, Planta 18
28046 Madrid
T +34 9 157 20 36 6

Wind Corporate

Avenida Diagonal 453 bis, 1°
08036 Barcelona
T +34 93 419 49 00

NEDERLAND ●●

Bank Degroof Petercam

Netherlands branch

De Entree 238A 7th Floor
1101 EE Amsterdam
T +31 2 057 35 404

ZWITSERLAND ●●

Petercam Banque Privée (Suisse)

Route de l'Aéroport 31
1211 Genève
T +41 22 929 72 11

Onze partner

Landolt & Cie

Chemin de Roseneck 6
1006 Lausanne
T +41 21 320 33 11

DUITSLAND ●

Degroof Petercam Asset Management

Zweigniederlassung Deutschland

Mainzer Landstrasse 50
60325 Frankfurt am Main
T + 49 069 274 015 295

ITALIË ●

Degroof Petercam Asset Management

Succursale Italiana

Via Monte di Pietà 21
20121 Milano
T +39 02 86337 223

HONGKONG ●

Degroof Petercam

Asset Management (HK)

17/F Club Lusitano Building
16 Ice House Street
Central Hong Kong
T +852 2881 9983

* Op 1 april 2016